

HANZE KWARTIER

Participatiejournaal

Zwolle, november 2022

Voorwoord

Samen bouwen aan de Spoorzone, het is één van de ontwikkelprincipes van de Spoorzone. De coalitie Hanzekwartier heeft de afgelopen periode gezamenlijk gewerkt aan de Nota van Uitgangspunten Hanzekwartier. Een belangrijk onderdeel hierin is het betrekken van bewoners, eigenaren, gebruikers en andere belanghebbenden middels participatie.

Bij het opstellen van een Nota van Uitgangspunten voor dit gebied wordt er veel waarde gehecht aan de inbreng en belangen van de omgeving. Vanuit die gedachte hebben de leden van de coalitie de plannen en ideeën uit de conceptversie van de Nota van Uitgangspunten de afgelopen maanden met de maatschappelijke stakeholders uit de stad en regio gedeeld. En is er onder andere een bijeenkomst met een wandeling door het gebied georganiseerd voor buurtbewoners om hen te betrekken. Dit alles heeft veel inhoudelijke reacties opgeleverd. Positieve reacties, maar ook aandachtspunten. De opbrengsten van de participatie zijn terug te lezen in dit participatiejournaal Hanzekwartier. En waar mogelijk verwerkt in de definitieve Nota van Uitgangspunten.

In dit Participatiejournaal staat het contact beschreven van de coalitie Hanzekwartier (initiatiefnemers) met bewoners, eigenaren en andere belanghebbenden. Het contact heeft zich tot nu toe vooral gericht op het hoogste abstractieniveau namelijk de Nota van Uitgangspunten Hanzekwartier. De participatie en communicatie heeft op verschillende manieren plaats gevonden. In persoonlijke gesprekken ('live'), telefonisch, schriftelijk, tijdens bijeenkomsten en vanwege de coronamaatregelen, ook veel digitaal.

In dit journaal zijn de participatiemomenten opgenomen die de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden. Namen en persoonsgegevens van betrokkenen zijn geanonimiseerd in dit journaal door namen te vervangen door @@@. De opbrengst uit de participatiemomenten is afgewogen en verwerkt in de definitieve versie van de Nota van Uitgangspunten.

De participatie eindigt hier niet. Na vaststelling van de Nota van Uitgangspunten zullen we de omgeving blijven betrekken. Omdat ook de volgende fasen van de gebiedsontwikkeling verlopen via een participatief proces.

Coalitie Hanzekwartier,

Zwolle, november 2022

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Betrokken stakeholders.....	6
Resultaten	7
Vervolg.....	8
06-01-2021 Univé (overleg).....	9
02-06-2021 Toegankelijk Zwolle (gesprekverslag)	11
02-06-2021 Fietzersbond Zwolle (gesprekverslag)	13
04-06-2021 Avifauna Zwolle (gesprekverslag)	16
22-06-2021 Vrienden van de Stadskern Zwolle (gesprekverslag)	17
29-06-2021 Langhenkel (overleg).....	19
06-07-2021 EcoTeam (schriftelijk reactie)	20
09-07-2021 Andere coalities en mogelijke gebruikers (digitale bijeenkomst).....	22
20-07-2021 Milieuraad Zwolle (gesprekverslag)	24
21-07-2021 Around Town (gesprekverslag)	26
22-07-2021 Curo Vastgoed (gesprekverslag)	27
19-08-2021 Inloopbijeenkomst Hanzekwartier (uitnodiging)	28
24-08-2021 Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) (gesprekverslag)	30
27-08-2021 Appartementengebouw Lure Staete (bezoek)	31
30-08-2021 Sweco (gesprekverslag)	32
29-06 & 01-09 2021 VNO-NCW regio Zwolle en Overijssel (gesprekverslag)	33
01-09-2021 Kennispoort Regio Zwolle (gesprekverslag).....	35
02-09-2021 Website Hanzekwartierzwolle.nl en video	36
02-09-2021 Inloopbijeenkomst Hanzekwartier voor bewoners	39
06-09-2021 Economic Board Regio Zwolle (gesprekverslag)	43
09-09-2021 Zwolse8 (gesprekverslag).....	45
15-09-2021 APF International (gesprekverslag).....	46

15-09-2021 Spoorcafé	47
27-09-2021 NS (schriftelijke reactie)	49
04-10-2021 Bewonersvereniging binnenstad Zwolle (gesprekverslag)	51
12-10-2021 Zwolle Groenstad (gesprekverslag)	52
11-11-2021 Politie (overleg)	54
23-11-2021 Vesteda (schriftelijke reactie na overleg)	56
Q1 en Q2 2022 Verkenning Univé en informeren nieuwe gebouweigenaren	58
Bijlage 1: nagestuurde documenten Milieuraad: uitkomsten brainstormsessie Nieuwe Veemarkt	59
Bijlage 2: ingevulde contact en vraag formulieren bij inloopavond bewoners.....	66
Bijlage 3: reacties via website	67
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Koggepark]"	67
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Engelenpad]"	68
Hanzekwartier Zwolle "Hanzekwartier/studenten"	69
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Zonecollege]"	70
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Noordzeelaan]"	71
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Koggepark]"	72
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Hanzeplein]"	73
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Hanze singel]"	74
Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Engelenpad]"	75
Email: Hanzekwartier: Graag nadere informatie en bericht vervolg plannen	76
Hanzekwartier Zwolle "Hanzekwartier"	77
Hanzekwartier Zwolle "Maquette"	78
Reactie Hanzekwartier	79
Hanzekwartier Zwolle "wonen in het Hanzekwartier"	80
Overzicht reacties en toelichting.....	81

Inleiding

Participeren is meer dan het betrekken en informeren van stakeholders. Over vragen als ‘Welke stakeholders zijn er betrokken?’ en ‘welke belangen hebben de verschillende stakeholders?’ moet aan de voorkant van het proces nagedacht worden. Zeker in een locatie als het Hanzekwartier zijn zeer uiteenlopende stakeholders actief en betrokken. Daarnaast is het ook belangrijk om zichtbaar te zijn zodat stakeholders zich uitgenodigd voelen om ook zelf mee te participeren.

Een goed participatieproces wacht niet met wacht niet met het betrekken van de omwonenden en andere stakeholders totdat het plan af is. Dit heeft ook geleid tot input van stakeholders die we later in het proces meenemen. Het start juist wanneer stakeholders nog invloed op het plan kunnen uitoefenen. Op deze manier kunnen waardevolle ideeën en aandachtspunten vanuit de stakeholders daadwerkelijk meegenomen worden in de plannen. Hierbij is het belangrijk om helder en transparant te zijn. Niet alleen over de inhoudelijke kant van de plannen, maar ook over het te doorlopen proces en besluitvorming.

Betrokken stakeholders

Met gesprekken, schriftelijke reacties, bijeenkomsten, website en Spoorcafé heeft de afgelopen periode participatie plaatsgevonden. Met de maatschappelijke stakeholders uit de stad en regio, inwoners van Hanzeland en Zwolle, andere coalities en mogelijke gebruikers en eigenaren en gebruikers van Hanzekwartier zijn de ideeën gedeeld. Het contact heeft zich tot nu toe vooral gericht op het hoogste abstractieniveau namelijk de Nota van Uitgangspunten Hanzekwartier.

Bewoners Hanzeland

Bewoners van Hanzeland en aan de Willemsvaart zijn uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst begin september 2021. Zij zijn geïnformeerd over de plannen en ideeën, meer dan 650 adressen hebben een uitnodiging ontvangen en ca. 80 geïnteresseerden waren aanwezig. Vanwege de groepsgrootte en corona heeft de bijeenkomst plaatsgevonden met een wandeling door Hanzekwartier. Onder begeleiding van een vertegenwoordiger van de coalitie liep iedereen langs panelen waar verschillende thema's en onderwerpen behandeld zijn. Op de panelen stonden verschillende vragen om mensen uit te nodigen om mee te denken. Zowel op de avond zelf, als later via de website konden reacties gegeven worden. Met vertegenwoordigers van de bewoners van appartementengebouw de Lure Staete (Bremenstraat) hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden om hen te informeren over de plannen voor Hanzekwartier.

Eigenaren in het gebied

Hanzekwartier kent meer vastgoedeigenaren dan in de coalitie vertegenwoordigd zijn. Met de eigenaren van de kantoorgebouwen aan de Hanzeallee, Zuiderzeelaan en Noordzeelaan, politie, Univé, Vesteda en gebruikers in Hanzekwartier hebben gesprekken plaatsgevonden om de Nota van Uitgangspunten aan hen toe te lichten.

Stakeholders

Met vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke en economische stakeholders in de stad hebben gesprekken plaatsgevonden; Avifauna, Fietsersbond Zwolle, Het Oversticht/qwelteam, HMO, Milieuraad Zwolle, Toegankelijk Zwolle, Vrienden van de Stadskern, Wijkpanel Binnenstad, Zwolle Groenstad, Kennispoort, Economic board regio Zwolle, VNO NCW, Zwolse 8.

En met schriftelijke reacties, gesprekken en een digitale bijeenkomst is de Nota van Uitgangspunten met andere coalities en mogelijke gebruikers gedeeld en besproken om ook hun reacties te vernemen.

Bewoners Zwolle

Het betrekken van bewoners bij de plannen middels participatie is op verschillende wijze gedaan. De plannen en ideeën voor het Hanzekwartier zijn op de website Hanzekwartierzwolle.nl gedeeld voor omwonenden en geïnteresseerden. Hier konden zij direct digitaal hun reacties achter laten. In het Spoorcafé van 15 september 2021 zijn de ontwikkelingen voor Hanzekwartier toegelicht. Ook konden kijkers en geïnteresseerden vragen stellen.

Resultaten

De opbrengst uit de participatiemomenten is zorgvuldig bekeken, met elkaar vergeleken en vervolgens afgewogen. Dit heeft geresulteerd in een overzicht met reacties en vragen van betrokken stakeholders op de 90% versie van de Nota van Uitgangspunten. Vanuit de coalitie in samenwerking met stedenbouwkundige ZUS [Zones Urbaines Sensibles] zijn op de reacties en vragen een toelichting gegeven en waar gewenst is dit ook aangepast in de Nota van Uitgangspunten. De betrokken stakeholders bij de participatie hebben een terugkoppeling gekregen hoe reacties zijn gewogen en verwerkt. Dit hebben we gedaan middels dit participatiejournaal en met het delen van de 100% van de Nota van Uitgangspunten.

Het overzicht met de verzamelde reacties uit alle gesprekken, schriftelijke reacties en bijeenkomsten met betrokken stakeholders en de toelichting vanuit de coalitie, vindt u achteraan dit participatiejournaal.

Vervolg

Met alle gesprekken, bijeenkomsten, website en andere communicatiemiddelen werken we niet alleen aan een zorgvuldige participatie, maar maken we ook de coalitie Hanzekwartier zichtbaar. Voor stakeholders, bewoners, gebruikers en een ieder die vragen of ideeën heeft, willen we graag toegankelijk zijn. Met alle contacten die de afgelopen maanden gelegd zijn, is hier een begin mee gemaakt. Deze basis zullen we in het vervolg verder uitbreiden.

Ook de volgende fasen van de gebiedsontwikkeling verlopen via een participatief proces, zowel tijdens het maken van het ruimtelijke ontwikkelingsplan als het omgevingsplan, maar ook in het proces met de toekomstige bewoners en gebruikers. Huidige omwonenden en gebruikers, maar ook toekomstige bewoners en gebruikers, stakeholders en belangenorganisaties worden in die vervolgfasen betrokken.

Participeren heeft niet alleen betrekking op het maken van plannen en het uitwerken van ideeën. Net zo belangrijk is het initiëren van tijdelijke initiatieven. Denk aan een ruimte of plek voor evenementen die ook gebruikt kan worden om informatie over de plannen en ideeën te delen. Zodat stakeholders zoals omwonenden naar Hanzekwartier komen en zo binding krijgen. Naast het informeren met een gebiedswebsite, nieuwsbrieven, periodieke on- en offline meetings over de stand van de uiteraard de social media gaan we nadrukkelijk werken aan co-creatie en place-making als onderdeel van de participatie.

06-01-2021 Univé (overleg)

Onderwerp : Overleg Univé & ontwikkeling Spoorzone
Datum : 06-01-2021

Introductie

Woensdag 6 januari heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen Univé en vertegenwoordigers van de coalitie Hanzekwartier

Besproken thema's en onderwerpen

Kennismaking

- Achtergrond, belangrijke drijfveren
- Rol van Univé in Zwolle
- Hoe is economische speelveld in Zwolle georganiseerd?
- Gemeenschappelijke topics

Samenwerking met Univé

- Uniek als eindgebruiker en eigenaar
- Cooperatief en wijkgericht werken diep in het Univé DNA
- Veel raakvlakken:
 - veiligheid
 - gezondheid (zowel klant als medewerker)
 - duurzaamheid & groen
 - inclusiviteit
 - mobiliteit
 - smart sustainable living
- Eigen vastgoedstrategie én omgeving volop in ontwikkeling
- Spoorzone als springplank van ontwikkeling Univé én de regio Zwolle

Movez

- Samenwerking begonnen rondom thema bereikbaarheid in nieuwe stijl (deelauto's en -fietsen)
- Univé, Gemeente Zwolle en Movez maakten pilot mogelijk in 2017
- Opschaling naar 5 hubs Spoorzone breed

Hoe?

- Univé als hoeksteen aan het Engelenpad, Mobiliteitshub en Leven Lang Leren Plein (nu Hanzeplein)
- Schakel tussen talent en Windesheim (Zone College en opschalen naar Zwolse Acht) en ondernemend innoveren

- Doorontwikkeling van huidig hoofdkantoor Univé naar Het Nieuwe Werken waar ontmoeten centraal staat en innovatielabs met nieuw op te zetten initiatieven
- Een ontwikkeling van ca 3.000 woningen in de directe omgeving als 'living lab'
- Univé sluit aan bij ontwikkeling Hanzekwartier (ruimtelijk en programmatisch)

Univé als schakel tussen Hanzekwartier en Windesheim

Randvoorwaarden

- Bereikbaarheid nu en in de toekomst geborgd
- Toegang tot talent
- Prettige, inspirerende werkplek voor Univé organisatie
- Scholingsmogelijkheden in de directe omgeving
- Vergaande verduurzaming en vergroening van gebouw en omgeving

Vervolg

- Bestuurlijk contact vervolg geven
- Coalitie Hanzekwartier als aanjager
- Aansluiten Univé concretiseren - wijze waarop nader uit te werken

02-06-2021 Toegankelijk Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 2 juni 2021
 Aanwezig : @@@ (Toegankelijk Zwolle), @@@ (Urban Innovators),
 @@@ (City Developer-S)

Introductie

- @@@ is Projectleider bij Toegankelijk Zwolle.
- Toegankelijk Zwolle is een belangenbehartigersgroep van vrijwillige ervaringsdeskundigen en zet zich actief in voor een inclusieve samenleving.
- Toegankelijke Zwolle heeft ervaringsdeskundigen die om advies kunnen worden gevraagd.
- Toegankelijk Zwolle geeft niet alleen advies, maar organiseert ook activiteiten. Bijvoorbeeld stadswandelingen om te ervaren welke obstakels mensen met een beperking in de praktijk ervaren. Dit zou bijvoorbeeld ook een mooie activiteit zijn om in Hanzeland te doen

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Wat opvalt in de presentatie is dat er veel aandacht is voor duurzaamheid, wat nog mist zijn woorden als 'inclusie' en 'verbindend'. In de toelichting komt het verbindende terug, maar dit is nog niet zichtbaar in de presentatie.
- Dit geldt ook voor de doelgroepen. Bedenk niet iets apart voor een doelgroep, maar ontwerp het zo dat iedereen betrokken wordt.
- Zorg voor een inclusief beeld, laat in de afbeeldingen bijvoorbeeld ook rolstoelen en intercultureel zien, maar ook verschillende mensen en ouderen. Het gaat erom dat mensen zich erin herkennen.
- Hanzekwartier is breder en inclusiever opgezet dan men in eerste instantie denkt en dit mag zeker uitgedragen worden. De verdeling van de nieuwe woningen, dus goedkoop/sociaal, midden, duur, biedt hier kansen voor.
- Het fysieke domein kan echt een bijdrage leveren aan het sociale domein. Denk aan een zorgpartij voor beschermd wonen. Mensen die kwetsbaar zijn, hebben vaak geen toegang tot de auto. Juist omdat het een centraal gebied is en toegankelijk tot de binnenstad, is het misschien ook geschikt voor beschermd (thuis) wonen. Misschien iets voor DeltaWonen en SWZ. En bij levensloopbestendige woningen hoeft er weinig aangepast te worden in het kader van de WMO.
- Als het gaat over inclusiviteit en het parkeren aan de rand van het Hanzekwartier is het belangrijk om van tevoren na te denken over invalideparkeerplaatsen. Dat moet wel in de wijk gerealiseerd kunnen worden. Een andere mogelijkheid is gebieden/gebouwen aanwijzen aan doelgroepen in de buurt van parkeergelegenheid. Maak voor fietsen ook vaste plekken bij de woningen, zodat deze niet gaan rondzwerven in de openbare ruimte.
- De groene buitenruimte is zeer positief, denk daarbij vanuit inclusie aan volledige verharding (voor rolstoelen) en over speelelementen. Inclusieve speeltuinen zijn er nog weinig in Zwolle. Natuurlijke speelelementen kunnen uitnodigen tot bewegen, wat weer een positief effect heeft op mensen betrekken bij de samenleving.

Vervolgafspraken

Toegankelijk Zwolle wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg. Kijken of het mogelijk is om als coalitie een keer een wandeling in Hanzeland te maken om de beperkingen te ervaren.

Nagekomen reactie d.d. 3-8-2021

Heb ik jullie destijds de ITS-standaarden en site van BatUtrecht doorgestuurd? Wellicht die er nog in vermelden, omdat dit veel richtlijnen geeft hoe inclusie en toegankelijkheid in gebouwen en openbare ruimte toe te passen. Misschien te vroeg voor nu, maar niet vroeg genoeg om al mee te nemen.

www.batutrecht.nl

www.pbtconsult.nl

02-06-2021 Fietzersbond Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier
 Datum : 2 juni 2021
 Aanwezig : @@@ (Fietzersbond Zwolle), @@@ (Urban Innovators), @@@ (deltaWonen), @@@ (City Developer-S)

Introductie

De Fietzersbond Zwolle werkt aan de belangen van de Zwolse fietser. Dit doet zij o.a. door adviseren over de realisatie van fietsstraten, als gesprekspartner voor gemeenteambtenaren en -bestuurders. En overleggen regelmatig met organisaties op het gebied van verkeer en vervoer. @@@ is voorzitter van de afdeling.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Het station is het grootste knooppunt van Zwolle. Daar komt men via de IJsselallee en de Hanzeallee. Dit zorgt voor een druk knooppunt. Voor de verkeersveiligheid is het goed te voorkomen dat fietsverkeer en gemotoriseerd verkeer elkaar daar kruist.
- Bij het autovrij maken van het Hanzekwartier is het belangrijk te kijken naar hoe de bevoorrading geregeld kan worden. Dit betreft vaak gemotoriseerd verkeer.
- Bedenk dat er naast de mobiliteitsopgave binnen Hanzekwartier ook een mobiliteitsopgave buiten de plangrenzen is. Een voorbeeld hiervan is dat straks de auto's samen met fietsers door de Koggetunnel gaan en dan vervolgens Willemsvaart kruisen.
- Naast dat de Koggelaan/park in de plannen voor Hanzekwartier een belangrijke rol speelt, is het ook een belangrijke doorgaande fietsroute voor de stad.
- Houd er rekening mee dat fietsen steeds sneller gaan. Mensen in dit gebied, zeker als het autoluw wordt, zullen voor een grotere fiets kiezen met meer massa. Dit vraagt extra aandacht bij het ontwerp en uitwerking. Dit geldt ook voor deelmobiliteit (ook zonder trappen). Er zal meer verkeer over het fietspad op het Koggepark gaan, dus besteed daar aandacht aan.
- De stromen autoverkeer en fietsverkeer zullen uit elkaar gehouden moeten worden, let erop dat dit gebeurt tot in het gebouw/parkeergelegenheid. Het gebeurt nu dat dit tot aan de entree van het gebouw goed geregeld wordt, maar dat op het moment dat zowel fietsers als auto's de parkeergarage in rijden dit onderscheid minder aanwezig is.
- Om het gebruik van de fiets te bevorderen is het belangrijk ervoor te zorgen dat het voor de fietser zo geregeld is dat deze eenvoudig kan parkeren en dicht bij de entree/lift van het gebouw is. Maar denk ook aan bijvoorbeeld een goede lockerruimte zodat mensen op de fiets zich kunnen omkleden en/of opfrissen.
- Met het nieuwe programma en de plinten aan de pleinen, zullen hier ook bezoekers naar toekomen, houdt daar rekening mee. Het zijn niet alleen de bewoners die gefaciliteerd moeten worden, maar ook de bezoekers. De meeste bezoekers zullen niet zomaar een ondergrondse parkeervoorziening pakken, maar de fiets op het plein zetten. Het is zonde als het plein, wat straks waarschijnlijk

ontworpen is met veel aandacht voor beleving, vol komt te staan met fietsen. Zorg dan tenminste voor in het groen ingepaste parkeervoorziening.

- Langs het Spoor is de fietsroute momenteel niet heel aantrekkelijk. Hier doet zich een kans voor om daar onder de IJsselallee door ook een goede en prettige fietsroute van te maken. Met name ook voor de onderwijsinstellingen Windesheim en het Zonecollege.

Schriftelijke reactie Fietsersbond per email d.d. 7 juni 2021

De Fietsersbond is tevreden met de inrichting van de Koggelaan als autovrije langzaam verkeer- c.q. fietsroute.

Wij zitten met de volgende vraag. In de huidige situatie is de ingang van de parkeerplaats voor bezoekers van het politiebureau gelokaliseerd aan de Koggelaan. Hoe wordt dit opgelost?

De beoogde locatie van de hub bij de Koggetunnel ter hoogte van het huidige Kattegat is voor de Fietsersbond eveneens een punt van zorg.

Aangezien het autoverkeer vanaf de Nieuwe Veerallee de fietsroute Willemsvaart zal kruisen. Dit valt weliswaar buiten het plangebied Hanzekwartier maar is voorwaardelijk voor een fietsvriendelijke inrichting.

Wij hebben nagedacht over een alternatief voor deze hub en doen de volgende suggestie. Door het aanleggen van een tunnel in het talud van de IJsselallee (N337) wordt Hogeschool Windesheim verbonden met Hanzeland. Hiermee wordt het reeds bestaande parkeerterrein bij de hogeschool verbonden met Hanzeland en ontstaat een hub. Een hub die reeds goed bereikbaar is vanaf het bestaande wegennet.

De Oostzeelaan en Campuspad verbinden, het Engelenpad voor fietsers...Bengelpad, ZWizkidpoort. Hieronder de beleving die route biedt. Dat is blauw groen. Onze route staat in groen op onderstaande kaartje.

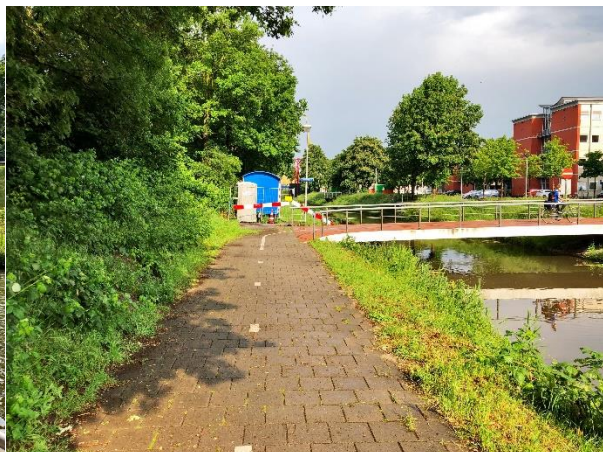
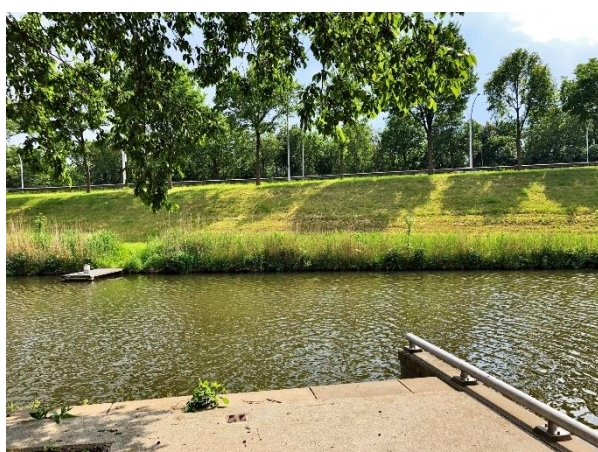
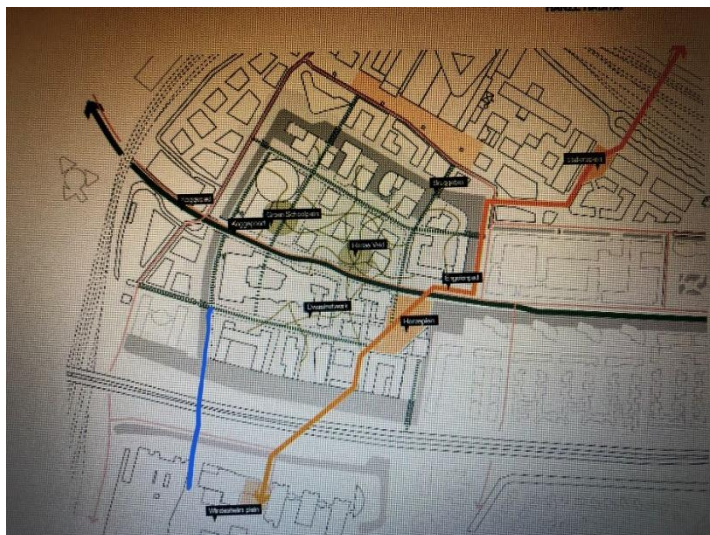
Een hub ter hoogte van Koggetunnel, zorgt voor extra verkeer op de Nieuwe Veerallee. Dit in combinatie met autoverkeer richting het aanwezig pretpark Dinoland. Daarom hebben wij nog een tweede alternatieve locatie voor de hub. Dat is p-terrein van het voormalige kantoor van Univé. Dit p-terrein ligt zo mogelijk nog beter als hub vanwege prima aansluiting op de beoogde looproute het Engelenpad.

Overige tips;

- Trottoirs maken aan de bomenzijde van Oostzee- en Zuiderzeelaan voor een schaduwrijker lunchloopje. Dan huidige situatie.
- De verharding van het fietspad parallelweg moet, ter hoogte van dit punt, beter. Verzakkende klinkers horen niet bij een fietsvriendelijke toegang van het gebied.
- De huidige onderdoorgang (viaduct) IJsselallee, kan nog fraaier en veel meer een poort naar Hanzeland vormen.
- Waar mogelijk ook bij onderdoorgang IJsselallee verbeteren/verfraaien/vergroenen
- Zorg voor voldoende en kwalitatief hoogwaardige fietsparkeerplekken ...en niet dit!

- De bevoorrading vooral met cargobike of kleine e-vrachtwagens ...en niet dit!

Zie afbeeldingen hierna voor alternatieve route

04-06-2021 Avifauna Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 4 juni 2021
Aanwezig : @@@, @@@ (beide Stichting Avifauna Zwolle),
@@@ (Urban Innovators), @@@ (SWZ), @@@ (City Developer-S)

Introductie

- Stichting Avifauna Zwolle zet zich in voor de bescherming van vogels in de gemeente Zwolle en de IJsseldelta. @@@ en @@@ zijn beide vrijwilliger bij de stichting

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Er zitten zeldzame vogels rond de Noordzeelaan. Voor de gierzwaluwen is er aan Pas de Deux door inspanning van Avifauna rekening gehouden met de gierzwaluwen. Hier zijn in de gevel kasten gemaakt.
- Het water naast de Noordzeelaan is water wat een belangrijke structuur vormt voor het gebied, het vormt ook een schakel in de richting van de IJssel.
- Wordt het water en voornamelijk de kade naast de Koggelaan die nu versteend is, nog aangepast. Dit is net buiten het projectgebied, maar vraagt aandacht.
- Omdat er veel meer woningen komen is het ook wenselijk na te denken over wandelpaden voor honden en andere huisdieren etc.
- De gemeente heeft het vaak over wijkers en blijvers. Met name voor hoogbouw is het belangrijk om ook bomen te hebben die echt 200 jaar kunnen blijven staan. Zodat die dienst kunnen doen als landingsplaats van waaruit dieren de tuin of de groene openbare ruimte in kunnen.
- Bij natuurinclusief bouwen is er nooit sprake van overdaad. Dus maak veel voorzieningen, niet alleen in de bomen, maar ook in gebouwen. En juist de gierzwaluwen op de Noordzeelaan is bijzonder. Dit laat gelijk het potentieel van het gebied zien. Ook de ambitie om alles groen te maken is positief. Let er wel op dat als men gaat inbreiden en bij gaat bouwen, het wel zo moet passen dat ook dieren nog bij de groene buitenruimte kunnen komen.
- Het is een uitdaging alles in de uitvoeringsagenda te realiseren, maar het kan zeker. En als dingen niet lukken, onderken dat dan en ga dan wel door met wat wel mogelijk is, want dat is ook vooruitgang.

Vervolgafspraken

De stichting is praktisch ingesteld en kijkt graag mee in het vervolg van het proces. Dit kan dus ook met concrete casussen zijn.

22-06-2021 Vrienden van de Stadskern Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 22 juni 2021
Aanwezig : @@@, @@@ (beide Vrienden van de stadskern), @@@ (deltaWonen), @@@ (gemeente Zwolle) @@@ (City Developer-S)

Introductie

Vrienden van de stadskern Zwolle wil het historische karakter van het beschermde stadsgezicht van Zwolle beschermen en versterken en bemoeid zich gevraagd en ongevraagd met de planologische, architectonische en cultureel historische zaken die zich in de stad afspelen. @@@ en @@@ zijn beide lid van het bestuur van de vereniging.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- De vraag van de Vrienden van de stadskern Zwolle is of de ontwikkelingen bij de Windesheim campus het einde is of dat de ontwikkeling nog verder gaat richting de IJssel. De frustratie is toch een beetje dat al 400 jaar Zwolle een Hanzestad is die nét niet aan de IJssel ligt. De doorsnede in de presentatie is daarmee ook een mooie afbeelding.
- De Vrienden van de stadskern Zwolle ondersteunen de gedachte van het Engelenpad
- Wat waardevol is, is de interactie met de openbare ruimte en dat juist niet alles enkel in torens plaatsvindt.
- Een aandachtspunt is het onderhoud van het casco en het groen, hoe voorkom je dat dit verwaarloosd wordt. De Vrienden geven het voorbeeld waarbij gewerkt met verschillende niveaus van beheer en onderhoud. Zo had je intensief, middel en weinig. Dit zorgde er bijvoorbeeld weer voor dat er op verschillende plekken varen terug kwamen.
- Kijk ook naar de rechte kaden die er nu langs het water lopen, als je deze weg kan halen ontstaat er weer een ander milieu aan het water.
- Het cluster hoogbouw is een soort baken en accent en dan zorgt de hoogbouw ook voor de levendigheid en aantrekkingskracht. En met het plein krijg je dan een soort een soort Rockerfeller center; hoge gebouwen met ineens een plein.
- Het is nu een onaantrekkelijk, kille en stenige omgeving. Met wonen heb je ook voorzieningen nodig. Breng de wensen van de mensen die moeten komen wonen in kaart, dat je de juiste voorzieningen hebt, anders gaan mensen alsnog in de stad wonen. De voorzieningen kunnen er ook voor zorgen dat de gebruikstijden verder opgerekt worden.
- Goed om studentenwoningen te realiseren in het gebied.

Het gesprek sluit af met de opmerking dat het een mooie presentatie is.

Vervolgafspraken

De vrienden van de stadskern worden graag op de hoogte gehouden van het vervolg

Nagekomen reactie d.d. 31-7-2021

Bijeenkomst deltawonen in Spoorzone

Met [redacted]

Korte reactie [redacted]

-voor zover het gaat om het principe van het Engelenpad met een verbindingslijn tussen oude binnenstad-Spoorzone-Windesheim campus-IJssel is er geen verschil van opvatting. Het toekomstige beeld met het verdichten van de bebouwing in combinatie met het versterken van het groene karakter is zeker aantrekkelijk.

-om van het nu steenachtige monofunctionele gebied een levendige centrumwijk te maken is meer nodig dan de visie van gemeente en deltawonen.

-de knooppunt functie van het Hanzeplein met hoogbouw vraagt ook in functies meer stedelijkheid met het toevoegen van cultuur en retail, in het laatste geval ook zeker een nieuwe supermarkt. Qua cultuur zou een evenementen hal of zoiets een mooie aanjager zijn om de stedelijke ontwikkelingen in gang te zetten maar deze voorziening is al elders geprojecteerd. Als alternatief kan gedacht worden aan een kunstencentrum zoals nu bij de IJssel centrale is gedacht. Bv met Ronald Westerhuis, de Cibab of de Fundatie. Een kenniscentrum of sportcentrum met praktijk opleidingen is wellicht ook nog een optie. In alle opties is een uitstraling naar de buurt voorwaardelijk.

-omdat toch redelijke snelheid geboden is bij de woningbouw om landelijke subsidies niet verliezen zou het wellicht goed zijn een grote woonvoorziening op een min of meer open terrein eerst voorrang te geven bv bij het Kattegat of Lurelui. Immers optoppen van bestaande gebouwen van Hanz en Univé is tijdrovend en afbreken met nieuwbouw voor de naastgelegen school idem.

Verslag [redacted]

29-06-2021 Langhenkel (overleg)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 29 juni 2021
Aanwezig : @@@, @@@, @@@, @@@, (Langhenkel) @@@ (Urban Innovators), @@@ (BPD)

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- @@@ staat in zijn algemeenheid niet negatief ten opzichte van de gebiedsvisie.
- @@@ is het oneens met de bebouwingsmogelijkheden op zijn kavel (bijv. hoogte).
- @@@ wil zich beraden op de rol die in wil nemen als eigenaar van Noordzeelaan 62.

Vervolg

Verder heeft @@@ gevraagd om de volgende documenten met hem te delen:

- De bouwenvelophe met aanduiding van de bouwmogelijkheden;
- De onderbouwing van de kosten ten behoeve van o.a. de gebiedsimpuls en overige bijdrage aan inrichting van de algemene ruimte;
- De voor 90% gereed zijnde Uitvoeringsagenda.
- Overzicht van de kosten welke dienen te worden bijgedragen aan de coalitie als medelid.

Op basis hiervan zal hij een besluit nemen over zijn rol.

06-07-2021 EcoTeam (schriftelijk reactie)

Onderwerp : Schriftelijke reactie (email) Ecoteam
 Datum : 6 juli 2021

Introductie

Vanuit het Ecoteam is een schriftelijke reactie gegeven.

Notities

- In ieder plan dat zij het kloppende hart, centrale schakel, verbindingstuk etc wil zijn. We moeten voorkomen dat de deelgebieden ieder afzonderlijk deelgebieden blijven maar onderdeel zijn van het geheel en van 1 gebied en positionering met accenten.
- Wat is incubator voor de triple helix? De termen zijn begrijpelijk ik maar wil men hiermee zeggen, gaat men de overheid helpen met hun business, idem andere takken van sport. Hier iets met greentech o.i.d. doen
- naam en positionering, moeten we goed over nadenken
- *"Om dit op de meest innovatieve manier vorm te geven, wordt Hanze Habitat een green tech co-living lab"* Benadrukken zodat klimaat adaptatie, smart living lab, zone college en de tech van ICT ecommerce zou ik daar ook in verwerken... dat laatste ontbreekt nog
- *"Het Innovatie Ecosysteem vermengt het programma in de plinten en in de openbare ruimte en voorziet in de kruisbestuiving tussen wonen, werken, leren en recreëren. Hanze Habitat geeft als green tech co-living lab een thuis aan innovatie en experiment"* + ICT en e-commerce meenemen
- *"INNOVATIE ECOSYSTEEM"* de link naar de genoemde sectoren in het ontwikkelkader mist hier, en dan met name keuze voor ICT en smart living en klimaat adaptatie. Deze link maakt het logischer hoe jullie de economische kant in willen vullen
- *"Voor de lange-termijnprogrammering van de economische clustersen voorzieningen wordt in samenwerking met het EcoTeam onderzocht op welke wijze dit ingericht en geborgd kan worden"* Top! Ik ga graag in gesprek hoe we deze samenwerking tzt kunnen formaliseren: wat kan ECO bieden aan dienstverlening en welke bijdrage levert Hanzekwartier hiervoor
- *"Middelen die we hiervoor normaliter inzetten, zijn een gebiedswebsite, nieuwsbrieven, een Spoorcafé en uiteraard social media"* - Hoe kan het ECO team hieraan bijdragen. Samen nadenken over of ieder gebied een eigen gebiedswebsite gaat krijgen of wil ontwikkelen of onder paraplu.. Straks krijg je paraplu-, gebied-, gebouw- websites die niet op elkaar aansluiten. Laten we hier echt goed over nadenken hoe dit het beste en onderscheidend kan worden ontwikkeld
- *"We maken een programma voor placemaking, dat zorgt voor zichtbaarheid en kennismaking, en ook voor verbondenheid en eigenaarschap. We zijn ervan overtuigd dat placemaking ook leidt tot het binden van nieuwe, potentiële bewoners en gebruikers"* programma maken helpen we graag bij en uitvoering doen we als ECO team graag in opdracht bijvoorbeeld zodat het aansluit bij de placemaking van het gehele gebied
- *Het EcoTeam en de projectgroep Engelenpad (Mothership) denken al na over concrete, tijdelijke en permanente gebiedsinitiatieven. Wij sluiten ons hier graag bij aan(...)* Niet alle initiatieven zullen vanaf dag 1 rendabel zijn. Het is dan ook belangrijk om als gebiedsontwikkelingscoalitie bereid te zijn om hierin te investeren, initiatieven te ondersteunen en te faciliteren. Top!!
- Klimaatadaptatie oppakken met Climate Campus via ECO team?

- “Zone College kan rol spelen in beheer” + climate campus niet te vergeten
- Ook het Hanzekwartier gaat uit van een positie als centraal middelpunt: dit zijn ze volgens mij niet. De positie is duidelijk aan de rand van een gebied dat centrumgebied is gaan heten. Het gedeelte dat we Spoorzone noemen, is het gedeelte vlak bij het spoor, het Hanzekwartier deel is duidelijk verderop. Zij vervullen ook geen spilfunctie of een verbindende rol, en zouden die rol ook niet moeten claimen.
- De verhouding tussen dat wat er in de Spoorzone gebeurt en in het Hanzekwartier kent nu geen gemeenschappelijke visie. De woorden zijn fraai, maar het is de vraag hoe het proces gaat lopen, ook door de andere eigendomsverhoudingen. De coalitieberaden moeten dus ook weer samen komen. Overigens is het een behoorlijk ingewikkelde structuur aan het worden (Qteam/ positioneringsgroep/coalitieberaden etc.)
- Wat het ontwerp betreft is het positioneren van veel hoogbouw/woningbouw een groot gevaar voor de toch al fragiele openheid van het initiële Spoorzone gebied. Er ontstaat nu een omklemming van het gebied door enerzijds hoogbouw (Hanzekwartier) en anderzijds het spoor. Een Engelenpad gaat daar niet bij helpen. Het is een erg versteend gebied, hetgeen niet wordt opgelost door het ontwikkelen van een aantal veldjes of lanen.
- Ik sluit me daarom erg aan bij de wens om qua architectuur de versterking tot moderne verstedelijking te maken; met hangende tuinen etc.
- Denk goed na over de verbinding van wonen, werken en leren: leren heeft als eigenschap: grote verkeersstromen op een aantal momenten en complete stilte aan de andere kant. Bovendien nemen studenten bezit van een woonwijk als er niet voldoende ruimte is voor horeca, supermarkten, zitruimte etc
- Aandacht zou ik willen vragen voor esthetiek van de gebouwen zelf; Betrek architecten van naam en faam hierbij. Zorg voor uitstraling Voor wat betreft de hoogte van gebouwen; zo laag als mogelijk, zo hoog als nodig

09-07-2021 Andere coalities en mogelijke gebruikers (digitale bijeenkomst)

Introductie

9 juli heeft er een digitale bijeenkomst plaatsgevonden om de uitvoeringsagenda te presenteren aan de partijen die in de andere coalities zitten en mogelijke gebruikers voor het Hanzekwartier. De volgende partijen zijn uitgenodigd; NS Vastgoed, Van Wonen, Bemog, DGV groep, HMO, Fundatie, Perron 038, Cibap, Artez, Deltion College, Eco-team, Climate campus, Concilium, Zone.college. Een aantal van deze partijen heeft zich afgemeld waarbij een deel heeft aangegeven reeds bekend te zijn met de plannen.

De bijeenkomst heeft digitaal plaatsgevonden met @@@ (NS Vastgoed), @@@ (Gebiedsontwikkelaar Van Wonen), @@@ (Zone.college - onderdeel Leven Lang Ontwikkelen) en De heer @@@ (Zone.college - onderdeel MBO). Daarnaast waren stedenbouwkundige @@@ (ZUS), @@@ (gemeente Zwolle), @@@ (SWZ) @@@ (City Developer-S) en @@@ (City Developer-S - verslaglegging) aanwezig.

@@@ geeft een toelichting op het proces van de totstandkoming van de uitvoeringsagenda en het onderdeel participatie. Wat nu gepresenteerd wordt is nog niet de finale uitvoeringsagenda. Met het onderdeel participatie worden reacties opgehaald om het programma verder in te vullen.

@@@ geeft hierna een presentatie waarbij de plannen en ideeën inhoudelijk toegelicht zijn. Omdat @@@ de vergadering eerder verlaat zijn de eerste vragen en opmerkingen aan hem gericht. Naar aanleiding van de presentatie hebben aanwezige een aantal opmerkingen.

- De vraag die gesteld wordt is hoe wordt omgegaan met de bestaande gesloten bouwblokken en hoe de nieuwe open bouwblokken gemaakt worden. De basis is uitgaan van de bestaande gebouwen en transformatie. Het Zone college is nu een groot gebouw en dat wordt anders in de plannen, daar heeft het Zone college ook over meegedacht. Zo doet zich dus een kans voor. Aandachtspunt in de plannen is hoe te waarborgen dat de kwaliteit van het plan overeind blijft als de andere gebouweigenaren niet mee gaan doen. De kritische locaties doen nu wel mee.
- Een ander onderwerp dat ter sprake komt is hoe omgegaan wordt met de architectuur. Is er sprake van beeldkwaliteit. Er wordt ingezet op duurzaamheid en een kleurpallet. Hiervoor wordt goed gekeken naar de bestaande en al aanwezige architectuur. Hierover lopen ook gesprekken met het Q-team. Dit vraagt aandacht, want het valt op dat bepaalde regels nog steeds kunnen zorgen voor totaal verschillende beelden, ook naar beelden die men niet voor ogen heeft.
- Er zijn op de tekeningen in de presentatie autoroutes getekend in de ecologische zone van de NS, dit betreft nog een tekening waar momenteel op een hogere schaal naar gekeken wordt.

Na het vertrek van @@@ wordt er nader ingegaan op de inhoudelijke plannen en ideeën.

- Een van de vragen is hoe omgegaan wordt met de sociale en economische voorwaarden. In de plannen zijn mogelijkheden voor kleine bedrijvigheid en wonen.
- Het Zone College is bezig haar onderwijs anders in te richten en te werken met kleinere 'groene werkplaatsen' in plaats van enkel een onderwijsgebouw. De core business is mensen een opleiding geven. En waar we 2000 mensen in het gebouw gebouwd zijn, wordt ook geëxperimenteerd in Almelo op een campus van 6 hectare. Dus VMBO met 1000 mensen op 1 locatie en MBO bijvoorbeeld

verdeeld over het terrein. Vandaar de vraag over de uiterwaarde, daar kunnen best een aantal studenten aan de slag. Mogelijkheden om cross-overs te maken tussen generaties en thema's en voorbeelden. In het ontwikkelkader staat dat ook, er is ruimte voor experiment, juist voor dit soort initiatieven. Hier kunnen dingen gedaan worden die elders niet kunnen. Dat raakt o.a. aan klimaatadaptatie en zo ook agri-food.

- Naast BRAINZ wordt een voorbeeld gestart van een groene werkplaats. Dus zorgen voor intrinsieke motivatie van kleine groepen. 37 teams verdeeld over Overijssel met kleinere groepen. Dit heeft meer dan 100 bedrijven opgeleverd die meedoen in de werkplaatsen. Dit geldt ook voor de plantenkassen. Die kunnen de casco's een bijzondere functie geven? Daar leent zo'n kas zich wel voor.
- Hier kunnen ook start-ups tegenaan zitten en dit kan verspreid over het gehele gebied. Bepaalde studies trekken landelijk studenten en die kunnen door het hele gebied heen gehuisvest worden. Een leven lang ontwikkelen leent zich nadrukkelijk voor de opzet met het casco en de plinten.
- De vraag komt op hoe de plinten in te vullen? Er zijn veel plintmeters om te vullen. Wat voor programma is daarin mogelijk. De andere coalities hebben deze plinten ook en het is fijn om te weten wat je erin komt. Spoorzone breed zal dit eenzelfde identiteit kunnen krijgen, dus dit ook tussen de coalities afstemmen.
- Voorkom wel dat het een stuk 'schoolstad' wordt, het moet een stuk van de stad zijn waar onderwijs een belangrijk onderdeel van is. Steeds meer informeel leren, opleiden en onderwijs. En voorkom dat studenten de openbare ruimte 'overspoelen'.
- Als start-up's kunnen doorgroeien in het gebied naar een volwaardig bedrijf is dat waardevol. Kijk naar een voorbeeld als De Maatschappij; <https://de-maatschappij.nl/> Daar zit bedrijfsleven in zonder dat het een opslokmethode is. Het is ondersteunend.
- Naast klimaatadaptatie ook graag energietransitie meenemen. Dus bijvoorbeeld waterstof. Dat als het er komt, dat dit dan ook mogelijk wordt.

20-07-2021 Milieuraad Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 20 juli 2021
Aanwezig : @@@ (Milieuraad Zwolle), @@@ (deltaWonen), @@@ (BPD) @@@ (City Developer-S)

Introductie

De Milieuraad Zwolle is een organisatie die actief is op het brede terrein van natuur- en milieu in Zwolle. Zij geeft onder andere zowel gevraagd als ongevraagd (beleids-)adviezen aan gemeente en eventueel andere overheidsinstanties. Maar zij ondersteunt en adviseert ook organisaties zoals bijvoorbeeld scholen, maar ook nieuwe initiatieven. Daarnaast is de Milieuraad Zwolle coördinator van het Natuurplatform Zwolle en organiseert zij onder andere leuke groene evenementen voor het Zwolse publiek, jong en oud. @@@ is als ambtelijk secretaris werkzaam bij de Milieuraad/ Natuurplatform.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Met elkaar besproken dat de opzet nu is om te informeren zodat de Milieuraad aan kan geven waar zij in het vervolg mee kunnen denken en op welke wijze. Zo betreffende de opmerkingen dus voornamelijk vragen ter verduidelijking en waar de aandacht naar uitgaat bij het vervolg. Omdat de Milieuraad meer verzoeken krijgt voor dit soort gesprekken en betrokken is bij verschillende projecten, ging er enige tijd overheen om de afspraak te laten plaatsvinden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg onderstaand een aantal opmerkingen en vragen die naar voren kwamen tijdens de toelichting.

- Het Hanzekwartier was toen het gerealiseerd werd een inbreidingslocatie, het bouwen rondom het station was toen een hele gangbare gedachte, onder ander met het idee dat je bedrijven met veel werknemers naast het station, als OV knooppunt, kon huisvesten. Hoe ga je om met die gedachte als je een ander type bedrijf aantrekt? En hoe zit het met de parkeernormen op deze centrale plek.
- Met enkel het casco heb je nog niet de verbinding met andere gebieden hoe je aansluit op andere groenstructuren.
- Het milieuplatform zal vragen hebben over wat er aan groen in de omgeving is en hoe daarmee omgegaan wordt, denk aan bodemsituatie en waterdoorlatendheid etc. Het natuurplatform kijkt naar kansen en mogelijkheden, de stedelijke ecooloog kan dan ook meedenken.
- Er zijn altijd betrokkenen die zullen zeggen dat ze er niet zoveel belang bij hebben en het willen laten zoals het is. Hoe ga je daarmee om?
- De Milieuraad heeft algemene gedachte hoe om te gaan met de ontwikkeling van een wijk over o.a. klimaatadaptatie etc. Dit sturen we na.
- Wat opvalt aan de plannen is dat in ieder geval niet alles maar vol gebouwd wordt en dat er nu al nagedacht wordt over thema's die raken aan de Milieuraad. Het is een mooie presentatie. Bedenk voor het vervolg welke vragen de omgeving heeft, of organiseer een excursie. Dit laatste is voor Kamperpoort/ Nieuwe Veemarkt ook gedaan naar aanleiding van een Brainstorm over de kansen voor de ecologische structuur.

Een deel van de inhoudelijke vragen is beantwoord tijdens het gesprek. De huidige bedrijven kunnen blijven zitten wanneer ze dat willen. Komt er een bedrijfs- of kantoorruimte vrij dan zal de coalitie indien mogelijk op zoek gaan naar bedrijven die goed in het profiel van het Hanze Habitat passen.

Er met een lagere parkeernorm gewerkt wordt en dat dit met dubbelgebruik en een HUB verder geoptimaliseerd wordt zodat de ruimte die vrijgespeeld wordt, dan ook voor andere functies gebruikt kan worden. Stedenbouwkundig bureau ZUS, ontwerpt de opgave ook als landschapsbureau en wil de aansluiting op de omgeving ook inpassen. Voor een aantal thema's als parkeren en mobiliteit zal gebied breed gekeken worden. Met het Zone college in de Coalitie doet zich een kans voor om de situatie zoals deze nu is te veranderen met een nieuwbouw school en nieuwe woningen en een goede mobiliteitsoplossing.

Vervolg

Met dit eerste gesprek is de Milieuraad geïnformeerd over de uitvoeringsagenda. Per mail (d.d.20 juli 2021) heeft de Milieuraad ook een tweetal documenten verstuurd met informatie kwam voort uit brainstormsessie Nieuwe Veemarkt. Ook bij de Nieuwe Veemarkt is de ruimte erg beperkt, en zijn de ambities rond hoeveelheden woningen groot.

In het gesprek zijn een aantal voorstellen gedaan hoe de Milieuraad bij het vervolg betrokken kan worden.

21-07-2021 Around Town (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 21 juli 2021
 Aanwezig : @@@ (Around Town), @@@ (Urban Innovators), @@@ (City Developer-S) @@@ (City Developer-S)

Introductie

Around Town is eigenaar van een drietal kantoorpanden aan de Zuiderzeelaan. Dit betreft La Balance (Zuiderzeelaan 15-25), La Vitesse (Zuiderzeelaan 27-41) en Copernicus (Zuiderzeelaan 53-71). Around Town treedt op als vermogensbeheerder in vastgoed. De focus van de portefeuille ligt in Duitsland en Nederland. @@@ is als Asset Manager onder andere verantwoordelijk voor de kantoorgebouwen in Zwolle.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Plannen en presentatie zien er mooi uit. Voor huurders is het veel inspirerender dan het gebied er nu uitziet.
- De opgave parkeren is een uitdaging. Een deel van de huidige gebruikers en huurders zou op dit moment al meer parkeergelegenheid wensen. Het is dus belangrijk om hen mee te krijgen in de verandering. Nu is er sprake van lange termijn afspraken wat betreft het gebruik van de parkeerplaatsen en maken huurders gebruik van toegewezen parkeerplaatsen. Dat anders inrichten betekent alternatieven bieden en met huurders in gesprek en ze meenemen in de verandering.
- Functiemening is positief, door het huisvesten van verschillende huurders de afgelopen tijd ontstaat er al een vorm van functiemening. Ook is er al minder sprake van individuele bedrijfsrestaurants, alleen de Zuiderzeelaan 53 heeft er nog een. Dit soort functies kunnen juist tussen gebouwen ondervangen worden.

Vervolgafspraken

Around Town wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

22-07-2021 Curo Vastgoed (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 22 juli 2021
Aanwezig : @@@ (Curo Vastgoed), @@@ (Urban Innovators), @@@ (City Developer-S)

Introductie

Curo Vastgoed voert het assetmanagement voor eigenaar HSA van kantoorgebouw Het Spoorhuis (Hanzeallee 2). HSA is een belegger in vastgoed. @@@ is als partner bij Curo Vastgoed onder andere verantwoordelijk voor het commerciële vastgoedmanagement.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Eerste indruk is dat de plannen een positieve uitwerking zullen hebben, met name de verbinding naar Windesheim. Met de passerelle over de IJsselallee ontstaat een duidelijke route voor studenten.
- Parkeren is een punt van aandacht. Huurders en bedrijven hechten eraan voor of dichtbij de deur te parkeren en geven dit niet graag op. Als dichtbij parkeren mogelijk blijft, kan een collectieve voorziening voor gebouweigenaren interessant zijn.
- De plannen hebben iets weg van het Science park in Enschede, kijk er eens naar als referentie
- Het thema duurzaamheid en de uitwerking daarvan komt nog niet heel duidelijk naar voren. Wordt dit collectief opgepakt? Eigenaar kijkt zelf ook naar hoe gebouw verduurzaamd kan worden. Dus als hier collectief naar gekeken wordt, zeker de moeite waard om hier op aan te sluiten.
- Duidelijke presentatie en verhaal

Vervolgafspraken

Curo Vastgoed wordt namens de eigenaar HSA graag op de hoogte gehouden van het vervolg. Na de vakantie een vervolgoverleg inplannen om verder te kijken naar mogelijkheden.

19-08-2021 Inloopbijeenkomst Hanzekwartier (uitnodiging)

Aan de bewoners/gebruikers van dit adres

Datum : 19 augustus 2021
Onderwerp : Uitnodiging inloopbijeenkomst Hanzekwartier

Beste heer/mevrouw,

Wij nodigen u graag uit voor een inloopbijeenkomst op donderdag 2 september over de plannen en ideeën voor het Hanzekwartier. U krijgt deze brief als inwoner van de Spoorzone Zwolle. Het Hanzekwartier is een van de deelgebieden in de Spoorzone Zwolle en ligt tussen de Hanzeallee en de Oostzeelaan.

Plan voor het Hanzekwartier

De Coalitie Hanzekwartier organiseert deze bijeenkomst. De Coalitie Hanzekwartier bestaat uit de gemeente Zwolle, ontwikkelaars, woningcorporaties en onderwijsinstellingen die met elkaar samenwerken. Het afgelopen jaar hebben wij aan een plan gewerkt voor de verdere ontwikkeling van het Hanzekwartier. Dit plan noemen we een uitvoeringsagenda. Voordat de uitvoeringsagenda compleet is, horen we ook graag wat u van de plannen en ideeën vindt en of er nog dingen ontbreken. Uw mening en reactie is voor ons belangrijk. Dit helpt ons bij het maken van de definitieve uitvoeringsagenda.

Inloopbijeenkomst op donderdagavond 2 september

Graag nodigen wij u uit voor een inloopbijeenkomst op **donderdagavond 2 september**. We geven korte rondleidingen door het gebied. Tijdens de wandeling vertellen we over de plannen en ideeën. U kunt dan ook vragen stellen en uw reactie geven.

De wandeling start buiten in een open tent op het Hanzeplein. Er zijn drie rondes:

- Ronde 1 van 18.30 – 19.15
- Ronde 2 van 19.15 – 20.00
- Ronde 3 van 20.00 – 20.45

We kijken tegen die tijd wat mogelijk is in verband met corona. We houden u op de hoogte via het emailadres waarmee u zich aangemeld.

Aanmelden

Wilt u ook aanwezig zijn? Stuur dan een e-mail naar: psteigenga@citydeveloper-s.nl. Geef als onderwerp aan: 'Aanmelden bijeenkomst Hanzekwartier'. Graag ook aangeven welke ronde u wilt deelnemen en met hoeveel personen u komt.

Heeft u vragen?

Heeft u vóór de bijeenkomst al vragen? Neem dan contact op met Pelle Steigenga: psteigenga@citydeveloper-s.nl.

Met vriendelijke groet,

Namens Coalitie Hanzekwartier,
Pelle Steigenga

24-08-2021 Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 24 augustus 2021
Aanwezig : @@@ (HMO), @@@ (BPD), @@@ (City Developer-S)

Introductie

De Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) is actief op bedrijventerreinen, kantoorlocaties, topwerklocaties en in binnensteden. En ontwikkelen, renoveren, verduurzamen en financieren bedrijfsmatig en commercieel vastgoed en jagen woningbouw aan. Ondernemend, vraag gestuurd en creatief zoekt HMO samen met ondernemers naar oplossingen.

HMO verbindt publieke doelen met ondernemersambities en maakt de invalshoek voor verbetering van bedrijventerreinen daardoor economisch en maatschappelijk relevant.

HMO is eerder ook gekend in (delen van) de plannen en betrokken bij deelgebied Lurelui West

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Met een Lurelui West, waar meer de grondgebonden woningen komen, is de verhouding tussen de verschillende gebieden belangrijk.
- De visie die er nu op losgelaten wordt, zorgt voor verenigingen van de deelgebieden, dat was eerder de uitdaging en dat zit er nu in;
- Kijk goed naar wie en waar straks begonnen wordt. Ook over de verschillende deelgebieden heen. Er zal gestart moeten worden met programma waar de doelgroep behoefte aan heeft.
- Een belangrijk aandachtspunt, geldt ook voor andere deelgebieden, is de parkeer- en mobiliteitsopgave. Een goede oplossing hiervoor kan helpen de start van de ontwikkeling van de verschillende deelgebieden te bespoedigen;
- Plannen zien er goed uit. Let op kwaliteit en slagvaardigheid.

Vervolg

HMO wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

27-08-2021 Appartementengebouw Lure Staete (bezoek)

Onderwerp : Locatiebezoek Bremenstraat met vertegenwoordigers bewoners
Datum : 27-08-2021

Algemeen:

Vrijdagmiddag 27 augustus heeft er een afspraak plaatsgevonden met @@@ (BPD) en @@@ (gemeente Zwolle) als vertegenwoordigers van de coalitie Hanzekwartier met enkele vertegenwoordigers van de bewoners van het appartementengebouw Bremenstraat 1 t/m 47 (oneven nummers).

Deze bewoners hebben ook allen een uitnodiging ontvangen voor de inloopbijeenkomst van 2 september voor alle omwonenden. In een eerder Spoorcafé is toen afgesproken om een losse afspraak met de bewoners te maken om de plannen welke er zijn voor de ontwikkeling van het Hanzeplein te bespreken.

Tijdens deze afspraak zijn er verschillende appartementen op verschillende etages in het gebouw bezocht om een beeld te krijgen welke gevolgen de plannen zouden kunnen hebben voor de bewoners van de appartementen.

30-08-2021 Sweco (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 30 augustus 2021
Aanwezig : @@@ (SWECO), @@@ (SWECO) @@@ (gemeente Zwolle), @@@ (SWZ), @@@ (City Developer-S)

Introductie

SWECO is een architecten- en ingenieursadviesbureau ontwerpt en ontwikkelt de duurzame samenlevingen en steden van de toekomst. Eén van de vestigingen is gehuisvest in kantoorgebouw Copernicus (Zuiderzeelaan 53-71). SWECO is huurder en gebruiker in dit gebouw. @@@ is managementvertegenwoordiger van de locatie SWECO in Zwolle en hoofd afdeling water.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Plannen spreken aan, vooral groen en ontmoeten is zeer aansprekend; als je een structuur met water en groen aanbrengt, zorg dan dat het herkenbaar is. Dat mensen het waarderen en omarmen. Zorg dat ingrepen robuust zijn, zodat het duurzaam is en lang mee gaat.
- SWECO ziet Zwolle als een locatie waar ze graag gehuisvest is; dicht bij het OV en in de buurt van onderwijs. En de werklocaties gaan richting ontmoetingslocatie, meer een campusgedachte. Die campusgedachte zie je terug in de plannen.
- Als huurder en gebruiker in het gebied is momenteel parkeren een aandachtspunt, er is nu eigenlijk iets te weinig parkeren beschikbaar.
- Besteed bij het ontwerpen en presenteren ook aandacht aan 3D. In het vakgebied is men snel geneigd om 2D te denken, maar groen en gebouwen in 3D kunnen dan soms anders naar voren komen. En niet iedereen is in staat om zelf van 2D naar 3D te visualiseren.
- Kijk ook goed naar elektrisch rijden en de voorzieningen daarvoor. Voldoende laadvermogen etc. Het elektrisch rijden gaat bij SWECO snel en het wagenpark wordt elektrisch. Dit vraagt ook om voldoende laadplekken en infrastructuur.

Vervolg

SWECO wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

29-06 & 01-09 2021 VNO-NCW regio Zwolle en Overijssel (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 29 juni 2021 en 1 september 2021
 Aanwezig : @@@ (VNO NCW), @@@ (Nijhuis) (29 juni), @@@ (City Developer-S) @@@ (City Developer-S)

Introductie

VNO-NCW regio Zwolle vertegenwoordigt de achterban in commissies en overlegplatforms die er toe doen en lobbyen samen met lokale ondernemersverenigingen, MKB-Nederland Midden en -Zwolle en andere belanghebbenden voor een optimaal ondernemersklimaat in de economische regio Zwolle. @@@ is voorzitter.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Drie iconprojecten in de regio; dat is de Spoorzone Zwolle, wijk van de toekomst en haven Kampen. Voor een iconisch project moet men niet kijken naar het Zwolle van 10 jaar geleden, maar juist naar hoe het over 20 jaar wordt.
- Zwolle is een hele interessante plek qua reistijd als je kijkt naar omliggende universiteiten. Bedrijven vragen naar wat de stad doet om internationaal talent te laten landen. Dat is zeker een doelgroep en daar zijn bedrijven ook in geïnteresseerd. Expats. Je zit maar een uur van Amsterdam en Schiphol. Aan de Zwolse8 gevraagd waar VNO NCW op moet lopen, dan is het versterken van het internationale karakter belangrijk. Keuze om daar iets mee te doen.
- Health en innovatie (Isala) is zeer geïnteresseerd in een plek als Hanzekwartier
- De vraag is of je plekken leeg moet trekken of dat een plek als deze voldoende aantrekkingskracht heeft op nieuw programma aan te trekken
- Koppel IT aan thema's als greentech of health. Als men kijkt naar toegepaste greentech zou dit heel goed kunnen, er zit veel agri in de omgeving. Van Hall Larensteijn is zeker geïnteresseerd om wat te doen in de regio Zwolle.
- Wat nog ontbreekt is de digitale component. Zorg op gebiedsniveau voor de digitale infrastructuur. Als dat later nog toegevoegd moet worden, is dit lastiger te realiseren.
- Wat betreft de bouwhoogtes; de kunst is om te kijken naar de beeldvorming van wat hoogte is. Dus hoe kan op een goede en groene manier de hoogte gezocht worden. Op een manier die niet geassocieerd wordt met blokken. Op een locatie als deze kan je zeker de hoogte zoeken, ook als je met de trein binnenkomt.
- Biedt bij de woningen straks verschillende mobiliteitsvormen aan. Er zijn al voorbeelden waarbij je naast een type woning ook gebruik kan maken van verschillende type auto's voor vervoer. Geldt ook voor mobiliteitskaarten. Dan kan je ook uitwisselen tussen woningen en bedrijven. Daar helpt digitalisering ook weer bij.

- Euregio spoorlijn, Zwolle, Enschede, München, wordt nu lobby voor gevoerd, indien van de grond dan 2027 gereed.
- Waar de coalitie spoorzone mee bezig bent, is niet alleen voor de stad, maar ook voor de regio.
- Digitalisering kan een bijdrage leveren bij de vertaling van innovatiedistrict naar vastgoedontwikkeling. Wanneer het over een innovatieve omgeving gaat, dan moet digitalisering daarbij horen. Denk aan nieuw ondernemerschap. Als voorbeeld kortere voedselketens, dan kunnen digitale middelen ingezet worden om dat beter te maken.
- Wat nog ontbreekt is regionale ontwikkelkracht. Neem klimaatmaatregelen, de oplossingen zijn er, maar je moet vooruit kijken. Neem een Wavin, die heeft concrete oplossingen en is dichtbij gehuisvest.
- VNO NCW kan betrokken worden als schakel tussen de concrete uitvoering en de opgaven die er liggen. Dat is de benodigde ontwikkelkracht. VNO NCW kan een belangrijke rol spelen om dat te organiseren. En daarnaast kan VNO NCW helpen om de inhoud en kennis van de bedrijven te laten landen bij deze opgave. Dus organiserend vermogen en daarna uitvoerend vermogen.
- VNO NCW kijkt naar mobiliteitshubs, daar wordt de NS ook bij betrokken.

Vervolg

Gezamenlijk kijken hoe VNO NCW en het onderwerp economie aangehaakt blijft en dit ook gewaarborgd wordt.

01-09-2021 Kennispoort Regio Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 01 september 2021
 Aanwezig : @@@ (Kennispoort), @@@ (City Developer-S) @@@ (City Developer-S)

Introductie

Kennispoort Regio Zwolle is er voor alle ondernemers in Regio Zwolle. Zij helpt bedrijven in de regio Zwolle innoveren, vernieuwend te ondernemen en met internationaal zakendoen. En geeft onafhankelijk advies over het op de markt brengen van vernieuwende producten, diensten en processen. Kennispoort Regio Zwolle heeft een groot netwerk in verschillende sectoren. @@@ is directeur.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- De uitvoeringsagenda is nu nog abstract, hoe gaat het vervolg verder concreet worden. Als men uitvoeringskracht gaat organiseren, moet men niet alleen kijken naar het vastgoed, maar ook kijken naar de inhoud van de economische agenda
- Bij het smeden van een coalitie om een gebied van de grond te krijgen, moeten ook economische partijen daar aan toegevoegd worden. Er hoort een economische dynamiek bij die de vastgoedwereld vaak niet begrijpt, het is nu of vastgoed of innovatiedistrict
- Nog los van de bouw en het vastgoed, moet er ook uitvoeringskracht zijn. Denk aan Windesheim, de gemeente, VNO-NCW. Met ook die partijen betrekken, is er een ander gesprek over wat een innovatiedistrict moet zijn.
- Denk bijvoorbeeld aan Start-up / scale up project met Windesheim. In de regio Zwolle is een blanco spot wat betreft startups. En in de regio Zwolle is er veel potentie, dit moet naar een volgende stap. Vanuit Windesheim met de i-lab methodiek waar bij de startups begeleid worden. Windesheim wil graag studenten begeleiden die na hun studie een start-up willen. En Kennispoort kan hierin een rol spelen voor de niet-studenten.
- De ambitie van de stad is om nummer 1 te worden na de universiteitssteden. Dat red je niet door op alle sectoren te focussen. Zwolle heeft een grote maak industrie, en ICT is een thema dat door alle andere thema's heen gaat. Kunststoffen is een niche, daar staat Zwolle al om bekend, dus dat vasthouden; MIK, maakindustrie, ICT, kunststof. Met de focus om dat in de spoorzone te laten landen.
- Als je de 4^e regio van Nederland wil worden, dan moet je meer doen dan enkel de focus op de bestaande bedrijven. Het afgelopen jaar laat zien dat corona de economie disruptief veranderd heeft. Menselijk kapitaal wordt de remmende factor op groei. Je gaat kijken hoe je de arbeidsproductiviteit kan verhogen. Hoe zorg je dat je de groei voorblijft.

Vervolg

Kennispoort wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

02-09-2021 Website Hanzekwartierzwolle.nl en video

Om de plannen en ideeën voor het Hanzekwartier ook met omwonenden en geïnteresseerden te delen, is een website gemaakt; Hanzekwartierzwolle.nl. Op de website staat informatie over de plannen voor de verdere ontwikkeling van het Hanzekwartier. Deze website is ook ingezet voor de participatie met o.a. omwonenden.

Inhoud website

De homepagina geeft een introductie op over de plannen voor de verdere ontwikkeling van het Hanzekwartier. Het geeft een toelichting op het te doorlopen proces en behandelt de thema's uit de uitvoeringsagenda.

Daarnaast is er een toelichting gegeven over de participatie. Dit is gekoppeld aan de contactpagina. Ook is het mogelijk om op de verschillende ideeën pagina's een reactie achter te laten.

De homepagina sluit af met de 9 partijen uit de coalitie Hanzekwartier zodat voor bezoekers van de website direct duidelijk is wie betrokken is.

Op de pagina 'ideeën' staan verschillende impressies en referenties hoe Hanzekwartier in de toekomst kan worden. Om bezoekers van de website uit te nodigen een reactie te geven, zijn er enkele vragen gesteld. Middels een invulformulier op de betreffende pagina is het mogelijk om direct een reactie te delen.

HANZE KWARTIER

[Home](#)
[Ideeën](#)
[Contact](#)

1. Wat vindt u goed aan de impressie en wat spreekt u minder aan?

Geef ons je mening over het Hanzeplein

Uw naam

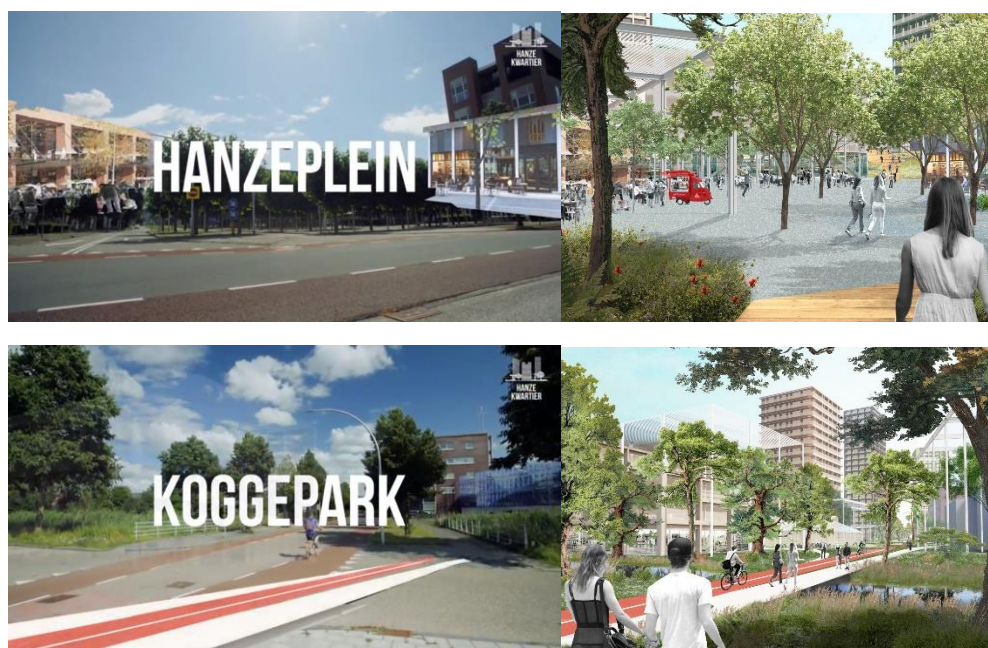
Uw e-mail

Bericht

1. Wat vindt u goed aan de impressie en wat spreekt u minder aan?

Video

Voor de uitvoeringsagenda zijn een aantal impressies gemaakt. Hoewel deze impressies een voorbeeldweergave zijn, is er een video gemaakt om inzichtelijk te maken waar de impressies geprojecteerd zijn. Zo ontstaat ook een beeld van de context.

URL video: <https://www.youtube.com/watch?v=dT-yDTFqUAI>

02-09-2021 Inloopbijeenkomst Hanzekwartier voor bewoners

Donderdagavond 2 september 2021 zijn de bewoners geïnformeerd over de plannen en ideeën. Vanwege de groepsgrootte en corona is iedereen geïnformeerd middels een wandeling langs een aantal panelen waar verschillende thema's en onderwerpen behandeld zijn. Op de panelen staan verschillende vragen. De vragen zijn bedoeld om mensen uit te nodigen om mee te denken. Sommige vragen dus inhoudelijk over de ideeën, maar we horen ook graag wat bewoners nu wel en niet waarderen aan de huidige (woon)omgeving. Dus iedereen is welkom om op de avond zelf, of via de website zijn of haar reactie te geven.

In totaal zijn op ca. 650 adressen een uitnodiging bezorgd en op de avond zelf waren er ca. 80 bezoekers verdeeld over drie rondes.

Na een plenaire introductie is iedereen verdeeld over 6 groepen die ieder met een ronde langs de panelen gemaakt hebben. Op de panelen stond een QR code naar de website hanzekwartierzwolle.nl. Hier stonden dezelfde vragen en konden mensen hun reactie achter laten.

Route wandeling

Inhoud panelen en te behandelen thema's

1. Hanzeplein

Het Hanzeplein is het centrale hart van het Hanze Kwartier. Hier komt alles en iedereen samen: een fijne lunchplek, een biertje na werk. Het Hanze Plein is een groen-stedelijk plein met een zacht karakter. Actieve

plinten en Kascostructuren omzomen het plein en bieden een zachte wandwerking, waarbij plein en plint in elkaar overlopen. Bomen op het plein zorgen voor voldoende schaduw op warme dagen.

- *Wat vindt u goed aan de artist impression waar u nu naar kijkt en wat spreekt u minder aan? En waarom?*

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

REGIO METROPOOL

2. Engelenpad

Het Engelenpad is een wandelroute van de binnenstad tot aan de IJssel. Hij brengt je langs makers, doeners en denkers, kunst en cultuur en stad en land.

- *Wat zou u uitnodigen om straks een wandeling te maken over het Engelenpad?*

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

Schakel tussen kennis en cultuur

Bereikbaarheid

3. Hanze singel

De oevers van de Hanze Singel worden opgewaardeerd tot prettige verblijfsplekken in de luwte van het hoogstedelijke programma. Voetgangersbruggetjes over de singel liggen op regelmatige afstanden en maken Hanze Habitat toegankelijk en doorwaadbaar vanuit de omliggende gebieden.

- *Wat vindt u minder mooi / prettig in de huidige (woon)omgeving en mag wat u betreft wel veranderen? En hoe dan?*
- *Hoe wilt u voor het vervolg betrokken en/of op de hoogte gehouden worden over de ontwikkelingen?*

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

COLLECTIEF LANDSCHAP

schakel tussen stad en land

4. Noordzeelaan

De Noordzeelaan wordt het voorbeeld hoe tussen de bestaande gebouwen naast kantoren nieuwe gebouwen met andere functies kunnen komen zoals woningen. Verharding die niet meer nodig is, maakt plaats voor groen rondom de gebouwen. Zo ontstaat een parkachtige woon- werkgebied.

- *Wat vindt u mooi / prettig in de huidige (woon)omgeving en zou u willen behouden? En waarom?*

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

TRANSFORMATIE EN NIEUWBOUW

KASCO

5. Koggepark

Het Koggepark is de groene ader door het gebied. Het park komt Hanze Habitat binnen bij de Koggepoort. De brug vormt een ecoduct over de Hanze Singel en begeleidt het Koggepad, een belangrijke fietsroute van oost naar west.

- *Wat vindt u goed aan de impressie waar u nu naar kijkt en wat spreekt u minder aan? En waarom?*

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

MOBILITEIT

STOMP-principe

6. Zonecollege

Het Zonecollege wordt onderdeel van het Hanze Veld en vormt het groene hart van Hanze Habitat, waar het Collectieve Landschap het ontmoeten en vermengen van programma maximaal faciliteert. Het landschap en het Kasco bieden ruimte voor sport en spel, horeca, buurtvoorzieningen en nog veel meer.

- Welke (buurt)voorzieningen zou u graag zien in het Hanze Veld?

Toe te lichten onderwerpen uit uitvoeringsagenda tijdens de wandeling

INNOVATIE ECOSYSTEEM

EEN LEVEN LANG ONTWIKKELEN

URL video: <https://youtu.be/EB0G8SqIn0I>

Impressiebeelden avond

06-09-2021 Economic Board Regio Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 6 september 2021
 Aanwezig : @@@ (EBRZ), @@@ (EBRZ), @@@ (City Developer-S) @@@ (City Developer-S)

Introductie

De Economic Board Regio Zwolle is de bestuurlijke triple helix organisatie in de Regio Zwolle die verantwoordelijk is voor de economische agenda. Doel is economische structuurversterking door duurzame groei van bedrijven en werkgelegenheid. Door het versterken en bundelen van de reeds bestaande uitvoeringskracht van uitvoeringsorganisaties, programma's, projecten en nieuwe initiatieven draagt de Economic Board hieraan bij. Aan tafel zitten ondernemers, het hoger en middelbaar onderwijs, de omgeving en bestuurders vanuit de 22 regiogemeenten en de 4 provincies.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Het is voor de buitenwacht lastig om erachter te komen wie in de lead is, daarom goed dat coalitie de Economic Board benaderd. Eerder ook een gesprek gehad met de gemeente. Het is niet eenvoudig om te doorgronden wie aan welk touwtje trekt.
- Het is belangrijk dat iemand het overzicht behoudt omdat er zoveel partijen bij betrokken zijn, en dat er uiteindelijk één overkoepelend verhaal is.
- De groep vertegenwoordigers van de coalitie is (nog) niet heel divers als je op de presentatie afgaat wat betreft verhouding man vrouw.
- Zwolle heeft ook aangegeven op de brede economische agenda in te zetten op de bewezen sectoren. Zou mooi zijn om de ontwikkeling ook voor de hele regio en voor de gemeente regionaal te laten werken. Zwolle zet dus in op de brede economische agenda. De regio voelt het nog niet zo. Die hebben nu nog het idee dat het voor Zwolle is.
- Dus in de afbeeldingen in de presentatie is het ook belangrijk om een grotere afbeelding te laten zien met de 'benefits' voor de regio. Dus bijvoorbeeld voor de kunststofbedrijven. Het MKB heeft vaak geen eigen R&D, dus de spoorzone heeft misschien wel de potentie om dit te worden. En op deze manier kan het voor MKB bedrijven dus ook gaan leven. Dat gebeurt al wel bij Perron038, maar dat zie je in de afbeeldingen in de presentatie nog niet terug. Dat geldt ook voor de e-commerce bedrijven. Die zitten overal en dat kan ook terugkomen in de presentatie.
- Wat betreft mobiliteit, kijk ook hier naar de regio. Voor gemeentes in de regio is het van belang dat jonge mensen van een campus en spoorzonegebied in de regio en bij de bedrijven daar kunnen komen. Ook voor jonge mensen en dan op zo'n manier dat ze niet een uur in de lijnbus hoeven te zitten. Dus benoem dit soort thema's ook, dat je niet te dichtbij kijkt, maar dat je ook naar verder vooruit kijkt.
- Er zitten al een aantal spelers in de Spoorzone in de Economic board. In de drie icoonprojecten is de spoorzone er één van. De Economic Board vindt het belangrijk dat de verbinding er is met de regio en dat de regio er ook de 'benefits' van hebben en dit ook letterlijk terugzien. Dus schets dat als toekomstperspectief.

- In de schetsen in de presentatie ook het regionale belang laten terugkomen. Dan kan de Economic board dit ook uitdragen als ambassadeur. En een aantal boardleden is belanghebbend, dus ook zeker belangrijk om die leden op te lijnen.

Vervolg

Gezamenlijk kijken hoe de Economic Board Regio Zwolle een inhoudelijk bijdragen kan blijven leveren en als ambassadeur kan fungeren, ook voor de regio.

09-09-2021 Zwolse8 (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 09 september 2021
 Aanwezig : @@@ (Zwolse8) @@@ (Windesheim), @@@ (City Developer-S), @@@ (City Developer-S)

Introductie

Zwolse8 is namens de Zwolse mbo- en hbo beroepsopleidingen de gesprekspartner voor overheden, ondernemersorganisaties en overige maatschappelijke organisaties als het gaat om arbeidsmarktontwikkelingen, onderwijsinnovatie en een leven lang ontwikkelen.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Het plan maakt enthousiast. Dat doorlopende tussen niveaus, MBO, HBO, universitair, is aantrekkelijk. Het daadwerkelijke waar maken van deze ambitie zal complex zijn
- Het is een mooi verhaal, die visie en de collectiviteit. Tegelijk is de vraag wie financieel dit kan betalen. Meer ontwikkelaars informeren nu bij de onderwijsinstellingen. Dus de kritische kant is dat het wel waar gemaakt moet worden.
- Intern bespreken wat de rol van de Zwolse8 kan zijn om op een werkbare wijze aan de slag te gaan, denk aan de wijze van betrokkenheid bij de daadwerkelijke ontwikkeling. Dus de ontwikkeling door derden (ontwikkelaars), of is hier ook bijvoorbeeld een rol weggelegd voor de Zwolse8

Vervolg

Kijken hoe het binnen de Zwolse8 op bestuurlijk niveau besproken kan worden en hoe zij in het vervolg betrokken wordt

15-09-2021 APF International (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 15 september 2021
Aanwezig : @@@ (APF International), @@@ (Urban Innovators), @@@ (City Developer-S) @@@ (City Developer-S)

Introductie

APF International is een onafhankelijk manager van vastgoedfondsen en investeringen. Onder andere voor Fotex Netherlands, welke eigenaar is van kantoorgebouw La Grande Vitesse aan de Zuiderzeelaan 43 in Zwolle. Dit gebouw wordt gehuurd door het Rijksvastgoedbedrijf en de Immigratie en Naturalisatiedienst is één van de gebruikers van het gebouw. @@@ is verantwoordelijk voor het Technical Management.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Parkeren bevindt zich voornamelijk onder het gebouw, daar verandert weinig aan
- Het stippellijntje dat de mogelijke nieuwbouwwolumes laat zien in de presentatie is in gebouw Zuiderzeelaan 43 nu getekend op een parkeerdek, de binnentuin is aan drie zijden ontsloten en heeft toegang tot een terras tot aan het water. In de huidige huursituatie is er geen behoefte aan herontwikkeling. Het stippellijntje kan op dit moment beter vervallen.
- Het is met de huurder niet mogelijk om bijvoorbeeld het restaurant open te stellen in verband met veiligheid en toegang tot het gebouw
- Het gebouw wordt de komende periode verduurzaamd en meer zelfvoorzienend met o.a. zonnepanelen, en het heeft stadsverwarming. Dit is op objectniveau uitgedacht.
- De huidige huurder is verantwoordelijk voor het groen op, rondom het gebouw. Aan de voorzijde staat het gebouw tegen de kadastrale grens, dus de vergroening daar in de gepresenteerde plannen betreft openbare ruimte.

Vervolg

APF International wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

15-09-2021 Spoorcafé

Online Spoorcafé op woensdagavond 15 september

10 september 2021

Vanaf 19.30 uur neemt het Spoorzone-team vanuit de studio van RTV Focus geïnteresseerden weer mee in de ontwikkelingen van de Spoorzone. Kijkers kunnen weer live meepraten en -denken. Deze keer gaat het Spoorcafé over de ontwikkeling van het Hanzekwartier.

In deze uitzending zitten bij presentator Vincent Corjanus aan tafel: Peter Sluis (gebiedsmanager, gemeente Zwolle), Gerrit Jan Schothans (ontwikkelmanager deltaWonen) en Dennis Laing (stadsontwikkelaar, BDP).

Ontwikkeling Hanzekwartier

Het Hanzekwartier is een van de deelgebieden in de Spoorzone Zwolle, en ligt tussen de Hanzeallee en de Oostzeelaan. Nu bestaat dit jonge gebied voornamelijk uit nieuwe kantoren, met daartussen veel parkeerplaatsen. De partijen die samenwerken in het Hanzekwartier (gemeente, ontwikkelaars, corporaties en onderwijsinstellingen) gaan hier een nieuw stuk stad maken. Met nieuwe woningen, werk- en leerplekken en veel groen. Peter, Gerrit Jan en Dennis vertellen over het waarom van deze ontwikkeling, over de ideeën voor het gebied en over hoe het er uit kan komen te zien.

Meer informatie over de ideeën voor het Hanzekwartier is ook te vinden op www.hanzekwartierzwolle.nl.

Live meepraten en -denken

Alle ideeën, meningen en betrokkenheid van Zwollenaren zijn erg belangrijk voor de Spoorzone. Daarom nodigt het Spoorzone-team hen, en andere geïnteresseerden, graag uit om mee te praten en denken. Vragen stellen en tips delen kan tijdens de uitzending op twee manieren:

- via de Facebook-stream van RTV Focus - dan is de reactie voor iedereen zichtbaar;
- via WhatsApp - dan is de reactie alleen zichtbaar voor de medewerkers in de studio. Voeg hiervoor het telefoonnummer (06 22 46 17 23) toe aan de contactenlijst in de telefoon. Zoek vervolgens in WhatsApp het telefoonnummer op om vragen te stellen tijdens het Spoorcafé. Vragen kunnen ook vooraf worden gesteld, via Spoorzone@zwolle.nl.

Uitzending via internet en televisie

Het Spoorcafé is te volgen via [de website](#)(externe link) of [de Facebook-pagina](#)(externe link) van RTV Focus. Op de televisie wordt het uitgezonden via KPN-kanaal 1396, Ziggo-kanaal 44 en T-Mobile-kanaal 783.

Bron: <https://www.zwolle.nl/nieuws-spoorzone/online-spoorcaf-op-woensdagavond-15-september>

Uitzending terug te kijken via: <https://www.rtvfocuszwolle.nl/online-spoorcafe-op-woensdagavond-15-september/amp/>

Uitzending Spoorcafé Zwolle

27-09-2021 NS (schriftelijke reactie)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier – Hanzehabitat email
Datum : 27 september 2021

Algemeen sluit het aan op het ontwikkelkader en denken wij dat er een mooie basis ligt voor de invulling van de Spoorzone en de ecosystemen. Wel nog een paar vragen en opmerkingen/ uitzonderingen:

- Goed dat er gekozen is voor een concept dat flexibel in te vullen is. Voor de levendigheid is het van belang om zoveel mogelijk functies op de begane grond te creëren die de levendigheid bevorderen. Hiervoor zeggen jullie dat het kasko wordt gevuld met publieke voorzieningen. Echter we kunnen niet in de hele Spoorzone de plinten vullen met horeca en dienstverlening. Idee is om bv te verplichten kantines en vergaderruimtes op de begane grond te realiseren. Ik zie in de programmatabel dat er ongeveer 500 m² voorzieningen komt. Hoe wordt de rest gevuld?
- Hier en daar een beetje vaktermen: wat bedoel je met triple helix? Vanuit ontwikkelvisie waren er drie ecosystemen benoemd jullie zouden focussen op klimaat en icT, toch? Waar zijn deze bedacht en hoe groot is dat ecosysteem?
- Hoe gaan jullie de plots in de markt zetten?
- Wat is het vervolgproces? Komt er nog een beeldkwaliteitsplan? Hoe krijg je de architectuur goed zodat er niet een aanvulling komt ten opzichte van de huidige bebouwing in het gebied?
- Is er al iets te zeggen over de haalbaarheid van het plan? Waar hangt dat nog vanaf. Kan het zijn dat er delen worden gerealiseerd en delen niet? Wie gaat de openbare ruimte en de kassen aanleggen?
- Wat is de status van de kavelpaspoorten? Wat is het vervolgproces. Kun je iets zeggen over de haalbaarheid?
- Pag 93: *Het samen met de andere coalities komen tot één Spoorzone-breed totaalsysteem is randvoorwaarde om de gewenste flexibiliteit en uitwisselbaarheid te bereiken en te borgen. Dat hier een gedeelde publieke én private verantwoordelijkheid als vehikel op de lange termijn wordt georganiseerd, is aannemelijk*
Graag concretiseren, want wij zien dat niet randvoorwaardelijk. Afstemming is wel nodig maar niet één systeem wat dat dan ook moge zijn...dit is ieders eigen verantwoordelijkheid en niet gedeeld.

Ruimtelijk hebben wij de volgende punten:

- De parkeergarage kan niet ontsloten worden via ons fietspad in Lurelui noord. Ook in Lurelui zuid staat een ontsluiting langs het water getekend. Dit is een plek waar alleen een voetpad zit. Ook deze ontsluiting is niet mogelijk op deze wijze.
- De Hanzeallee schiet in de plankaart een parkeergarage in (p43) en staat er een gebouw op de huidige Hanzeallee, zodat je als auto niet meer door kan rijden richting bijvoorbeeld de werkplaatsen. Op deze manier is de mogelijkheid tot bevoorrading of calamiteiten via de hanzeallee afgesloten. In de verkeerskaart (p60) staat er wel een blauw stippellijntje voor een calamiteitenroute, maar die zie ik in de plankaart dus niet meer terug. Hier speelt ook nog dat deze route nog onderdeel is van onderzoek van de loopstromen ten einde het stationsplein zuid goed te laten functioneren en dit de ontsluiting wordt van de P&R en parkeergarage Hanzehoven. In dat kader zou de weg hier dus ingetekend moeten worden.
- Pagina 60 onderste kaart:

- In Lurelui zuid is geen auto ontsluiting over de oever. Dus parkeergarage moet via kruispunt op de hoek. Volgens ons zou deze parkeergarage worden aangesloten op de ontsluiting bij Hanzepoort.
- In Lurelui Noord zou geen parkeergarage komen ivm ontsluiting. Als deze er wel komt niet via de oever, maar via het kruispunt koggepark teneinde zo min mogelijk belasting van de openbare ruimte.
- Wij zien een gebouw geplaatst op de Hanzeallee. Dit is niet mogelijk omdat dit een route is voor incidenteel verkeer en calamiteiten en daarnaast nog onderzoek uitmaakt voor de ontsluiting Lubeckgarage en particuliere parkeergarage Hanzehoven.
- Wat betreft de hoogbouw aan de zijde van de werkplaatsen in combinatie met de werkplaatsen is de vraag of dit niet een te gesloten front vormt aan het water. Dit zou ten koste kunnen gaan van de kwaliteit van de openbare en de woningen van de werkplaatsen die hier zijn gepland. Kan inzichtelijk worden gemaakt hoe deze kwaliteit is bedacht?

04-10-2021 Bewonersvereniging binnenstad Zwolle (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 4 oktober 2021
 Aanwezig : @@@ (bbZ); @@@ (deltaWonen); @@@ (SWZ); @@@ (City Developer-S)

Introductie

De bewonersvereniging binnenstad Zwolle heeft als doel de sociale cohesie in de binnenstad van Zwolle te vergroten en te behouden. De bewonersvereniging binnenstad Zwolle weet wat er speelt in de binnenstad en draagt hier gezamenlijk zorg voor. @@@ is voorzitter van de vereniging.

Notities

- De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie door @@@ en @@@. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden.
- @@@ geeft aan dat de ontwikkeling Hanzekwartier zich voor de bewoners van de Binnenstad in een soort periferie bevindt. Dus vanuit de binnenstad voorziet bbZ geen problemen. Vanuit het centrum is men vooral bezig met het doorbreken van de ring die rondom het centrum loopt. Er ligt dus een kans om de connectie te maken met de stad en de ring van auto's te doorbreken. Dat zit er nu al goed in.

Vervolg

De bewonersvereniging binnenstad Zwolle informeert de leden over het plaatsvinden van het gesprek.

12-10-2021 Zwolle Groenstad (gesprekverslag)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
 Datum : 12 oktober 2021
 Aanwezig : @@@; @@@ (beide Zwolle Groenstad); @@@ (SWZ); @@@ (City Developer-S)

Introductie

Stichting Zwolle Groenstad zet zich in voor 'het Groen' in en om Zwolle, en dan vooral waar het gaat om waardevolle bomen en struiken, parken en de zogenaamde 'groene vingers', de belangrijke groene verbindingen tussen het vaak zeer waardevolle en biodiverse groen in het buitengebied en het urbane groen / natuur in de parken en stedelijke groenstructuur. Stichting Zwolle Groenstad is alert waar het gaat om aangevraagde kapvergunningen en denkt mee met de gemeentelijke plannen en regels voor de instandhouding en het beheer van gemeentelijkgroen en de nieuwe aanleg ervan. Hierbij is Stichting Zwolle Groenstad een gesprekspartner die ideeën en alternatieven kan aandragen, bv. om te voorkomen dat bij bouwplannen waardevol groen verdwijnt. @@@ is voorzitter van de vereniging en @@@ is als groenwaarnemer verantwoordelijk voor het werkgebied Zwolle-Zuid.

Notities

De uitvoeringsagenda is toegelicht met een presentatie. Daarin is uitgelegd wat de voorgestelde plannen inhouden. Naar aanleiding van de presentatie en het overleg enkele opmerkingen;

- Het waait altijd rondom hoogbouw, groen, in de vorm van bomen kan helpen de overlast op maaiveld te verminderen
- Bomen wil je net zo goed als infrastructuur op een kaart met uitgangspunten aan het begin van de plannenmakerij zien, en niet dat ze pas in beeld komen bij een check van het ontwerp aan de realiseringsmogelijkheden. Aan die uitgangspunten kaart moeten ook tijdelijke voorzieningen zoals bouwkransen betrokken worden zodat een boom niet daarom verwijderd moet worden
- Besef dat bomen die nu weggehaald worden, tijd nodig hebben om weer groot te worden. Er kan dan wel een nieuwe boom ingetekend worden, maar dat is dan nog geen volwaardige boom, dat duurt jaren
- Voor kunst en cultuur is soms in nieuwbouwprojecten een percentage gereserveerd van de bouwsom, kan er voor groen ook zo'n percentage ter beschikking gesteld worden?
- Een prachtige, mooi uitgegroeide oude boom tekenen is voor ontwerpers een fluitje van een cent. Maar een nieuwe boom van enig formaat planten is niet alleen (soms zeer) kostbaar, het duurt doorgaans minstens 2-3 generaties eer deze boom tot een formaat gelijkend op dat van de boom in het ontwerp is uitgegroeid.
- In de presentatie staan nog harde grenzen/stippellijnen, daar houdt groen zich niet aan, dus kijk hoe het groen binnen en buiten het gebied met elkaar verbonden kan zijn: 'groene nietjes'. Zeker als er nieuw groen wordt aangelegd, moet er voor worden gezorgd dat dit verbonden is met het bestaande groen; via ecotunnels bijvoorbeeld. En dus dient er bij de inrichting van het gebied waarin een project wordt gerealiseerd te worden nagedacht waar mogelijkheden liggen om van

binnen naar buiten en omgekeerd ecologische aansluiting te realiseren. Daarnaast is het ook van belang, kijkend vanuit de beleavingswereld van de bewoner / bezoeker, er voor te zorgen dat ook daar verbindingen met het omliggende gebied duidelijk en waardevol zijn.

Vervolg

Stichting Zwolle Groenstad wordt graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

11-11-2021 Politie (overleg)

Onderwerp : Toelichting uitvoeringsagenda Hanzekwartier - Hanzehabitat
Datum : 11 november 2021

Notities

Het onderkomen van de politie aan de Koggelaan bevindt zich in het plangebied Hanzekwartier. Hier zijn verschillende landelijke en regionale diensten van de politie gehuisvest. In het kader van het opstellen van de uitvoeringsagenda, is aan de politie het concept toegelicht. Met name het vergroenen van de openbare ruimte (realisatie Koggepark) en anders inrichting mobiliteitsopgave zijn belangrijke aandachtspunten:

- De zijde aan het Koggepark is de publieke entree en het parkeren voor bezoekers (ca. 20 parkeerplaatsen) is ook aan deze zijde gesitueerd; de hoofdingang (zijde Koggepark) dient goed toegankelijk te zijn voor minder validen.
- Wat betreft verkeersinfrastructuur is het randvoorwaardelijk dat de locatie in geval van calamiteiten vanuit 2 kanten te benaderen is en expeditie verkeer bij de locatie kan komen; In geval van een calamiteit maakt de politie gebruik van de Koggetunnel
- De politie kampt voor haar locatie Koggelaan met een parkeertekort op de piekuren tijdens kantoortijden;
- Er wordt, waar dit mogelijk is al gebruik gemaakt van deelmobiliteit zoals Amber;
- De parkeervoorziening die de politie nu zelf heeft naast het gebouw kan vanwege veiligheid en calamiteiten alleen voor haar eigen wagenpark gebruikt worden;
- Zaken als inblik vanuit de woontorens op de politiefuncties zijn aandachtspunten bij de verdere uitwerking;

Ook is de mobiliteitsopgave toegelicht, dit wordt nog onderzocht/uitgewerkt. Meerdere opties kwamen ter sprake. De bestaande Zuiderzeelaan blijft gehandhaafd en de Koggetunnel wordt opengesteld voor gemotoriseerd verkeer. De Oostzeelaan, tussen de Koggelaan en de Zuiderzeelaan komt te vervallen in de nieuwe inrichting. Voor de politie is het noodzakelijk om bij een calamiteit gebruik te kunnen maken van de Koggetunnel. Om deze te bereiken via de achterzijde (zuidzijde) van het politieterrein is met elkaar gesproken of het mogelijk is om op eigen terrein aan de westzijde naast de bestaande parkeergarage een weg van de zuidzijde naar de noordzijde te maken. Om zo via de brug over de singel de Koggetunnel in te kunnen rijden.

Bestaande situatie en calamiteitenroute

De bestaande situatie waarbij de richting voor route calamiteiten is aangegeven

Mogelijke verkenning toekomstige situatie

De Koggelaan en Oostzeelaan komen mogelijk te vervallen in de nieuwe mobiliteitsopgave als doorgaande route voor gemotoriseerd verkeer (groen aangegeven). Koggetunnel (noordelijke richting) en Zuiderzeelaan (zuidelijke richting) blijven behouden (rode stippellijn). Onderzoeken of het mogelijk is om aan de oostzijde van de singel langs parkeergarage politie een calamiteitenroute voor politie te ontwerpen.

23-11-2021 Vesteda (schriftelijke reactie na overleg)

Introductie

Vesteda is eigenaar van complex Les Pavillons in Zwolle. Naar aanleiding van de concept uitvoeringsagenda Hanzekwartier en het bezoek aan het Vesteda complex Les Pavillons in Zwolle (Hanzeland) heeft Vesteda zich inhoudelijk verdiept in de uitvoeringsagenda in het algemeen en naar aanleiding daarvan opmerkingen, aanvullingen en vragen die wij willen meegeven voor de nadere uitwerking.

Reactie

- De status van de Uitvoeringsagenda is niet helemaal duidelijk. Het beweegt zich tussen een eerste vervolg op het Ontwikkelkader Spoorzone (met een Manifest en de aanzet tot een ontwikkelstrategie) en een ruimtelijk-programmatische conceptuitwerking met een detailniveau dat op enkele onderdelen aanleunt tegen een stedenbouwkundig ontwerp (met bv maatvoering, materiaal- en kleurgebruik), ondanks dat het uitdrukkelijk nog geen SO wil zijn. Dat maakt beoordelen lastig omdat het perspectief, het beoordelingskader, steeds kan wisselen.
- Beoordeeld als stedenbouwkundige visie kan een nieuw en complementair woonmilieu, in een intensieve mening met werk- en leerprogramma's op een vooral groene, autovrije campus, interessant zijn. Het laat zich lezen als een zee van vrijstaande gebouwen op een groen tapijt dat verbindt maar ook per gebouw de ruimte laat om een eigen (programmatische) identiteit te ontwikkelen op zowel ruime als ook veel krappere bouwkavels. Het neemt wel expliciet afstand van de inzet van het Ontwikkelkader dat meer denkt in stedelijke straten met begeleidende straatwanden dat het 'Innovatiedistrict' verder vooral concentreert aan de oostelijke zijde.
- De ruimtelijke structuren (het Kasko) die zowel visuele samenhang moeten realiseren als tegelijkertijd ook programma's herbergen, zelfs op de verdiepingen, zijn kwetsbaar als ontwerptool. Zonder programmatische vulling zullen zij snel als 'overbodig en kostenverhogend' worden aangemerkt. Gevuld met programma leiden zij snel tot te diepe vloervelden met te weinig daglicht en/of tot het onttrekken van activerend programma aan de begane grond waar dit juist het meeste is gewenst. Bovendien is het de vraag of de overeenkomsten op termijn voldoende zullen zijn om de gewenste eenheid echt te herkennen.
- Als ontwikkelstrategie ontbreekt nog inzicht hoe tussenfases op weg naar die samenhangende groene campus zelfstandig en geloofwaardig kunnen functioneren. De gebiedsidentiteit is zo sterk met het continue groene landschap verbonden dat deelontwikkelingen mogelijkwerijs de kwalitatieve context in eerste instantie zullen ontberen en daarmee hun opbrengstpotentie niet kunnen realiseren. Ook indien niet alle partijen kunnen of willen meegaan in deze gebiedsvisie staat deze eindkwaliteit onder druk. Bovendien wordt expliciet gestuurd op niet-samenhangende ontwikkeling maar op een 'ecosysteem van projecten ...als pilots binnen een raamwerk van ambities voor de langere termijn'. Dat geeft maar beperkt vertrouwen op dit punt.
- Hetzelfde geldt voor de mobiliteitsstrategie. De werkelijke faseringsmogelijkheden hierin zijn cruciaal om ook bij slechts een partiele exit van auto's een geloofwaardig functionerend groen woon- en werkgebied te kunnen realiseren, zeker in de tussenfases. Bovendien lijkt er spanning te zitten op ondergronds versus bovengronds parkeren, omdat ondergrondse oplossingen duur en weinig circulair zijn en bovengrondse voorzieningen een behoorlijke ruimteclaim vergen die niet goed zichtbaar is gemaakt op de tekeningen. Veel bovengronds parkeren onopvallend laten 'verdwijnen' onder een

groen landschap is in de praktijk eigenlijk niet realistisch. Bovendien leidt dit alles tot complexe vraagstukken rond fasering, eigendom en exploitatie(risico's).

- Het Engelenpad (de 'luchtsingel') is een belangrijke route tussen stad, station en Hogeschool, die openbare ruimtes en de belangrijkste publieke programma's rondom zich moet gaan organiseren. Verstandig omdat verdunnen over een te groot gebied de slagingskansen en succesvolle exploitatie van veel programma's in de weg zal zitten. Voor zowel District Z als Hanzekwartier lijkt het echter meer voor de hand te liggen om deze route centraler door het gebied te halen, voor zowel de route als de positie van de belangrijkste pleinen. Het raken van het Hanzeveld ligt dan voor de hand, omdat hier de ruimte is om ook een zekere programmatische verdichting te realiseren, rondom een Hanzeplein. Het matig gedefinieerde 'plein' aan de oostzijde komt dan vrij voor aanvullende bebouwing. De schets in het Ontwikkelkader lijkt dezelfde gedachtegang te volgen, maar is niet in de Raamwerkkaart geland.
- Vanuit een smaller perspectief van Vesteda zelf lijkt de route (Engelenpad) direct voorlans, aan de zuidzijde van het bestaande bezit, plus de oriëntatie aan het belangrijkste plein in het gebied de kansen voor een substantiële (woningbouw)uitbreiding hier in de weg te kunnen zitten. Dit zou een aanvullende reden kunnen zijn om te pleiten voor een andere positie voor Pad en Plein.
- Bebouwing die uitgaat van gedeeltelijke sloop van bestaand vastgoed lijkt niet realistisch. Herhuisvesting-, leegstand-, sloop- en verbouwkosten lijken niet eenvoudig te compenseren alleen op dit kavel.

Q1 en Q2 2022 Verkenning Univé en informeren nieuwe gebouweigenaren

Univé

De Coalitie Hanzekwartier en Univé, eigenaar van kantoorgebouw Hanzeplein 1, hebben verkend hoe zij zich wensen en kunnen verhouden tot de Nota van Uitgangspunten Hanzekwartier. Naast de gesprekken met Univé over de Nota van Uitgangspunten, is door coalitie Hanzekwartier en Univé gezamenlijk gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek naar de vanuit Nota van Uitgangspunten gewenste ontwikkelingen op – en in de directe omgeving van – het eigendom van Univé. Hiervoor hebben o.a. gesprekken en workshops plaatsgevonden waarbij naast vertegenwoordigers vanuit de coalitie Hanzekwartier en Univé, ook stedenbouwkundig bureau ZUS betrokken is.

Nieuwe gebouweigenaren binnen Hanzekwartier

Het opstellen van de Nota van Uitgangspunten vindt plaats over een langere periode. In de periode staat de tijd niet stil en vinden er ook veranderingen plaats binnen het deelgebied Hanzekwartier. Eén van deze veranderingen betreft het eigendom van verschillende gebouwen. In de periode nadat reacties en vragen van betrokken stakeholders zijn verzameld, hebben een aantal kantoorgebouwen binnen Hanzekwartier een nieuwe eigenaar gekregen. Deze nieuwe eigenaren, VolkerWessels voor kantoorgebouw Noordzeelaan 62 en Brivec voor de kantoorgebouwen Zuiderzeelaan 15-25 en Zuiderzeelaan 27-41 zijn door de coalitie Hanzekwartier geïnformeerd over de totstandkoming van de Nota van Uitgangspunten Hanzekwartier.

Bijlage 1: nagestuurde documenten Milieuraad: uitkomsten brainstormsessie Nieuwe Veemarkt

De klimaatadaptieve wijk , brainsstorm thema's / werkdocument globale wensen Milieuraad Zwolle

Uitgangspunten bij ontwerp.

Het ontwerp van de woonwijk is klimaatbestendig. Dat houdt in dat er geen schade in de wijk ontstaat ten gevolge van hevige hoosbuien of bij langdurige intensieve neerslag. Zo'n heftige neerslag heeft geen nadelige gevolgen voor de zuivering van het rioolwater en een eventuele overstort in het rioolsysteem treedt niet in werking. In de wijk is geen langdurige hinder t.g.v. neerslag en in de wijk treedt geen verdroging van de bodem op, zelfs niet bij langdurige droogte.

Bij een hittegolf blijft de temperatuur in en buiten de woningen leefbaar en vergelijkbaar met de situatie buiten de stad en is er een slechts beperkte verhoging van de temperatuur t.o.v. de temperatuur in het buitengebied of de grotere stadsparken.

Dit wordt uitgewerkt in de volgende lijst met algemene wensen.

Algemene wensen voor afstemming van het wijkontwerp:

- Geen wateroverlast, waterschade of mobiliteitsbeperkingen door buien tot 90 mm/uur (matig klimaatbestendig).
- Alleen de openbare weg, woningen en garages mogen (indirect) op het gescheiden rioolstelsel zijn aangesloten en lozen.
- Hemelwater van woningen en garages wordt pas na opvang van de eerste 2000 liter afgevoerd naar het gescheiden rioolstelsel.
- Opvang van neerslagoverschot op particuliere erven en op openbare ruimten op buurt-, wijk- en stadsniveau verloopt volgens de cascade:
 1. benutten en verdampen (gemiddelde verdamping 525 mm per jaar),
 2. vasthouden in het hangwaterprofiel van de wortelzone (>100 mm) en aanvullen van freatisch grondwater en diepere ondergrond (>45 mm), gewenste grondwaterstand 1 tot 1,2 m onder maaiveld.
 3. bergen via overloopveldjes, infiltratiesystemen (kratten en palen) en wadi's,
 4. afvoer via gescheiden riolering (huidige norm 20-30 mm per uur)
 5. na overloop in het oppervlaktewater of elders.

Dit betekent dat de wijk beschikt over voldoende bergingscapaciteit en dat slechts een beperkt, resterend neerslagoverschot (<30 mm) via de gescheiden riolering naar het oppervlakte water wordt afgevoerd, pas na overschrijden van drempelwaarden.

- Buitenruimtes, bijgebouwen en verharde oppervlakten in de wijk worden niet op de riolering aangesloten tenzij het openbare straat en woning- en garagedaken betreft.
- Parkeerruimtes in de buitenruimte, openbaar of privé, zijn niet afgeschermd tegen neerslag, zijn klimaatadaptief en slim ingericht.
- De gemiddelde (gevoels)temperatuur in de buitenruimte is hooguit 3 graden hoger dan weerstemperatuur.
Luchttemperatuur: xx % (40 %?) van wijk is groene buitenruimte, openbaar + privaat.
Zonnige delen van straten zijn verbonden tot windcorridors.
Gevoelstemperatuur: Belangrijke fiets- en looproutes zijn beschaduwd met veel groen dat door evaporatie en transpiratie verkoeld werkt.
- Het wijkontwerp wordt onderworpen aan klimaattesten, zoals de thermal walk; de uitkomsten worden in stakeholdersoverleg geëvalueerd.

Discussiepunt:

Hoeveelheid groen en wateroppervlak in de wijk.

Straatpatroon hittebestendig inrichten.

Voor toepassing van duurzame energie kan gebruik gemaakt worden van bestaande gasleidingen.

Rekening houden met een stedelijk warmtenetwerk.?

Energie neutrale wijk

Een woonwijk/bouwproject wordt gebouwd voor minimaal 40 jaar. De woningen moeten in de loop van de levensduur energieneutraal zijn. Dat betekent dat de gebouwen zo ontworpen zijn dat de woningen CO₂ neutraal zijn en er voldoende elektriciteit wordt opgewekt voor de bewonersactiviteiten die niet onder de gebouwgebonden BENGnorm vallen zoals ict, verlichting, koken etc.. Een buffercapaciteit hebben voor elektriciteit voor de normale bewonersactiviteiten. Voldoen aan minimaal de Bengnormen met bijzondere aandacht voor energieneutraliteit.

Bengnorm 1 normeert het maximaal toegestane behoefte aan energie voor verwarming en koeling.

Bengnorm 2 normeert de maximale hoeveelheid fossiele brandstof die wordt gebruikt voor verwarming, koeling, warm tapwater en installaties.

BENGnorm 3 normeert de hoeveelheid hernieuwbare energie als deel van het totaal primaire energiegebruik.

Uitwerking

Alle woningen en appartementen:

- Voldoen, zonder pV mee te rekenen, aan BENGnorm 1 en zonder actieve koeling aan norm voor TO_{juli}
- Voldoen, zonder pV mee te rekenen, aan BENGnorm 2
- Zijn alle platte daken en schuine daken met oriëntatie O, Z en W voorzien van (integrale) pV voor energie bewonersactiviteiten
- BENGnorm 3 op 80%

- XX % van de woningen en appartementen beschikt over voldoende energieopslagcapaciteit om de energiebehoefte tussen 17:00 s 'avonds en 7:00 uur de volgende dag te dekken. Voor overige woningen e.d. is hiervoor ruimte vrijgehouden.

Opmerking: waarschijnlijk zijn verzwaren BENGnormen niet af te dwingen bij vergunningverlening. Dat worden dus wensen.

Utiliteitsgebouwen: D.w.z. alle gebouwen die geen woonbestemming hebben.

Zeer grote variatie in gebouwen, functies en kenmerken. Daarbij horen ook verschillende vastgestelde BENG eisen. Uitgangspunt daarbij dan dat aandeel hernieuwbare energie in het totaal primair energiegebruik minstens 100% is. Deze elektriciteit wordt zoveel mogelijk zelf opgewekt met pV en verder aangevuld het aankopen van aandelen in lokale productiecapaciteit duurzame energie. Deze gebouwen hebben een buffer voor elektriciteit voor minimaal 8 uur. ().

Stedenbouwkundige eisen m.b.t. energiebehoefte.

Bij de oriëntatie van woningen is van belang voor de energiebehoefte, de hittestress TOJuli, keus voor platte of schuine daken, plaatsing van (dak)ramen, ventilatiepijpen etc. Bijvoorbeeld weinig en kleine ramen in een noordgevel en ventilatiepijpen aan noordzijde gebouw. Laagblijvende loofbomen voor schaduw op zuidgevels van bebouwing.

Geen parkeerplaatsen in woonstraten en centrale parkeervoorzieningen met oplaadfaciliteiten. Deze centrale parkeerplaatsen zijn overdekt met pV panelen (voor utiliteit) of ze zijn ondergronds. Straatverlichting in woonstraten zelfvoorzienend.

Discussiepunten:

Geen parkeerplaatsen in woonstraten en centrale parkeervoorzieningen met oplaadfaciliteiten of elektrische auto juist bij woning voor de buffering van elektriciteit?

Elk gebouw een buffer voor elektriciteit of is dat te ver voor de troepen uitlopen.

Mobiliteit en energie

Aandachtspunten bij stedenbouwkundig ontwerp en mobiliteit.

De Milieuraad Zwolle verwacht dat het stedenbouwkundig concept voor de veemarktbuurt zal bestaan uit sociale woningbouw en koopwoningen voor de middenklasse, vrijstaand en hoogbouw. Met bijzondere aandacht voor starterswoningen (Tiny houses). Daarnaast zal er bebouwd worden voor speciale woonvormen, verzorging en wijkvoorzieningen als winkels en scholen, etc. De infrastructuur zal bestaan uit één wijkontsluitingsweg, één doorgaande weg voor openbaar vervoer en verder (doorgaande) fiets en wandelroutes. De overige straten zijn woonstraten. Aansluiting op openbaar (stads)vervoer. Kamperlijntje transformeren naar sneltram met haltes in wijk.

Bij het ontwerpen van een nieuwe woonwijk dient bekend te zijn welke type woningen gebouwd worden en wat de sociale structuur zal zijn: sociale woningbouw, koopwoningen, vrijstaand, hoogbouw. Komen er scholen en wijkvoorzieningen, zoals winkels. Hoe is de relatie met de omgeving en zijn er doorgaande fiets- en busverbindingen. Gas, water, elektriciteit.

- Autovrije wijk of parkeren voor de deur, centrale parkeervoorziening.
- Ontsluiting door fietsroutes, met aansluiting op doorgaande routes..

- Bevoorrading winkels.
- Verzorgingstehuizen en bejaardencomplexen in nabijheid van stads- en streekbus.
- Basisscholen niet aan drukke weg.
- Voldoende ruimte voor stadsbus.
- Geen sluiproutes door de wijk.

Bij het ontwerp van de wijk rekening houden met wijkenergiesysteem b.v. een warmtenetwerk. Voor verbindingen over langere afstanden is een halte aan een railverbinding te overwegen. In het geval van bebouwing van het gebied van de IJsselhallen is een halte aan het Kamperlijntje mogelijk. Tevens kan dan een verbinding gelegd worden voor fiets- en voetgangers met de woonwijken aan de andere kant van het Kamperlijntje. Bij deze halte een hub-voorziening realiseren.

24-2-2021

@@@

Circulair bouwen

Uitgangspunten bij het ontwerp van de gebouwen:

- Bouw demontabel (sectie, lego, modulair)
- Zoveel mogelijk herbruikbare bouwstoffen toepassen (hout, staal, steen?)
- Materialen paspoort samenstellen

Algemeen

Uitgangspunten van circulair bouwen:

1. Bouw demontabel (sectie, lego, modulair)

o Het gaat er om dat je gebouwen zo robuust maakt dat ze eeuwig kunnen blijven staan. De uitdaging is om ze zo flexibel en adaptief te maken dat ze door toekomstige generaties makkelijk zijn aan te passen of te demonteren en eventueel verplaatsen.

o Vraag als Gemeente bijvoorbeeld van te voren alvast een demontageplan

2. Herdefinieer hergebruik

o Kan er materiaal van het oude gebouw hergebruikt worden?

☐ Houten elementen

☐ Fundering

o Voor het nieuw: welke elementen van hout, staal. Zo weinig mogelijk verlijmen en mixen.

3. Documenteer gebruik stoffen (paspoort, etc)

Principes die gehanteerd moeten worden:

1. Levensduur
2. reduce
3. Re-use
4. Refurbish
5. Remanufacture
6. Recycle

Ideeën ter evaluatie: Gaat men kopen, of huren (gebruik materialen is meer uniform bij

huren/beheren kan ook via Vereniging Van Eigenaren)

Trends, suggesties en voorbeelden:

1. Door ruimtegebrek in steden, is klein wonen populair. Ook wel bekend als de tiny house – movement. Het is duurzaam, circulair wonen met woningen die eenvoudig in- en uit elkaar zijn te halen (modulair). Meestal is dit van houtbouw, gezien dit CO2 neutraal is (CO2 opgeslagen in massa in vorm van hout).

Voorbeeld:

<https://finchbuildings.com/>

2. Hergebruik van materialen voor verbouw van het huidige. Voorbeeld: kantoor Alliander: toonaangevend in recycling Bij de renovatie van Alliander Duiven is 80 procent van het materiaal (zoals plafondplaten en toiletpotten) hergebruikt of verwerkt tot grondstoffen voor andere producten. Wat niet meteen kon worden hergebruikt, zoals het metaal en het glas, is in dertien verschillende afvalstromen verwerkt door de industrie. De bitumineuze dakbedekking is teruggebracht naar de fabriek, daar verwerkt tot nieuwe dakbedekking en vervolgens weer toegepast op de daken. Het hout voor de nieuwe binnengevel bestaat uit afvalhout, gevonden bij de naastgelegen afvalcentrale. Lees meer over dit project <https://www.alliander.com/nl/nieuws/alliander-heropent-circulair-en-energiezuinig-hoofdkantoor-bellevue/>

3. Lease bijvoorbeeld 'licht' ipv kopen van lampen. Er zijn ook andere voorbeelden waarbij met name de nadruk ligt op de verlengde verantwoordelijkheid van de producent;

- a. Mitsubishi verhuurt liften met een restwaarde, waarbij de klant ook betaalt voor het aantal verticale bewegingen (betalen voor gebruik);
- b. Alkondor heeft een experiment waarbij een gevel wordt verleast;
- c. Cepezeprojects heeft de Tijdelijke Rechtbank van Amsterdam als gebouwproduct ontwikkeld en schrijft deze niet in de eerste gebruikscyclus af met het idee dat het gebouw (of de onderdelen) elders een tweede leven kan krijgen

Discussiepunt: markt voor hergebruik bouwmaterialen,

Grondstoffen/ Afval

Nader in te vullen, relatie met grondstoffenplan gemeente, optimale organiseren gescheiden inzamelen, preventie afval

Locatie IJsselhallen Kamperpoort

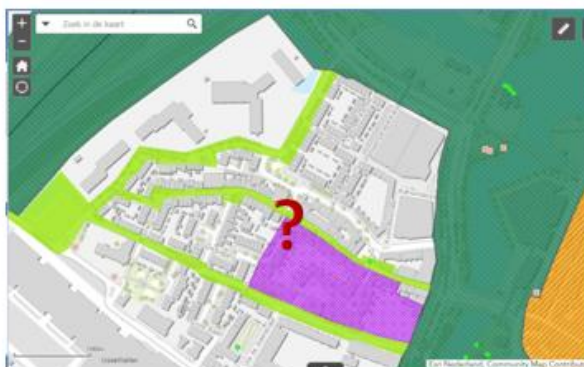
Groene Kaart - buurt Kamperpoort

Luchtfoto 2000

Luchtfoto 2020

Observaties / vragen:

1. Hoe verhoudt stedenbouwkundig plan K'poort zich tot Groene Kaart? Tot 2000 is oppervlakte groen vermindert (zie luchtfoto's)
2. Paars gebied (Groene kaart) is "groenvoorzand" boomgebied (van woningbouw of zorg) – is nu niet meer aanwezig (?).
3. Pannenkoekendijk valt binnen hoofdgroenstructuur – uitgevoerd als smalle bermstroken
4. Rietweg idem – huidige profiel bestaat uit smalle stroken.
5. Lichtgroene wijkgroenstructuur – wat is daarvan over?

Met betrekking tot ontwikkeling terrein IJsselhallen

Wat wordt de ecologische infrastructuur (hoofdstructuur voor gebied IJsselhallen? - In aanvulling op Groene Kaart 1998.
Hoe ziet de verbinding met Veerallee, A28 zone, binnenstad eruit?

Idem Buurtniveau:

- Samenhang binnen leefgebied (voedsel-pyramide)
- Verbindingen – oppervlakte-/isolatie-effect
- Netwerk, variatie, kleinschaligheid (zie voorbeeld Bijenlandschap)
- Structuurvariatie
- Hoe verbonden met hoofdgroenstructuur en wijkgroenstructuur in (directe) omgeving?

Wat zijn mogelijkheden voor:

Bodemkwaliteit (verdichting!)
Invloed van water
Microklimaat
Principes flora (inheems)
Principes fauna

Input voor planvorming

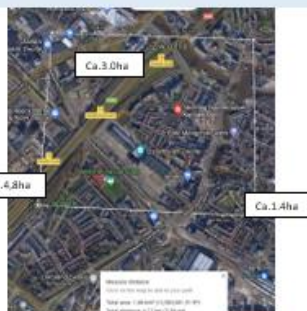
Opzetten ecologische structuur locatie IJsselhallen

Toevoeging van substantiële oppervlakte groen, dwz kerngebieden met stapstenen en onderlinge verbanden

Versterking van bestaande hoofd- & wijkgroenstructuur, met name Rietweg

4

Aanvulling na 17 mei:

Oppervlakte globaal: 0,1 km² – 10 ha.

3 kerngebieden. Talud A28 – 3,0ha. Clauspark + talud – 4,8 ha. Park Eekhout 1,4 ha. (globale oppervlakte m.b.v. googlemaps)

Vraag: Hoe vertalen we benodigde elementen uit ecologische hoofdstructuur naar IJsselhallen en aan/omliggend gebied (1 km²)?

De Ecologische Hoofdstructuur: kerngebieden, stapstenen en verbindingen.

Grofweg kunt u een gebied als volgt beoordelen: als er binnen een vierkante kilometer (=100 ha) minstens 10 geschikte nestplekken zijn en zo'n 10% van de oppervlakte bestaat uit planten of bomen die voedselbron zijn voor een ecoprofiel, dan kan het gebied fungeren als een Bed & Breakfast voor dat ecoprofiel. Dit bij een bij-vriendelijke inrichting en beheer (zie volgende hoofdstukken). Als er

Bron: Een bijzonder kleurrijk landschap – WUR 2016.

Bijlage 2: ingevulde contact en vraag formulieren bij inloopavond bewoners

Onderstaand het voorbeeld van het formulier welke ingevuld kon worden. 3 personen hebben hier gebruik van gemaakt.

Hier zijn drie korte reacties mee gegeven:

2-9-2021	fysiek formulier	Graag op de hoogte blijven.
2-9-2021	fysiek formulier	Verdere beeldvorming van alle getoonde plannen per internet of Spoorcafé
2-9-2021	fysiek formulier	"ONREALISTISCHE PLANNEN wel energie en transitie"

HANZE KWARTIER

Heeft u zelf specifieke vragen of opmerkingen of geeft u graag uw reactie op de vragen* die gesteld zijn tijdens de wandeling? Vul dan uw contactgegevens en uw vraag en/of reactie in op dit formulier.

Naam

E-mail (en/of telefoonnummer)

Reactie en/of vraag

*de vragen tijdens de wandeling staan op de achterzijde van dit formulier

Bijlage 3: reacties via website

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Koggepark]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-03 10:00

Van:

Bericht:

Het veranderen van de Koggelaan vind ik geen goed idee. Er was de bewoners van Hanzeland toch belooft om dit in fases uit te voeren, ik heb er ook een keer een gesprek over gehad met Ronald IJsselstein van de gemeente Zwolle. Eerst het versmallen van de Koggelaan met extra groen en met de auto's als gast is er toen gezegd. Tijdens de rondleiding van gisteravond 2/9 werd gezegd, dat het plan is om de Koggelaan autovrij te maken. Wat is de bedoeling nu, want ik vind dat de Bremenstraat te smal is om het autoverkeer op te vangen, bovendien is er aan één zijde ook langs parkeren en ook vluchtheuvels in het wegdek wat het rijden lastig maakt voor auto's. Dus er zou ook iets aan de Bremenstraat moeten gebeuren in de toekomst (langsparkeren en vluchtheuvels weghalen).

Met vriendelijke groet,

@@@

telnr. @@@

email: @@@

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Engelenpad]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-03 12:15

Van:

Bericht:

1. Wat zou u uitnodigen om een wandeling te maken over het Engelenpad?

Als het niet een pad, maar een verbindingszone is. Vanaf het centrum door Zuid naar de IJssel, aansluitend aan het wandel/fietsnet door het Engelse Werk. Van daaruit weer richting centrum (vernieuwde Willemsvaart) v.v. Smal waar het moet en breed uitwaaiend waar dat kan.

De zone moet aan de ene kant korte snelle verbindingen leveren die uitnodigen om lopend en fietsend bij je bestemming (Campus?) te komen; en aan de andere kant moet het een prettig en afwisselend verblijfsklimaat hebben, zodat het mensen vasthoudt. Denk aan speelmogelijkheden, recreatieve sport, kunst, veel ruimte voor afwisselende stadsnatuur. Bestaande kwetsbare natuur moet het versterken,

Ik vind het spannend hoe een dergelijk 'pad' in de stille uren voldoende sociale veiligheid uitstraalt zonder andere waarden aan te tasten.

Hanzekwartier Zwolle "Hanzekwartier/studenten"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-04 14:04

Van:

Onderwerp: Hanzekwartier/studenten

Bericht:

In een deel van onze wijk hebben we erg veel last van (geluids)overlast door de studenten die gehuisvest zijn in The Hive: drank, schreeuwen, harde muziek. En dat tot diep in de nacht, en meerdere avonden/nachten achter elkaar. De studenten aanspreken helpt niet, politieoptreden ook niet. Je kunt jongvolwassenen natuurlijk ook niet dwingen te leven naar een leefpatroon van doorsnee wijkbewoners. Daarom: kunnen in de plannen voor het Hanzekwartier ook ideeën voor adequate studentenhuysvesting worden meegenomen?

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Zonecollege]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-05 12:48

Van:

Bericht:

Toevoegen van de schoolpleinen aan het openbaar gebied buiten schooltijd. Waarbij aandacht voor donkere en onoverzichtelijke hoekjes. Het verplaatsen van de school richting de Oostzeelaan sluit de oever aan de schoolzijde van de watergang misschien af. Dat zou een beetje jammer zijn omdat de watergangen in Hanzeland juist worden opgewaardeerd en meer gaan stromen. Ze worden dan meer een attractie. Tijdens de wandeling hebben we het gehad over de geringere behoefte van jongeren aan een auto. Ik verwijs jullie graag naar de parkeersituatie in Groningen Paddelpoel. Daar zijn diverse jongerentorens verrezen, met wel wat parkeerplaatsen. Veel te weinig voor al die auto's. Want ook al gebruiken ze de auto misschien niet in de stad, ze komen uit de regio waar geen OV is en uit Duitsland en Polen. Voor je spullen heb je een auto nodig. Veel jonge starters op de arbeidsmarkt hebben direct een lease auto(otje) en reken maar dat er wordt gereden en geparkeerd. Ik zou er voor waken dat er straks 2000 auto's bijkomen op Hanzeland. Bij de flats stroken voor laden/lossing of een half uur schijfparkeren. En geen parkeerplaats of vergunning binnen Hanzeland en de omgeving van de Campus. Ik kan je op een briefje geven wat straks de parkeerdruk wordt wanneer je dit van tevoren onvoldoende regelt.

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Noordzeelaan]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-05 12:59

Van:

Bericht:

Wanneer je nu vanaf het Hanzeplein de Noordzeelaan in- en uitloopt, dan merk je dat de temperatuur opeens een paar graden zakt. Je komt uit de warmte van de stenen. Op dit moment is de Noordzeelaan een wat anonieme, maar groene en rustige strook. Ik zou er iets van willen houden. Het robuuste groen, zoals tijdens de wandeling genoemd, vind ik belangrijk. Op dit moment zijn er 's avonds in de bermen heel veel konijnen, die ook oversteken naar het Zonecollege. En de ganzen broeden er. Ik vind het belangrijk dat we deze dieren hun leefomgeving niet volledig ontnemen.

Ook mooi wanneer het lukt om langs de watergang een pad met bruggetjes aan te leggen. Dat pad moet dan wel kunnen ademen. Worden de parkeerplaatsen tussen de flats volgebouwd, dan wordt het een bijna gesloten wand. En ligt de watergang in de schaduw en de tocht. Het pad zou heel mooi kunnen afbuigen naar de aan te leggen tunnel richting de overweg in de Veerallee.

Ik vind het idee van de kubussen heel aardig. Omdat ik uit het vastgoedbeheer kom, weet ik, dat er in de ontwerpfase geen rekening wordt gehouden met onderhoud. De kubusstructuur is na een paar maanden een vuile bende van vogelpoep en spinnenwebben en stof etc. Je zult het een aantal keer per jaar moeten schoonmaken om het idee vast te houden.

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Koggepark]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-06 13:35

Van:

Bericht:

Hanzeland is heel versteend waardoor geluid alle kanten op reflecteert. Het Koggepark kan een dempende werking hebben op het geluid. Bovendien bieden de bomen en stuiken onderdak aan vogels die de muggen kunnen opeten. Er zijn ook vleermuizen in het gebied. De Koggelaan is in de avond en weekends vaak een racebaan. Op een avond over de herinrichting van de Stationsweg werd daar door bewoners de term "hormonenlaan" gebruikt en die is ook bruikbaar voor de Koggelaan. Wanneer dat een Van Karnebeekstraat achtige verbinding wordt, is dat waarschijnlijk voldoende. Immers, de Koggelaan gaat voor autoverkeer van nergens naar nergens,. De watergang is de laatste jaren behoorlijk schoon. Wanneer er meer stroming in komt, kan het nog beter worden.

Ik heb nog niet helemaal door hoe het Hanzeplein en de Z bocht naar het station worden opgelost. De Z bocht met zijn kruisende verkeersstromen is volstrekt onoverzichtelijk. Bijna dagelijks zie ik automobilisten naar de IJsselallee verkeerd linksaf slaan omdat je het verkeerseiland nauwelijks gewaar bent. Dat het aantal ongelukken met fietsen en scooters zo laag is, is een geluk bij een ongeluk. De T splitsing Hanzeplein - Koggelaan is vrij relevant voor de daglicht toetreding voor de flats aan de Bremenstraat met de balkons boven de watergang. Wanneer op die plek wordt gebouwd, dan wordt de avond heel donker. En de zon komt al niet voor 15 uur op de balkons van de 2e-4e flat. Uit de rondwandeling werd me niet helemaal duidelijk of er 1 toren kan komen bij Univé of 2, waarvan de tweede op de Koggelaan in het Koggepark. Dat zou het park doorbreken..

De Bremenstraat is nu met de mogelijkheid van parkeren te smal om tweerichting verkeer af te wikkelen voor de gehele wijk. Dat vergt nog aandacht.

Het geheel van een groene as door Hanzeland is volgens mij voor de leefbaarheid heel belangrijk. Het zou mooi zijn wanneer die te koppelen is aan het vervolg van de watergang in het deelproject Noordzeelaan. Dus als het Zonecollege op die plek ook wordt gesloopt, meteen een deel reserveren voor groen, tezamen met de Hanzelaan tot aan de voetgangersbrug.

Ik heb ook deelgenomen aan de inspraaksessies Koggepark. Stemmen jullie onderling goed af?

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Hanzeplein]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-06 14:03

Van:

Bericht:

Het Hanzeplein met de platanen is best mooi. De parkeerterreinen ernaast doen afbreuk aan het geheel. De Hanzeallee is een dusdanig obstakel dat het plein in de wijk geen functie heeft. Dat is jammer, want onder de platanen en de parasols kun je heel leuk zitten.

Ik hoop dat het mogelijk is het autoverkeer voor de parkeergarages via het volgende stoplicht om de Hanzebadlocatie heen te leiden. Maar daar rijdt ook 1/3 van de bussen in en uit. Heikel punt nu is het kruisende verkeer Hanzelaan-Hanzeallee en Koggelaan oost-west. Ik vermoed dat je dit met het parkeren van Univé als eerste op zult moeten lossen.

Ik kan me voorstellen dat je in de lijn van de woontorens en de flat Bij Hanz een toren tussen plaatst, mooi in de lijn waarbij ook gebruik wordt gemaakt van de gemetselde trap naar de vijver. Mag dat enge kunstwerk er uit?

Wanneer Hanzeallee is ontmanteld en het Koggepark gerealiseerd, krijgt het Hanzeplein een verbinding met het bestaande woongebied en de nieuwe woningen in het Noordzeelaan gedeelte. Vanaf het Koggepark waterzijde zou je er zo naar toe moeten lopen.

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Hanze singel]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-06 14:14

Van:

Bericht:

Ik wil graag via mail op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de verschillende onderdelen.

Toen ik hier in 2016 kwam wonen werd er raar gekeken. Kun je wonen op Hanzeland? En wie wil dat nou. Ik denk dat er veel mensen wonen die forenseren, met de trein of de auto. Dat wordt in het geheel wel eens vergeten. Alle projecten willen vervetten en vercoolen en weet ik wat. Maar veel mensen willen hier ook slapen en de volgende dag vroeg weer weg.

De Hanzesingel vind ik leuk. Ik zou een verbinding met het Koggepark willen leggen, zodat je een rondje kunt lopen en beide voor flora en fauna een doorlopend geheel vormen. De oevers van de Hanzesingel krijgen alleen een kans wanneer ze niet volledig in de schaduw liggen van aaneengesloten bebouwing aan de Noordzeelaan. Dan wordt het koud en donker en altijd glad van het mos en viezig. Sociaal onaangenaam. Het zou leuk zijn wanneer je, vanaf de rode spoorbrug komend, onder IJsselallee doorkunt en dan aan de waterzijde van de kantoren kunt lopen tot de watergang naar links tussen de kantoren door naar de Oostzeelaan en dan de watergang volgend het Koggepark passeert en de Noordzeelaan om daar te kiezen voor rechtsaf naar het station en linksaf naar de overweg in de Veerallee.

Hanzekwartier Zwolle "[Reactie op Engelenpad]"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-06 14:24

Van:

Bericht:

Richting de IJssel zou het voor mij een keuze zijn tussen verschillende routes. Ik zou een moment nemen dat de studenten er niet lopen.

Richting de stad zou het een verbetering voor me zijn omdat de passerelle op de juiste plek ligt. Ik heb eens staan kijken bij de Stationsweg (die inmiddels best Stationslaan mag heten!) en denk dat een voetgangersbrug daar heel prima past. Nu heb je altijd de drukke singel en het verkeer dat vanaf de brug de Eekwal op gaat. Wanneer je langs de Blijmarkt of de bootjes van Hiawatha kunt lopen, trek je volgens mij verkeersstromen uit elkaar.

Het pad buiten de stad zou ik heel elementair houden als een faciliteit en niet helemaal als een route aankleden en opdienen. Laat het zichzelf ontwikkelen en geef de wandelaar die de stad uit gaat ruimte voor zijn eigen gedachten.

Email: Hanzekwartier: Graag nadere informatie en bericht vervolg plannen

11-09-2021

Beste lezer,

De inloopbijeenkomst over het Hanzekwartier in Zwolle op 2 september was nuttig en interessant. Ik woon er en zou graag op de hoogte gehouden worden over het vervolg. En in het bijzonder wil ik graag weten hoe het zal gaan met het verkeer in mijn straat (Bremenstraat) als de toegang vanaf Hanzelaan naar Koggelaan wordt beperkt en de Koggelaan een fiets/wandelpad wordt: mijn zorgpunt is het mogelijke sluipverkeer richting NS-station. Wat wordt er gedaan om sluipverkeer te voorkomen?

Op 2 september werd gezegd dat ik me kon aanmelden om betrokken te blijven en om vragen/opmerkingen te stellen/maken.

Dat zou via internet kunnen, maar die link heb ik niet gevonden, dus vandaar deze mail.

Ik hoor graag van u.

Met vriendelijke groet,

@@@

Hanzekwartier Zwolle "Hanzekwartier"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-22 15:44

Van:

Onderwerp: Hanzekwartier

Bericht:

Ik begrijp dat Hanzeland/Hanzekwartier moet worden gezien als een uitbreiding van het historische centrum van Zwolle, maar dan in een hip, modern jasje.

Maak er dan ook iets echt moois van. Dus geen flats en woontorens als rechtopstaande schoenendozen, maar mooie, duurzame gebouwen met allure (en die gebouwen mogen dan best hoog zijn). Als Zwolle zich wil ontworstelen aan het imago van een provinciestedje en kiest voor een meer grootstedelijke uitstraling, maak dan ook een Gebaar qua architectuur!

Hanzekwartier Zwolle "Maquette"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-09-26 18:43

Van:

Onderwerp: Maquette

Bericht:

Is het mogelijk om (als de ideeën en ontwerpen wat concreter zijn) een maquette te maken van het geheel?

Reactie Hanzekwartier

Van

Geachte heer / mevrouw,

als inwoner van Hanzeland heb ik met verbazing de plannen aangehoord die op 2 september aan de bewoners zijn gepresenteerd en idem op 15 september in het spoorcafé.

Via deze mail mijn reactie op de plannen voor het Hanzekwartier:

- de huidige bewoners van Hanzeland hebben niet gekozen voor een autoluwe woonomgeving. Hier dient rekening gehouden te worden met bereikbaarheid van de woningen en de parkeerdruk voor bezoekers van de huidige bewoners.
 - Wij maken ons zorgen over de overbelasting van de oost-weg voor verkeer. Nu wordt het verkeer over de Hanzelaan en de Hanzeallee geleid. Zoals de plannen nu overkomen lijkt het of dat allemaal over de Hanzelaan moet gaan in de toekomst. Alleen maar omdat het Hanzekwartier autoluw moet worden gemaakt. En om het Koggepark door te laten lopen. Dit zorgt voor extra overlast voor de huidige bewoners van Hanzeland.
 - De doelgroep die jullie voor ogen hebben krijgt ook bezoek van bijvoorbeeld ouders of grootouders. Door de auto zo veel mogelijk te verbannen en geen parkeerplekken te faciliteren bij de nieuwe woningen heeft dit ook gevolgen voor bezoekers.
- Wanneer het bezoek slecht ter been is, wordt het voor hun dus onmogelijk om bij familie op bezoek te gaan. Dit betekent discriminatie van deze groep mensen, wellicht ook inwoners van de gemeente Zwolle.
- Dit geeft mogelijk ook overlast voor de huidige bewoners van Hanzeland. Door extra druk op de huidige parkeerplekken op straatniveau. Welke wellicht dichterbij zijn dan de parkeer hubs die er in de plannen komen. Want wij hebben nu ook bezoekers niet ver kunnen lopen naar de parkeerplaats (de openbare parkeergarages zijn dus al te ver).
- Ten aanzien van het Koggepark, de dringende oproep om hier geen shared space van de maken. Wanneer je wilt wandelen in het park moet dit ontspannen zijn. En dus niet dat je rekening moet houden met een fietser op een e-bike. Dit geldt speciaal voor ouderen en de slechtzienden.
 - Graag ook in de ontwerpfase Toegankelijk Zwolle bij de plannen betrekken. Wanneer dit achteraf pas gebeurt kosten eventuele nodige aanpassingen te veel geld en ook onnodig veel tijd.
 - Nu Hanzeland zoveel gaat groeien is het misschien een idee om ook een plaats te hebben voor een wijkcentrum, dit zal wellicht voor meer binding tussen bewoners in de wijk zorgen.

Hopelijk wordt er aandacht besteed aan bovenstaande punten. Met vriendelijke groet,

@@@

Hanzekwartier Zwolle "wonen in het Hanzekwartier"

Van [Hanzekwartier Zwolle](#) op 2021-10-28 14:19

Van:

Onderwerp: wonen in het Hanzekwartier

Bericht:

Ik ben geïnteresseerd in de toekomstige woonmogelijkheden van het Hanzekwartier

Overzicht reacties en toelichting

Hier vindt u het overzicht met de geïnterviewde reacties uit alle gesprekken, schriftelijke reacties en bijeenkomsten.

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
1	Er veel aandacht is voor duurzaamheid, wat nog mist zijn woorden als 'inclusie' en 'verbindend'. In de toelichting komt het verbindende terug, maar dit is nog niet zichtbaar in de presentatie.	Toegankelijk Zwolle	Inclusiviteit	Hoewel Hanze kwartier met doelgroepen werkt is het zeker de bedoeling dat Hanze kwartier iedereen verbindt. Zowel inhoudelijk als in de presentatie moet dit inclusieve beeld naar voren komen, zodat het herkenbaar wordt voor iedereen. Juist als coalitie met verschillende partijen dragen we dit graag eensgezins uit.	Verwerkt in 100%
2	Als het gaat over inclusiviteit en het parkeren aan de rand van het Hanze kwartier is het belangrijk om van tevoren na te denken over invalideparkeerplaatsen. Dat moet wel in de wijk gerealiseerd kunnen worden. Een andere mogelijkheid is gebieden/gebouwen aanwijzen aan doelgroepen in de buurt van parkeergelegenheid.	Toegankelijk Zwolle	Mobiliteit	Bij de nadere uitwerking van de ontwikkelplannen en de mobiliteitsopgave zal dit verder onderzocht en uitgewerkt moeten worden om dit zorgvuldig op elkaar af te stemmen. In het Hanze kwartier zullen ten allen tijde parkeervoorzieningen voor mindervaliden gerealiseerd worden, conform richtlijnen.	Verwerkt in 100%
3	De groene buitenruimte is zeer positief, denk daarbij vanuit inclusie aan volledige verharding (voor rolstoelen) en over speelelementen. Inclusieve speeltuinen zijn er nog weinig in Zwolle. Natuurlijke speelelementen kunnen uitnodigen tot bewegen, wat weer een positief effect heeft op mensen betrekken bij de samenleving.	Toegankelijk Zwolle	Openbare ruimte	Bij het collectieve landschap staat het thema ontmoeten centraal. Om dit te bevorderen zal bij de nadere uitwerking van de groene collectieve deze thema's nader onderzocht moeten worden.	Verwerkt in 100%
4	Bij het autovrij maken van het Hanze kwartier is het belangrijk te kijken naar hoe de bevoorrading geregeld kan worden. Dit betreft vaak gemotoriseerd verkeer.	Fietsersbond Zwolle	Mobiliteit	Hoewel de auto straks zo min mogelijk aanwezig is in het landschap, vraagt gemotoriseerd verkeer voor calamiteiten en expeditieverkeer aandacht bij het uitwerken in het vervolg, dit is een Hanze kwartier overstijgend thema waarin samen met andere deelgebieden wordt opgetrokken.	Verwerkt in 100%
5	De stromen autoverkeer en fietsverkeer zullen uit elkaar gehouden moeten worden, let erop dat dit gebeurt tot in het gebouw/parkeergelegenheid. Het gebeurt nu dat dit tot aan de entree van het gebouw goed geregeld wordt, maar dat op het moment dat zowel fietsers als auto's de parkeergarage in rijden dit onderscheid minder aanwezig is.	Fietsersbond Zwolle	Mobiliteit	Bij de verdere uitwerken hebben wij aandacht voor de positie van de fietser in relatie tot de automobilist waarbij een verkeersveilige situatie altijd het uitgangspunt is.	Toegelicht
6	De beoogde locatie van de hub bij de Koggetunnel ter hoogte van het huidige Kattegat is voor de Fietsersbond eveneens een punt van zorg. Aangezien het autoverkeer vanaf de Nieuwe Veerallee de fietsroute Willemsvaart zal kruisen. Dit valt weliswaar buiten het plangebied Hanze kwartier maar is voorwaardelijk voor een fietsvriendelijke inrichting. Wij hebben nagedacht over een alternatief voor deze hub en doen de volgende suggestie. Door het aanleggen van een tunnel in het talud van de IJsselallee (N337) wordt Hogeschool Windesheim verbonden met Hanzeland. Hiermee wordt het reeds bestaande parkeerterrein bij de hogeschool verbonden met Hanzeland en ontstaat een hub. Een hub die reeds goed bereikbaar is vanaf het bestaande wegennet. De Oostzeelaan en Campuspad verbinden, het Engelenpad voor fietsers...Bengelpad, ZWizkidpoort. Hieronder de beleving die route biedt. Dat is blauw groen. Onze route staat in groen op onderstaande kaartje. Een hub ter hoogte van Koggetunnel, zorgt voor extra verkeer op de Nieuwe Veerallee. Dit in combinatie met autoverkeer richting het aanwezig pretpark Dinoland. Daarom hebben wij nog een tweede alternatieve locatie voor de hub. Dat is p-terrein van het voormalige kantoor van Univé. Dit p-terrein ligt zo mogelijk nog beter als hub vanwege prima aansluiting op de beoogde looproute het Engelenpad.	Fietsersbond Zwolle	Mobiliteit	Het systeem met de mobiliteitshubs is in het Ontwikkelkader Spoorzone vastgesteld om de mobiliteitstransitie te realiseren. Bij het ontwerp van de verschillende hubs zijn acceptabele loopafstanden randvoorwaardelijk voor het laten slagen van deze transformatie van bestaande parkeersysteem. Hierdoor is, zoals reeds voorzien in het Ontwikkelkader, de hub ter hoogte van de Koggetunnel een logische. De locatie Univé is reeds voorzien als mobiliteitshub.	Toegelicht
7	Omdat er veel meer woningen komen is het ook wenselijk na te denken over wandelpaden voor honden en andere huisdieren etc.	Avifauna Zwolle	Openbare ruimte	Bij de Nota van Uitgangspunten zijn de principes voor het collectieve landschap uiteengezet. Bij de uitwerking van het collectieve landschap zal de exacte invulling nader onderzocht worden.	Toegelicht
8	De gemeente heeft het vaak over wijkers en blijvers. Met name voor hoogbouw is het belangrijk om ook bomen te hebben die echt 200 jaar kunnen blijven staan. Zodat die dienst kunnen doen als landingsplaats van waaruit dieren de tuin of de groene openbare ruimte in kunnen.	Avifauna Zwolle	Natuur inclusief	Bij de Nota van Uitgangspunten zijn de principes voor het collectieve landschap uiteengezet. Hier horen grote bomen bij die lang kunnen blijven staan. Bij de uitwerking van het collectieve landschap zal de exacte invulling nader onderzocht worden.	Verwerkt in 100%
9	Bij natuurinclusief bouwen is er nooit sprake van overdaad. Dus maak veel voorzieningen, niet alleen in de bomen, maar ook in gebouwen. En juist de gierzwaluwen op de Noordzeelaan is bijzonder. Dit laat gelijk het potentieel van het gebied zien. Ook de ambitie om alles groen te maken is positief. Let er wel op dat als men gaat inbreiden en bij gaat bouwen, het wel zo moet passen dat ook dieren nog bij de groene buitenruimte kunnen komen.	Avifauna Zwolle	Natuur inclusief	Naast de wettelijke maatregelen hebben we ambitie om te gaan voor het toepassen van de bovenwettelijke maatregelen. We zullen op gebieds- als gebouwniveau dit nader uitwerken in de vervolgfase. We zien Avifauna hierbij als belangrijke kennispartner om in een vroeg stadium te betrekken bij verdere concretisering voor ontwikkelaars cq aannemers.	Toegelicht
10	Een aandachtspunt is het onderhoud van het casco en het groen, hoe voorkom je dat dit verwaarloosd wordt. De Vrienden geven het voorbeeld waarbij gewerkt wordt met verschillende niveaus van beheer en onderhoud. Zo had je intensief, middel en weinig. Dit zorgde er bijvoorbeeld weer voor dat er op verschillende plekken varen terug kwamen.	Vrienden van de stadskern	Beheer	Het beheer en onderhoud van het groen is als aandachtspunt opgenomen in de Nota van Uitgangspunten; voldoende onderhoud is randvoorwaarde voor kwalitatieve uitstraling.	Toegelicht
11	De knooppunt functie van het Hanzeplein met hoogbouw vraagt ook in functies meer stedelijkheid met het toevoegen van cultuur en retail, in het laatste geval ook zeker een nieuwe supermarkt. Qua cultuur zou een evenementen hal of zoiets een mooie aanjager zijn om de stedelijke ontwikkelingen in gang te zetten maar deze voorziening is al elders geprojecteerd. Als alternatief kan gedacht worden aan een kunstcentrum zoals nu bij de IJssel centrale is gedacht. Bv met Ronald Westerhuis, de Cibab of de Fundatie. Een kenniscentrum of sportcentrum met praktijk opleidingen is wellicht ook nog een optie. In alle opties is uitstraling naar de buurt voorwaardelijk.	Vrienden van de stadskern	Programmering	De exacte invulling van het programma rond het Hanzeplein wordt bij de planontwikkeling verder onderzocht en stemmen we Spoorzone breed af. De verschillende (deel)gebieden hebben eigen complementaire kwaliteiten en positie wat bepalend is bij keuze deze voor de exacte invulling.	Toegelicht
12	Omdat toch redelijke snelheid geboden is bij de woningbouw om landelijke subsidies niet te verliezen zou het wellicht goed zijn een grote woonvoorziening op een min of meer open terrein eerst voorrang te geven bv bij het Kattegat of Lurelui. Immers optoppen van bestaande gebouwen van Hanz en Univé is tijdrovend en afbreken met nieuwbouw voor naastgelegen school idem.	Vrienden van de stadskern	Proces in de tijd	Het principe van snelheid wordt onderschreven door zowel de overheid als de markt. Deze mag niet ten koste gaan van de kwaliteit. Een slimme fasering Spoorzone breed is onderdeel van de vervolgutwerking. Kattegat en Lurelui maken geen onderdeel uit van de ontwikkeling Hanze kwartier. Het optoppen van bestaande gebouwen is nu (nog) niet voorzien. Het plan gaat er vanuit dat er ruimte ontstaat voor woningbouw door het mobiliteitssysteem (parkeerterreinen) anders te organiseren.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
13	In ieder plan staat dat zij het kloppende hart, centrale schakel, verbindingstuk etc wil zijn. We moeten voorkomen dat de deelgebieden ieder afzonderlijk deelgebieden blijven maar onderdeel zijn van het geheel en van 1 gebied en positionering met accenten.	Eco Team	Positionering	De centrale ligging van Hanzekekwartier ten opzichte van de andere deelgebieden alsook kruising van 2 beeldbepalende assen Engelenpad en Koggepark voeden dit in de Nota van Uitgangspunten geschetste beeld. Bij de nadere concretisering van functies en identiteit is het de inzet van Hanzekekwartier om Spoorzone breed op te trekken om dit risico te voorkomen. We zien hierbij ook een belangrijke kans voor het ECO team om dit te registreren.	Toegelicht
14	De verhouding tussen dat wat er in de Spoorzone gebeurt en in het Hanzekekwartier kent nu geen gemeenschappelijke visie. De woorden zijn fraai, maar het is de vraag hoe het proces gaat lopen, ook door de andere eigendomsverhoudingen. De coalitieberaden moeten dus ook weer samen komen. Overigens is het een behoorlijk ingewikkelde structuur aan het worden (Qteam/ positioneringsgroep/coalitieberaden etc.)	Eco Team	Stedenbouw	Hanzeland kent veel eigenaren. We onderschrijven met de gebiedsaanpak de noodzaak om samen op te trekken en we werken vanuit een structuur die hierin voorziet. Deze zal na vaststelling van de Nota van Uitgangspunten verder uitgewerkt moeten worden om op de uiteenlopende vraagstukken (mobiliteit, energie, klimaatadaptatie, etc) de juiste antwoorden te vinden.	Toegelicht
15	Denk goed na over de verbinding van wonen, werken en leren: leren heeft als eigenschap: grote verkeersstromen op een aantal momenten en complete stilte aan de andere kant. Bovendien nemen studenten bezit van een woonwijk als er niet voldoende ruimte is voor horeca, supermarkten, zitruimte etc	Eco Team	Mobiliteit	Een 24-uurs agenda maakt inzichtelijk waar programma en ruimtegebruik overlappen. Een (hoog)stedelijk milieu betekent dat verschillende gebruikers elkaar afwisselen, waardoor 18 of zelfs 24-uurs levendigheid ontstaat. In het collectieve landschap liggen kansen om meerdere stromingen samen te brengen in de openbare ruimte, waar park-groen tijdens werkuren onderhouden wordt door studenten.	Verwerkt in 100%
16	Aandacht zou ik willen vragen voor esthetiek van de gebouwen zelf; Betrek architecten van naam en faam hierbij. Zorgt voor uitstraling Voor wat betreft de hoogte van gebouwen; zo laag als mogelijk, zo hoog als nodig	Eco Team	Architectuur	De verschillende gebouwen vragen om een eigen benadering. Bij de uitwerking van de Nota van Uitgangspunten zal gewerkt gaan worden met een beeldkwaliteitsplan en de rol van gebiedsbrede stedenbouwkundige supervisie om de kwaliteit van de nieuwbouw te bewaken en kunnen toetsen. Of hier architecten van naam en faam een rol in zullen spelen is van ondergeschikt belang. Voorstelbaar is dat er ook bijvoorbeeld actief wordt ingezet op het aanspreken van jong en aanstormend talent.	Toegelicht
17	Aandachtspunt in de plannen is hoe te waarborgen dat de kwaliteit van het plan overeind blijft als de andere gebouweigenaren niet mee gaan doen. De kritische locaties doen nu wel mee.	Andere coalities en gebruikers	Eigendomssituatie	In het ontwikkelkader is vastgelegd dat de gemeente stimuleert en faciliteert het proces van uitwerking door de deelgebiedscoalities, waarbij losse initiatieven en bouwplannen niet passen, het gaat om coördinatie en samenhang. Met de vier plandragers is er een basis waarmee Hanzekekwartier ontwikkeld kan worden, ook als gebouwen van derden blijven zoals deze nu zijn.	Toegelicht
18	Een ander onderwerp dat ter sprake komt is hoe omgegaan wordt met de architectuur. Is er sprake van beeldkwaliteit. Er wordt ingezet op duurzaamheid en een kleupallet. Hiervoor wordt goed gekeken naar de bestaande en al aanwezige architectuur. Hierover lopen ook gesprekken met het Q-team. Dit vraagt aandacht, want het valt op dat bepaalde regels nog steeds kunnen zorgen voor totaal verschillende beelden, ook naar beelden die men niet voor ogen heeft.	Andere coalities en gebruikers	Architectuur	De verschillende gebouwen vragen om een eigen benadering. Bij de uitwerking van de Nota van Uitgangspunten zal gewerkt gaan worden met een beeldkwaliteitsplan en de rol van gebiedsbrede stedenbouwkundige supervisie om de kwaliteit van de nieuwbouw te bewaken en kunnen toetsen.	Toegelicht
19	De vraag komt op hoe de plinten in te vullen? Er zijn veel plintmeters om te vullen. Wat voor programma is daarin mogelijk. De andere coalities hebben deze plinten ook en het is fijn om te weten wat erin komt. Spoorzone breed zal dit eenzelfde identiteit kunnen krijgen, dus dit ook tussen de coalities afstemmen.	Andere coalities en gebruikers	Programmering	De centrale ligging van Hanzekekwartier ten opzichte van de andere deelgebieden alsook kruising van 2 beeldbepalende assen Engelenpad en Koggepark voeden dit in de Nota van Uitgangspunten geschetste beeld. Bij de nadere concretisering van functies en identiteit is het de inzet van Hanzekekwartier om Spoorzone breed op te trekken. We zien hierbij ook een belangrijke kans voor het ECO team om dit te registreren.	Toegelicht
20	Voorkom wel dat het een stuk 'schoolstad' wordt, het moet een stuk van de stad zijn waar onderwijs een belangrijk onderdeel van is. Steeds meer informeel leren, opleiden en onderwijs. En voorkom dat studenten de openbare ruimte 'overspoelen'.	Andere coalities en gebruikers	Programmering	Met het KASCO ALS HABITAT biedt het Kasco een collectief domein in de openbare ruimte dat maximaal geprogrammeerd kan worden, waarmee het landschap beleefbaar en bruikbaar wordt. Ook worden er gebiedsoverstijgende voorzieningen geprogrammeerd. De voorgestelde programmamix volgt hierin het Ontwikkelkader, waarbij een divers gebruik van de collectieve ruimte door de verschillende momenten van de week heen leidend is.	Toegelicht
21	Naast klimaatadaptatie ook graag energietransitie meenemen. Dus bijvoorbeeld waterstof. Dat als het er komt, dat dit dan ook mogelijk wordt.	Andere coalities en gebruikers	Energie	Een keuze voor een energiesysteem is nog niet gemaakt. Hierin wordt als vertrekpunt Spoorzone breed opgetrokken met de andere coalities, gemeente en aanwezige energiebedrijven. In de Nota van Uitgangspunten is als vertrekpunt hiervoor gekozen voor de ambitie voor slimme energie met de volgende uitgangspunten: - slim gebruikmaken van natuurlijke processen, trias energetica - plug & play voor een duurzaam warmtenet - onderzoeken slimme koppelingen in het elektranet, smart grid.	Toegelicht
22	Het milieuplatform zal vragen hebben over wat er aan groen in de omgeving is en hoe daarmee omgegaan wordt, denk aan bodemsituatie en waterdoorlatendheid etc. Het natuurplatform kijkt naar kansen en mogelijkheden, de stedelijke ecofoon kan dan ook meedenken	Milieuraad Zwolle	Duurzaamheid/ milieu	Bij het vervolg op de Nota van Uitgangspunten zal dit uitgewerkt worden waarbij diverse externe expertise zal worden ingeschakeld.	Toegelicht
23	Wat opvalt aan de plannen is dat in ieder geval niet alles maar vol gebouwd wordt en dat er nu al nagedacht wordt over thema's die raken aan de Milieuraad. Het is een mooie presentatie. Bedenk voor het vervolg welke vragen de omgeving heeft, of organiseer een excursie. Dit laatste is voor Kamperpoort/ Nieuwe Veemarkt ook gedaan naar aanleiding van een Brainstorm over de kansen voor de ecologische structuur.	Milieuraad Zwolle	Duurzaamheid/ milieu	Bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten zijn al diverse referenties ingebracht en onderzocht op toepasbaarheid in Zwolle. Diverse betrokken partijen zijn ook landelijk actief wat hieraan bijdraagt. Het is logisch dat we deze aanpak doorzetten. Ook vanuit de Spoorzone brede (gemeentelijke) aanpak wordt hierin voorzien met het Inspiratieteam.	Toegelicht
24	De opgave parkeren is een uitdaging. Een deel van de huidige gebruikers en huurders zou op dit moment al meer parkeerplekken wensen. Het is dus belangrijk om hen mee te krijgen in de verandering. Nu is er sprake van lange termijn afspraken wat betreft het gebruik van de parkeerplaatsen en maken huurders gebruik van toegewezen parkeerplaatsen. Dat anders inrichten betekent alternatieven bieden en met huurders in gesprek en ze meenemen in de verandering.	Around Town	Parkeren	De afgelopen jaren is er met Movev ingezet op stimulering van alternatieven (deelfietsen en - auto's) en dubbelgebruik door plaatsing van 'slimme slagbomen'. Op het Hanzeplein zijn bijv. al deelfietsen en -auto's geplaatst. Het gebruik hiervan (met name deelauto's) neemt, ondanks corona, geleidelijk aan toe. De eigenaren en gebruikers worden momenteel actief benaderd om mee te doen in deze aanpak.	Toegelicht
25	Parkeren is een punt van aandacht. Huurders en bedrijven hechten eraan voor of dichtbij de deur te parkeren en geven dit niet graag op. Als dichtbij parkeren mogelijk blijft, kan een collectieve voorziening voor gebouweigenaren interessant zijn.	Curo Vastgoed	Parkeren	Met investering in de mobiliteitshubs wordt ook de kwaliteit van het maaiveld verbeterd door te vergroenen en publieke functies toe te voegen. Het gaat om een totaalbenadering wat lopen aantrekkelijker maakt. Het ontwerp gaat er verder vanuit dat de mobiliteitshubs altijd op een acceptabele loopafstand zijn.	Toegelicht
26	Het thema duurzaamheid en de uitwerking daarvan komt nog niet heel duidelijk naar voren. Wordt dit collectief opgepakt? Eigenaar kijkt zelf ook naar hoe gebouw verduurzaamd kan worden. Dus als hier collectief naar gekeken wordt, zeker de moeite waard om hier op aan te sluiten.	Curo Vastgoed	Duurzaamheid	Een keuze voor een energiesysteem is nog niet gemaakt. Hierin wordt als vertrekpunt Spoorzone breed opgetrokken met de andere coalities, gemeente, eigenaren en aanwezige energiebedrijven.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
27	Kijk goed naar wie en waar straks begonnen wordt. Ook over de verschillende deelgebieden heen. Er zal gestart moeten worden met programma waar de doelgroep behoefte aan heeft.	HMO	Programmering Fasering	Dit wordt onderschreven en zal in de vervolgfase uitgewerkt worden in een ontwikkelstrategie.	Toegelicht
28	Een belangrijk aandachtspunt, geldt ook voor andere deelgebieden, is de parkeer- en mobiliteitsopgave. Een goede oplossing hiervoor kan helpen de start van de ontwikkeling van de verschillende deelgebieden te bespoedigen	HMO	Parkeren	Het met de andere coalities samen in beeld hebben van een sluitend mobiliteitssysteem is randvoorwaardelijk voor het verder uitvoering kunnen geven aan de Nota van Uitgangspunten.	Toegelicht
29	Als huurder en gebruiker in het gebied is momenteel parkeren een aandachtspunt, er is nu eigenlijk iets te weinig parkeren beschikbaar	SWECO	Parkeren	De afgelopen jaren is er met Movez ingezet op stimulering van alternatieven (deelfietsen en - auto's) en dubbelgebruik door plaatsing van 'slimme slagbomen'. Op het Hanzeplein zijn bijv. al deelfietsen en -auto's geplaatst. Het gebruik hiervan (met name deelauto's) neemt, ondanks corona, geleidelijk aan toe. De eigenaren en gebruikers worden momenteel actief benaderd om mee te doen in deze aanpak.	Toegelicht
30	Besteed bij het ontwerpen en presenteren ook aandacht aan 3D. In het vakgebied is men snel geneigd om 2D te denken, maar groen en gebouwen in 3D kunnen dan soms anders naar voren komen. En niet iedereen is in staat om zelf van 2D naar 3D te visualiseren	SWECO	Wijze presentatie	In de Nota van Uitgangspunten komen een aantal verbeeldingen terug, bij de verdere uitwerking van de plannen zullen visualisaties, ook in 3D, terugkomen. Verder is er met de gemeente en andere coalities opdracht gegeven voor verbeelding met een gebiedsmaquette, welke op een publiek toegankelijke locatie in de Spoorzone zal worden geplaatst.	Toegelicht
31	Kijk ook goed naar elektrisch rijden en de voorzieningen daarvoor. Voldoende laadvermogen etc. Het elektrisch rijden gaat bij SWECO snel en het wagenpark wordt elektrisch. Dit vraagt ook om voldoende laadplekken en infrastructuur	SWECO	Energie Parkeren	De toekomstige energiebalans wordt Spoorzone breed door de gemeente en coalities samen in beeld gebracht als basis om te komen tot een energiesysteem wat deze vraag aankan. Elektrisch laden wordt hierbij als belangrijk aandachtspunt meegenomen.	Toegelicht
32	Koppel IT aan thema's als greentech of health. Als men kijkt naar toegepaste greentech zou dit heel goed kunnen, er zit veel agri in de omgeving. Van Hall Larensteijn is zeker geïnteresseerd om wat te doen in de regio Zwolle	VNO NCW	Programma	Bij de verdere concretisering van het centrale thema greentech zal dit meegenomen worden.	Toegelicht
33	Wat nog ontbreekt is de digitale component. Zorg op gebiedsniveau voor de digitale infrastructuur. Als dat later nog toegevoegd moet worden, is dit lastiger te realiseren	VNO NCW	Stedenbouw ICT	Vooralsnog is niet voorzien in een collectieve aanpak hierin. In basis wordt aangesloten op de verschillende aanwezige datanetwerken. De overweging om hier een gebiedseigen netwerk aan toe te voegen moet nog worden gemaakt bij verdere concretisering van de Nota van Uitgangspunten.	Toegelicht
34	Wat nog ontbreekt is regionale ontwikkelkracht. Neem klimaatmaatregelen, de oplossingen zijn er, maar je moet vooruit kijken. Neem een Wavin, die heeft concrete oplossingen en is dichtbij gehuisvest.	VNO NCW	Regionale betrokkenheid	Er wordt samen opgetrokken met het zogenaamde gebiedsbrede ECO team tbv een aanpak waarbij lokale partijen samenwerken aan de uiteenlopende vraagstukken die voortkomen uit de gebiedsontwikkeling. Klimaatadaptie is hier onderdeel van.	Toegelicht
35	VNO NCW kan betrokken worden als schakel tussen de concrete uitvoering en de opgaven die er liggen. Dat is de benodigde ontwikkelkracht. VNO NCW kan een belangrijke rol spelen om dat te organiseren. En daarnaast kan VNO NCW helpen om de inhoud en kennis van de bedrijven te laten landen bij deze opgave. Dus organiserend vermogen en daarna uitvoerend vermogen	VNO NCW	Organiserend en uitvoerend vermogen	Er wordt samen opgetrokken met het zogenaamde gebiedsbrede ECO team tbv een aanpak waarbij lokale partijen samenwerken aan de uiteenlopende vraagstukken die voortkomen uit de gebiedsontwikkeling. De toegevoegde waarde van VNO NCW als belangrijke kennis- en netwerkpartner hierin wordt onderschreven.	Toegelicht
36	De uitvoeringsagenda is nu nog abstract, hoe gaat het vervolg verder concreet worden. Als men uitvoeringskracht gaat organiseren, moet men niet alleen kijken naar het vastgoed, maar ook kijken naar de inhoud van de economische agenda	Kennispoort	Economie	Met de Nota van Uitgangspunten commiteren de betrokken eigenaren zich aan de geschetste economische agenda. Dit is een belangrijke peiler van de agenda voor de komende jaren. Vervolgstep is dat met het ECO team wordt opgetrokken om tot concrete programma's en gebruik van nieuw en actueel beschikbare kantoren te komen.	Toegelicht
37	Bij het smeden van een coalitie om een gebied van de grond te krijgen, moeten ook economische partijen daar aan toegevoegd worden. Er hoort een economische dynamiek bij die de vastgoedwereld vaak niet begrijpt, het is nu of vastgoed of innovatiedistrict.	Kennispoort	Betrekken stakeholders	Met de Nota van Uitgangspunten commiteren de betrokken eigenaren zich aan de geschetste economische agenda. Dit is een belangrijke peiler van de agenda voor de komende jaren. Vervolgstep is dat met het ECO team wordt opgetrokken om tot concrete programma's en gebruik van nieuw en actueel beschikbare kantoren te komen.	Toegelicht
38	Het is belangrijk dat iemand het overzicht behoudt omdat er zoveel partijen bij betrokken zijn, en dat er uiteindelijk één overkoepelend verhaal is	Economic Board Regio Zwolle	Betrekken stakeholders	Met de Nota van Uitgangspunten commiteren de betrokken eigenaren zich aan de geschetste economische agenda. Dit is een belangrijke peiler van de agenda voor de komende jaren. Vervolgstep is dat met het ECO team wordt opgetrokken om tot concrete programma's en gebruik van nieuw en actueel beschikbare kantoren te komen.	Toegelicht
39	Zwolle heeft ook aangegeven op de brede economische agenda in te zetten op de bewezen sectoren. Zou mooi zijn om de ontwikkeling ook voor de hele regio en voor de gemeente regionaal te laten werken. Zwolle zet dus in op de brede economische agenda. De regio voelt het nog niet zo. Die hebben nu nog het idee dat het voor Zwolle is.	Economic Board Regio Zwolle	Regionale betrokkenheid	De rol die de Spoorzone en Hanzekwartier kunnen hebben is vanuit perspectief van de gehele regio onderzocht en beschreven. Zowel wat betreft wonen als economische programma is het doel op regionaal niveau een onderscheidend en versterkend stedelijk milieu te realiseren, passend bij de unieke kwaliteiten van de Spoorzone (ligging, nabijheid centraal station, onderwijsinstellingen, etc).	Toegelicht
40	Wat betreft mobiliteit, kijk ook hier naar de regio. Voor gemeentes in de regio is het van belang dat jonge mensen van een campus en spoorzonegebied in de regio en bij de bedrijven daar kunnen komen. Ook voor jonge mensen en dan op zo'n manier dat ze niet een uur in de lijnbus hoeven te zitten. Dus benoem dit soort thema's ook, dat je niet te dichtbij kijkt, maar dat je ook naar verder vooruit kijkt	Economic Board Regio Zwolle	Mobiliteit	De afgelopen jaren is er met Movez ingezet op stimulering van alternatieven (deelfietsen en - auto's) en dubbelgebruik door plaatsing van 'slimme slagbomen'. Op het Hanzeplein zijn bijv. al deelfietsen en -auto's geplaatst. Het gebruik hiervan (met name deelauto's) neemt, ondanks corona, geleidelijk aan toe. De eigenaren en gebruikers worden momenteel actief benaderd om mee te doen in deze aanpak.	Toegelicht
41	In de schetsen in de presentatie ook het regionale belang laten terugkomen. Dan kan de Economic board dit ook uitdragen als ambassadeur. En een aantal boardleden is belanghebbend, dus ook zeker belangrijk om die leden op te lijnen	Economic Board Regio Zwolle	Regionale betrokkenheid	Het regionale belang van de Spoorzone en Hanzekwartier heeft een nadrukkelijke plek in de Nota van Uitgangspunten. Wat betreft het in stelling brengen van relevante partijen en personen uit de regio is Spoorzone breed het ECO team ingericht. Met de ontwikkeling van Hanzekwartier zal intensief met dit ECO team samengewerkt worden.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
42	Het stippellijntje dat de mogelijke nieuwbouwvolumes laat zien in de presentatie is in gebouw Zuiderzeelaan 43 nu getekend op een parkeerdek, de binnentuin is aan drie zijden ontsloten en heeft toegang tot een terras tot aan het water. In de huidige huursituatie is er geen behoefte aan herontwikkeling. Het stippellijntje kan op dit moment beter vervallen.	APF International	Weergave nieuwbouwvolumes presentatie	Dit is aangepast in de Nota van Uitgangspunten.	Verwerkt in 100%
43	Goed dat er gekozen is voor een concept dat flexibel in te vullen is. Voor de levendigheid is het van belang om zoveel mogelijk functies op de begane grond te creëren die de levendigheid bevorderen. Hiervoor zeggen jullie dat het kasko wordt gevuld met publieke voorzieningen. Echter we kunnen niet in de hele Spoorzone de plinten vullen met horeca en dienstverlening. Idee is om bv te verplichten kantines en vergaderruimtes op de begane grond te realiseren. Ik zie in de programmatabel dat er ongeveer 500 m ² voorzieningen komt. Hoe wordt de rest gevuld?	NS	Programma	De exacte invulling van de publieke plandelen wordt bij de planontwikkeling verder onderzocht en stemmen we Spoorzone breed af. De verschillende (deel)gebieden hebben eigen complementaire kwaliteiten en positie wat bepalend is bij keuze deze voor de exacte invulling. De Nota van Uitgangspunten gaat er vanuit dat de beeldbepalende functies met name langs het Engelenpad gehuisvest worden. Verder hier vanaf zal het meer om wijkondersteunende functies gaan.	Toegelicht
44	Hier en daar een beetje vaktermen: wat bedoel je met triple helix? Vanuit ontwikkelvisie waren er drie ecosystemen benoemd jullie zouden focussen op klimaat en ICT, toch? Waar zijn deze bedacht en hoe groot is dat ecosysteem?	NS	Programma	Met triple helix wordt bedoeld op het samenwerken tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Een aanpak waar met de coalitie zelf bijvoorbeeld invulling wordt gegeven. Met de Nota van Uitgangspunten is de thematiek van economisch profiel nader geconcretiseerd ten opzichte van het Ontwikkelkader.	Verwerkt in 100%
45	Wat is het vervolgproces? Komt er nog een beeldkwaliteitsplan? Hoe krijg je de architectuur goed zodat er niet een aanvulling komt ten opzichte van de huidige bebouwing in het gebied?	NS	Architectuur/ proces	De verschillende gebouwen vragen om een eigen benadering. Bij de uitwerking van de Nota van Uitgangspunten zal gewerkt gaan worden met een beeldkwaliteitsplan en de rol van gebiedsbrede stedenbouwkundige supervisie, naast het Q-team, om de kwaliteit van de nieuwbouw te bewaken en kunnen toetsen.	Toegelicht
46	"Het samen met de andere coalities komen tot één Spoorzone-breed totaalsysteem is randvoorwaarde om de gewenste flexibiliteit en uitwisselbaarheid te bereiken en te borgen. Dat hier een gedeelde publieke én private verantwoordelijkheid als vehikel op de lange termijn wordt georganiseerd, is aannemelijk" Graag concretiseren, want wij zien dat niet randvoorwaardelijk. Afstemming is wel nodig maar niet één systeem wat dat dan ook moge zijn...dit is ieders eigen verantwoordelijkheid en niet gedeeld.	NS	Mobiliteit	Eén systeem gaat over mobiliteit en betreft het kunnen uitwisselen van de verschillende mobiliteitssystemen (parkeerplaatsen en deelmobiliteit) over de grenzen van de deelgebieden heen. Dit vergroot de efficiency van deze kostbare voorzieningen en draagt ertoe bij dat de kwaliteit en aanwezigheid hiervan op de lange termijn beter geborgd kan worden.	Toegelicht
47	De parkeergarage kan niet ontsloten worden via ons fietspad in Lurelui noord. Ook in Lurelui zuid staat een ontsluiting langs het water getekend. Dit is een plek waar alleen een voetpad zit. Ook deze ontsluiting is niet mogelijk op deze wijze.	NS	Parkeren	De exacte ontsluiting van de hubs wordt later uitgewerkt en is afhankelijk van de totale mobiliteitsstructuur	Toegelicht
48	De Hanzeallée schiet in de plankaart een parkeergarage in en staat er een gebouw op de huidige Hanzeallée, zodat je als auto niet meer door kan rijden richting bijvoorbeeld de werkplaatsen. Op deze manier is de mogelijkheid tot bevoorrading of calamiteiten via de hanzeallée afgesloten. In de verkeerskaart staat er wel een blauw stippellijntje voor een calamiteitenroute, maar die zie ik in de plankaart dus niet meer terug. Hier speelt ook nog dat deze route nog onderdeel is van onderzoek van de loopstromen ten einde het stationsplein zuid goed te laten functioneren en dit de ontsluiting wordt van de P&R en parkeergarage Hanzehoven. In dat kader zou de weg hier dus ingetekend moeten worden.	NS	Mobiliteit	De logistieke en calamiteiten routes zijn nader gespecificeerd. Doorgaand verkeer over het Hanzeplein is uitgesloten, toegang richting station zal in de toekomst via de Oostelijke entree van Hanzeland gaan.	Verwerkt in 100%
49	- In Lurelui zuid is geen auto ontsluiting over de oever. Dus parkeergarage moet via kruispunt op de hoek. Volgens ons zou deze parkeergarage worden aangesloten op de ontsluiting bij Hanzepoort. - In Lurelui Noord zou geen parkeergarage komen ivm ontsluiting. Als deze er wel komt niet via de oever, maar via het kruispunt koggepark teneinde zo min mogelijk belasting van de openbare ruimte. - Wij zien een gebouw geplaatst op de Hanzeallée. Dit is niet mogelijk omdat dit een route is voor incidenteel verkeer en calamiteiten en daarnaast nog onderzoek uitmaakt voor de ontsluiting Lubeckgarage en particuliere parkeergarage Hanzehoven	NS	Bebouwing	De exacte ontsluiting van de hubs wordt later uitgewerkt en is afhankelijk van de totale mobiliteitsstructuur	Toegelicht
50	Wat betreft de hoogbouw aan de zijde van de werkplaatsen in combinatie met de werkplaatsen is de vraag of dit niet een te gesloten front vormt aan het water. Dit zou ten koste kunnen gaan van de kwaliteit van de openbare en de woningen van de werkplaatsen die hier zijn gepland. Kan inzichtelijk worden gemaakt hoe deze kwaliteit is bedacht?	NS	Ruimtelijke kwaliteit	Bij de verdichtingsopgave voor het superplot Noordzeelaan stuurt de massaopbouw op maximale bezonning van de Hanzesingel en de oevers en verblijfsplekken. Daarbij wordt gekeken naar de maat dat het water krijgt. Bebouwing kan enkel het water raken daar waar meer maat is (bijvoorbeeld in de kom in de noord-oost hoek).	Toegelicht
51	Beoordeeld als stedenbouwkundige visie kan een nieuw en complementair woonmilieu, in een intensieve mening met werk- en leerprogramma's op een vooral groene, autovrije campus, interessant zijn. Het laat zich lezen als een zee van vrijstaande gebouwen op een groen tapijt dat verbindt maar ook per gebouw de ruimte laat om een eigen (programmatische) identiteit te ontwikkelen op zowel ruime als ook veel krappere bouwkelevs. Het neemt wel expliciet afstand van de inzet van het Ontwikkelkader dat meer denkt in stedelijke straten met begeleidende straatwanden dat het 'Innovatiedistrict' verder vooral concentreert aan de oostelijke zijde.	Vesteda	Ruimtelijke kwaliteit	Hanze Habitat onderscheidt zich in de openbare ruimte, door de kwaliteiten van water en groen. In onderzoek naar de verschillende identiteiten in de gehele Spoorzone is daarbij inderdaad besloten dit de drager van de ontwikkeling te laten zijn, en daarmee af te wijken van het klassieke 'straten en wanden' principe. Het flinke landschap ondersteund hier; verdichten en vergroenen gaan samen in een stad van de toekomst.	Toegelicht
52	De ruimtelijke structuren (het Kasko) die zowel visuele samenhang moeten realiseren als tegelijkertijd ook programma's herbergen, zelfs op de verdiepingen, zijn kwetsbaar als ontwerptool. Zonder programmatische vulling zullen zij snel als 'overbodig en kostenverhogend' worden aangemerkt. Gevuld met programma leiden zij snel tot te diepe vloervelden met te weinig daglicht en/of tot het onttrekken van activerend programma aan de begane grond waar dit juist het meeste is gewenst. Bovendien is het de vraag of de overeenkomsten op termijn voldoende zullen zijn om de gewenste eenheid echt te herkennen.	Vesteda	Ruimtelijke kwaliteit	Het concept van de Kasko's en hoe de kwaliteit hiervan ook in gebruiksfase hoog blijft is op basis van de input aangescherpt. De Kasko's worden daarnaast niet alleen programmatisch ingevuld maar dienen ook als utilitair middel in de openbare ruimte, als drager van voorzieningen zoals verlichting en kabels en leidingen.	Toegelicht
53	Als ontwikkelstrategie ontbreekt nog inzicht hoe tussenfasen op weg naar die samenhangende groene campus zelfstandig en geloofwaardig kunnen functioneren. De gebiedsidentiteit is zo sterk met het continue groene landschap verbonden dat deelontwikkelingen mogelijkerwijs de kwalitatieve context in eerste instantie zullen ontberen en daarmee hun opbrengstpotentie niet kunnen realiseren. Ook indien niet alle partijen kunnen of willen meegaan in deze gebiedsvisie staat deze eindkwaliteit onder druk. Bovendien wordt expliciet gestuurd op niet-samenhangende ontwikkeling maar op een 'ecosysteem van projecten ...als pilots binnen een raamwerk van ambities voor de langere termijn'. Dat geeft maar beperkt vertrouwen op dit punt.	Vesteda	Ontwikkelstrategie	Deze zorg en onderlinge afhankelijkheid wordt onderschreven en zal in de vervolgfase uitgewerkt worden in een ontwikkelstrategie. De overtuiging is dat met de eigenaren die nu meedoen er voldoende kritieke massa is om hiermee de noodzakelijke minimale kwaliteitssprong op gebiedsniveau te kunnen maken. Hoe meer eigenaren uiteindelijk aan zullen sluiten hoe sterker het concept en aantrekkingskracht van het gebied zal zijn.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
54	Hetzelfde geldt voor de mobiliteitsstrategie. De werkelijke faseringsmogelijkheden hierin zijn cruciaal om ook bij slechts een partiele exit van auto's een geloofwaardig functionerend groen woon- en werkgebied te kunnen realiseren, zeker in de tussenfasen. Bovendien lijkt er spanning te zitten op ondergronds versus bovengronds parkeren, omdat ondergrondse oplossingen duur en weinig circulair zijn en bovengrondse voorzieningen een behoorlijke ruimtedclaim vergen die niet goed zichtbaar is gemaakt op de tekeningen. Veel bovengronds parkeren onopvallend laten 'verdwijnen' onder een groen landschap is in de praktijk eigenlijk niet realistisch. Bovendien leidt dit alles tot complexe vraagstukken rond fasering, eigendom en exploitatie(risco's).	Vesteda	Mobiliteitsstrategie	Deze zorg wordt onderschreven en is (deels) ondervangen door een, mede op basis van deze input gemaakte, aanscherping van het mobiliteitsconcept in de Nota van Uitgangspunten. Dit betreft zowel het realistische laadvermogen van auto's per hub alsook de routes erheen. We gaan er daarbij vanuit dat in de eerste jaren gebruik zal moeten worden gemaakt van alternatieve parkeervoorzieningen in directe omgeving van de ontwikkelingen.	Toegelicht
55	Het Engelenpad (de 'luchtsingel') is een belangrijke route tussen stad, station en Hogeschool, die openbare ruimtes en de belangrijkste publieke programma's rondom zich moet gaan organiseren. Verstandig omdat verdunnen over een te groot gebied de slagingskansen en succesvolle exploitatie van veel programma's in de weg zal zitten. Voor zowel District Z als Hanzekwartier lijkt het echter meer voor de hand te liggen om deze route centraler door het gebied te halen, voor zowel de route als de positie van de belangrijkste pleinen. Het raken van het Hanzeveld ligt dan voor de hand, omdat hier de ruimte is om ook een zekere programmatische verdichting te realiseren, rondom een Hanzeplein. Het matig gedefinieerde 'plein' aan de oostzijde komt dan vrij voor aanvallende bebouwing. De schets in het Ontwikkelkader lijkt dezelfde gedachtegang te volgen, maar is niet in de Raamwerkkartaat geland.	Vesteda	Route Engelenpad	Deze input is verwerkt in de Nota van Uitgangspunten.	Verwerkt in 100%
56	Als we inzoomen op de plek van Vesteda merken we op dat Vesteda belangstelling heeft voor het uitbreiden van haar bezit met middeldure- en vrije sectorhuurwoningen op of naast haar locatie én elders in het plangebied. Een woontoren op de locatie van Vesteda laat zich, zoals nu ingetekend, waarschijnlijk niet makkelijk inpassen. Het slopen van bestaande woningen gaat de business case niet helpen. Het is in financieel opzicht lastig maar wij vinden het ook geen sterk verhaal richting de gemeente in het kader van circulair bouwen. Wij zouden daarom willen pleitten voor het toevoegen van woningen aansluitend of naast bestaande bebouwing.	Vesteda	Locatie nieuwbouw	Deze input is verwerkt in de Nota van Uitgangspunten.	Verwerkt in 100%
57	Langhenkel is het oneens met de bebouwingsmogelijkheden op zijn kavel (bijv. hoogte).	Langhenkel		De Nota van Uitgangspunten is op dit onderdeel aangepast waarbij de positie Langhenkel voorsnog buiten beschouwing is gelaten ten einde strijdigheid met eigen ontwikkelvoorkeur te voorkomen. We gaan hierbij uit van de vanuit het Ontwikkelkader meegegeven context waarbij het op gebiedsniveau samen optrekken randvoorwaardelijk is.	Verwerkt in 100%
58	Het onderkomen van de politie aan de Koggelaan markeert zich als special. Deze specifieke functie en veiligheidsschil die hier bij hoort vraagt om een afwijkende benadering. De gewenste interactie en laagdrempeligheid wordt hier belemmert. De zijde aan het Koggepark is de publieke entree. Voor de andere zijdes geldt dat deze opzettelijk van de publieke ruimte zijn afgescheiden/-gekeerd.	Politie	Stedenbouw	In de Nota van Uitgangspunten wordt hier rekening mee gehouden door de bestaande toegang via de Zuiderzeelaan te behouden. Voor mindervaliden blijft de publieke entree bereikbaar. Op langere termijn zou de kwaliteit van de locatie zelf geïntegreerd kunnen worden door alsnog te vergroenen mocht de veiligheidsschil kunnen vervallen.	Verwerkt in 100%
59	Wat betreft verkeersinfrastructuur is het randvoorwaardelijk dat de locatie in geval van calamiteiten vanuit 2 kanten te benaderen is en zwaar transport bij de locatie kan komen.	Politie	Mobiliteit	Het voorzien in een calamiteitenroute tussen de Zuiderzeelaan en Koggetunnel is als harde randvoorwaarde aan het plan toegevoegd.	Verwerkt in 100%
60	De ambitie om te komen tot het gewenste Koggepark wordt onderschreven en zet het politieggebouw in dit nieuwe landschap. Aandachtspunt is de publieke entree, deze zal bereikbaar moeten blijven voor invalideparkeren/taxi's/ed.	Politie	Openbare ruimte	In de Nota van Uitgangspunten wordt hier rekening mee gehouden door de bestaande toegang via de Zuiderzeelaan te behouden. Voor mindervaliden blijft de publieke entree bereikbaar. Op langere termijn zou de kwaliteit van de locatie zelf geïntegreerd kunnen worden door alsnog te vergroenen mocht de veiligheidsschil kunnen vervallen.	Verwerkt in 100%
61	Het delen van publieke functies binnen een beschermde schil ligt en waarvoor je in feite gescreend moet worden is uitgesloten. We gaan onderzoeken of het – desalniettemin – mogelijk is de overcapaciteit parkeren (buiten kantooruren) beschikbaar te krijgen voor de nieuwe bewoners van Hanzekwartier. Medegebruik door een zogenaamde ketenpartner, mits passend en buiten de beschermde schil, is wel bespreekbaar.	Politie	Parkeren	De parkeercapaciteit van de politie (bestaande parkeergarage) is voorsnog niet meegenomen als capaciteit voor dubbelgebruik.	Toegelicht
62	Bomen wil je net zo goed als infrastructuur op een kaart met uitgangspunten aan het begin van de plannenmakerij zien, en niet dat ze pas in beeld komen bij een check van het ontwerp aan de realiseringsmogelijkheden. Aan die uitgangspunten kaart moeten ook tijdelijke voorzieningen zoals bouwkransen betrokken worden zodat een boom niet daarom verwijderd moet worden	Groenstad Zwolle	Groen/bomen/ openbare ruimte	Momenteel bestaat het Hanzekwartier voornamelijk uit parkeerplaatsen. De kwaliteit van het groen is voornamelijk aan de randen langs het water te vinden. (Bijna) alle bomen opgenomen in het raamwerk zijn nieuw te planten bomen die gelijktijdig of na de bouw geplant zullen worden. In de de gebiedsvisie is in de uitgangspunten voor plotontwikkeling daarnaast opgenomen dat er minimale maat groen met voldoende vrije ruimte moet zijn om bomen tot volledige wasdom te laten komen.	Verwerkt in 100%
63	Besef dat bomen die nu weggehaald worden, tijd nodig hebben om weer groot te worden. Er kan dan wel een nieuwe boom ingetekend worden, maar dat is dan nog geen volwaardige boom, dat duurt jaren.	Groenstad Zwolle	Groen/bomen/ openbare ruimte	Het huidige Hanzekwartier bestaat vooral uit wegen en parkeerterrein. Waar gebouwen toegevoegd worden zullen zal dit vooral parkeerterrein betreffen, waar nu weinig of geen bomen staan. Het aanwezige groen is overwegend (net als de bestaande bouw) relatief jong.	Toegelicht
64	Voor kunst en cultuur is soms in nieuwbouwprojecten een percentage gereserveerd van de bouwsom, kan er voor groen ook zo'n percentage ter beschikking gesteld worden?	Groenstad Zwolle	Groen/bomen/ openbare ruimte	De herinrichting van Hanzekwartier tot het beoogde groene landschap zal door de plandelen zelf financieel gedragen moeten worden. Het Engelenpad en Koggepark zijn als deelgebiedsoverstijgende opgave een verantwoordelijkheid van alle coalities en de stad samen.	Toegelicht
65	Een prachtige, mooi uitgegroeide oude boom tekenen is voor ontwerpers een fluitje van een cent. Maar een nieuwe boom van enig formaat planten is niet alleen (soms zeer) kostbaar, het duurt doorgaans minstens 2-3 generaties eer deze boom tot een formaat gelijkend op dat van de boom in het ontwerp is uitgegroeid.	Groenstad Zwolle	Groen/bomen/ openbare ruimte	is gelijk aan punt 72	Toegelicht
66	In de presentatie staan nog harde grenzen/stippellijnen, daar houdt groen zich niet aan, dus kijk hoe het groen binnen en buiten het gebied met elkaar verbonden kan zijn: 'groene nietjes'. Zeker als er nieuw groen wordt aangelegd, moet er voor worden gezorgd dat dit verbonden is met het bestaande groen; via ecotunnels bijvoorbeeld. En dus dient er bij de inrichting van het gebied waarin een project wordt gerealiseerd te worden nagedacht waar mogelijkheden liggen om van binnen naar buiten en omgekeerd ecologische aansluiting te realiseren. Daarnaast is het ook van belang, kijkend vanuit de belevingswereld van de bewoner / bezoeker, er voor te zorgen dat ook daar verbindingen met het omliggende gebied duidelijk en waardevol zijn.	Groenstad Zwolle	Groen/bomen/ openbare ruimte	Het verbinden van groenstructuren wordt onderstreept en is aangescherpt in de verbeelding van de gebiedsvisie.	Verwerkt in 100%
67	Graag op de hoogte blijven.	Bewoners Hanzeland	Communicatie vervolg	Communicatie over volgende fasen van de gebiedsontwikkeling vindt onder andere plaats via gebiedswebsite, nieuwsbrieven, periodieke on- en offline meetings over de stand van zaken.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
68	Verdere beeldvorming van alle getoonde plannen per internet of Spoorcafé	Bewoners Hanzeland	Communicatie vervolg	Communicatie over volgende fasen van de gebiedsontwikkeling vindt onder andere plaats via gebiedswebsite, nieuwsbrieven, periodieke on- en offline meetings over de stand van zaken.	Toegelicht
69	ONREALISTISCHE PLANNEN wel energie en transitie	Bewoners Hanzeland	Plannen	De plannen kunnen alleen tot uitvoering worden gebracht als hier draagvlak in de te nemen besluitvorming voor is en er markt is voor de verschillende programmadelen. De gebiedsaanpak maakt dat de beoogde aanleg van de collectieve voorzieningen in belangrijke mate door de plandelen gedragen worden. In de Nota van Uitgangspunten is een ontwikkelaanpak opgenomen die deze collectiviteit zal borgen (HOM Gebied) en bijsturing mogelijk maakt op moment dat hier aanleiding voor is.	Toegelicht
70	Het veranderen van de Koggelaan vind ik geen goed idee. Er was de bewoners van Hanzeland toch belooft om dit in fases uit te voeren, ik heb er ook een keer een gesprek over gehad met projectleider Koggepark van de gemeente Zwolle. Eerst het versmallen van de Koggelaan met extra groen en met de auto's als gast is er toen gezegd. Tijdens de rondleiding van gisteravond 2/9 werd gezegd, dat het plan is om de Koggelaan autovrij te maken. Wat is de bedoeling nu, want ik vind dat de Bremenstraat te smal is om het autoverkeer op te vangen, bovendien is er aan één zijde ook langs parkeren en ook vluchtheuvels in het wegdek wat het rijden lastig maakt voor auto's. Dus er zou ook iets aan de Bremenstraat moeten gebeuren in de toekomst (langsparkeren en vluchtheuvels weghalen).	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit	De plannen voor het Hanzekwartier voorzien erin dat de Bremenstraat bereikbaar blijft via de Hanzeallee. We gaan uit van een autovrij Hanzeplein en Koggelaan (met uitzondering voor logistiek en bijv. mindervaliden). De impact van het extra verkeer op de Bremenstraat door het laten vervallen van de Koggelaan als aanrijroute en het eventueel moeten treffen van extra maatregelen in de Bremenstraat zal nader onderzocht en (in geval daadwerkelijk benodigd) voorzien moeten worden bij de verdere uitwerking van de plannen.	Toegelicht
71	1. Wat zou u uitnodigen om een wandeling te maken over het Engelenpad? Als het niet een pad, maar een verbindingszone is. Vanaf het centrum door Zuid naar de IJssel, aansluitend aan het wandel/fietsnet door het Engelse Werk. Van daaruit weer richting centrum (vernieuwde Willemsvaart) v.v. Smal waar het moet en breed uitwaaiend waar dat kan. De zone moet aan de ene kant korte snelle verbindingen leveren die uitnodigen om lopend en fietsend bij je bestemming (Campus?) te komen; en aan de andere kant moet het een prettig en afwisselend verblijfsklimaat hebben, zodat het mensen vasthoudt. Denk aan speelmogelijkheden, recreatieve sport, kunst, veel ruimte voor afwisselende stadsnatuur. Bestaande kwetsbare natuur moet het versterken, Ik vind het spannend hoe een dergelijk 'pad' in de stille uren voldoende sociale veiligheid uitstraalt zonder andere waarden aan te tasten.	Bewoners Hanzeland	Engelenpad	Het Engelenpad is vooral bedacht als voetgangerszone en wordt vanuit Hanzekwartier gezien als dé plek om publieke voorzieningen en beeldbepalende trekpleisters aan te concentreren. Doordat veel woningen aan het Hanzekwartier worden toegevoegd zal de dynamiek in het gebied gedurende de dag en dagen van de week toenemen.	Toegelicht
72	In een deel van onze wijk hebben we erg veel last van (geluids)overlast door de studenten die gehuist zijn in The Hive: drank, schreeuwen, harde muziek. En dat tot diep in de nacht, en meerdere avonden/nachten achter elkaar. De studenten aanspreken helpt niet, politieoptreden ook niet. Je kunt jongvolwassenen natuurlijk ook niet dwingen te leven naar een leefpatroon van doorsnee wijkbewoners. Daarom: kunnen in de plannen voor het Hanzekwartier ook ideeën voor adequate studentenhuising worden meegenomen?	Bewoners Hanzeland	Studenten huisvesting	Of er daadwerkelijk studentenwoningen toegevoegd zullen worden aan Hanzekwartier zal nader onderzocht moeten worden. De Nota van Uitgangspunten gaat uit van een gemengd, stedelijk woonmilieu waar studentenwoningen een onderdeel van kunnen zijn. Hierbij zal ook Spoorzone breed afgestemd worden om te bepalen hoe zo'n initiatief zich verhoudt tot de andere deelgebieden en het bestaande aanbod.	Toegelicht
73	Toevoegen van de schoolpleinen aan het openbaar gebied buiten schooltijd. Waarbij aandacht voor donkere en onoverzichtelijke hoekjes. Het verplaatsen van de school richting de Oostzeelaan sluit de oever aan de schoolzijde van de watergang misschien af. Dat zou een beetje jammer zijn omdat de watergangen in Hanzeland juist worden opgewaardeerd en meer gaan stromen. Ze worden dan meer een attractie.	Bewoners Hanzeland	Watergangen Hanzeland openbaar	De Nota van Uitgangspunten zet erop in dat het landschap openbaar toegankelijk is en geen afgesloten delen langs de oevers bevat. Er zullen wandelroutes door het gebied worden toegevoegd om te zorgen dat de gerealiseerde kwaliteit ook daadwerkelijk ervaren gaat worden door de bewoners van Hanzekwartier en de stad.	Toegelicht
74	Tijdens de wandeling hebben we het gehad over de geringere behoefte van jongeren aan een auto. Ik verwijs jullie graag naar de parkeersituatie in Groningen Paddelpoel. Daar zijn diverse jongerentorens verrezen, met wel wat parkeerplaatsen. Veel te weinig voor al die auto's. Want ook al gebruiken ze de auto misschien niet in de stad, ze komen uit de regio waar geen OV is en uit Duitsland en Polen. Voor je spullen heb je een auto nodig. Veel jonge starters op de arbeidsmarkt hebben direct een lease auto(otje) en reken maar dat er wordt gereden en geparkeerd. Ik zou er voor waken dat er straks 2000 auto's bijkomen op Hanzeland. Bij de flats stromen voor laden/lossen of een half uur schijfparkeren. En geen parkeerplaats of vergunning binnen Hanzeland en de omgeving van de Campus. Ik kan je op een briefje geven wat straks de parkeerdruk wordt wanneer je dit van tevoren onvoldoende regelt.	Bewoners Hanzeland	Parkeren	De Nota van Uitgangspunten sluit aan op een Spoorzone brede aanpak waarbij autoverkeer en -bezit in het gebied ontmoedigd wordt en parkeren aan de randen in de openbare mobiliteitshubs gebeurd. Het laden en lossen bij de appartementen zal wel mogelijk moeten zijn.	Toegelicht
75	Wanneer je nu vanaf het Hanzeplein de Noordzeelaan in- en uitloopt, dan merk je dat de temperatuur opeens een paar graden zakt. Je komt uit de warmte van de stenen. Op dit moment is de Noordzeelaan een wat anonieme, maar groene en rustige strook. Ik zou er iets van willen houden. Het robuuste groen, zoals tijdens de wandeling genoemd, vind ik belangrijk. Op dit moment zijn er 's avonds in de bermen heel veel konijnen, die ook oversteken naar het Zoncollege. En de ganzen broeden er. Ik vind het belangrijk dat we deze dieren hun leefomgeving niet volledig ontnemen. Ook mooi wanneer het lukt om langs de watergang een pad met bruggetjes aan te leggen. Dat pad moet dan wel kunnen ademen. Worden de parkeerplaatsen tussen de flats volgebouwd, dan wordt het een bijna gesloten wand. En ligt de watergang in de schaduw en de tocht. Het pad zou heel mooi kunnen afbuigen naar de aan te leggen tunnel richting de overweg in de Veerallée.	Bewoners Hanzeland	Flora en Fauna	Binnen het Hanzekwartier zal de reuring en dynamiek zich concentreren rondom het Engelenpad. Dieper het gebied in staan vooral de groene kwaliteiten van het nieuwe landschap centraal en zal het rustiger zijn. De nieuwbouw kent een relatief kleine voetprint (torens), waarmee de leefbaarheid op straat en ruimte voor groen gemaximaliseerd wordt. Wandwerking wordt hiermee juist vermeden.	Toegelicht
76	Ik vind het idee van de kubussen heel aardig. Omdat ik uit het vastgoedbeheer kom, weet ik, dat er in de ontwerpfase geen rekening wordt gehouden met onderhoud. De kubusstructuur is na een paar maanden een vuile bende van vogelpoep en spinnenwebben en stof etc. Je zult het een aantal keer per jaar moeten schoonmaken om het idee vast te houden.	Bewoners Hanzeland	Beheer en onderhoud	Het concept van de Kasko's (kubussen) en hoe de kwaliteit hiervan ook in gebruiksfase hoog blijft is op basis van de input aangescherpt.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
77	Hanzeland is heel versteend waardoor geluid alle kanten op reflecteert. Het Koggepark kan een dempende werking hebben op het geluid. Bovendien bieden de bomen en stuiken onderdak aan vogels die de muggen kunnen opeten. Er zijn ook vleermuizen in het gebied. De Koggelaan is in de avond en weekends vaak een racebaan. Op een avond over de herinrichting van de Stationsweg werd daar door bewoners de term "hormonenlaan" gebruikt en die is ook bruikbaar voor de Koggelaan. Wanneer dat een Van Karnebeekstraat achtige verbinding wordt, is dat waarschijnlijk voldoende. Immers, de Koggelaan gaat voor autoverkeer van nergens naar nergens,. De watergang is de laatste jaren behoorlijk schoon. Wanneer er meer stroming in komt, kan het nog beter worden. Ik heb nog niet helemaal door hoe het Hanzeplein en de Z bocht naar het station worden opgelost. De Z bocht met zijn kruisende verkeersstromen is volstrekt onoverzichtelijk. Bijna dagelijks zie ik automobilisten naar de IJsselallee verkeer linksaf slaan omdat je het verkeerseiland nauwelijks gewaar bent. Dat het aantal ongelukken met fietsen en scooters zo laag is, is een geluk bij een ongeluk.	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit	De Nota van Uitgangspunten gaat er vanuit dat er geen doorgaand verkeer meer is over het Hanzeplein. Op logistiek verkeer en calamiteiten na komt hiermee het verkeer op de kruising Hanzeplein/Koggelaan te vervallen.	Toegelicht
78	De T splitsing Hanzeplein - Koggelaan is vrij relevant voor de daglicht toetreding voor de flats aan de Bremenstraat met de balkons boven de watergang. Wanneer op die plek wordt gebouwd, dan wordt de avond heel donker. En de zon komt al niet voor 15 uur op de balkons van de 2e-4e flat. Uit de rondwandeling werd me niet helemaal duidelijk of er 1 toren kan komen bij Univé of 2, waarvan de tweede op de Koggelaan in het Koggepark. Dat zou het park doorbreken..	Bewoners Hanzeland	Bebouwing	De positie en hoogte van de beoogde nieuwbouw is op basis van gesprekken met diverse omwonenden en eigenaren binnen Hanzekwartier verder onderzocht (stedenbouwkundig en met wind- en schaduwonderzoeken) en op basis hiervan aangepast in de Nota van Uitgangspunten.	Verwerkt in 100%
79	De Bremenstraat is nu met de mogelijkheid van parkeren te smal om tweerichting verkeer af te wikkelen voor de gehele wijk. Dat vergt nog aandacht. Het geheel van een groene as door Hanzeland is volgens mij voor de leefbaarheid heel belangrijk. Het zou mooi zijn wanneer die te koppelen is aan het vervolg van de watergang in het deelproject Noordzeelaan. Dus als het Zonocollege op die plek ook wordt gesloopt, meteen een deel reserveren voor groen, tezamen met de Hanzelaan tot aan de voetgangersbrug. Ik heb ook deelgenomen aan de inspraaksessies Koggepark. Stemmen jullie onderling goed af?	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit en groen	De plannen voor het Hanzekwartier voorzien erin dat de Bremenstraat bereikbaar blijft via de Hanzeallee. We gaan uit van een autovrij Hanzeplein en Koggelaan (met uitzondering voor logistiek en bijv. mindervaliden). De impact van het extra verkeer op de Bremenstraat door het laten vervallen van de Koggelaan als aanrijroute en het eventueel moeten treffen van extra maatregelen in de Bremenstraat zal nader onderzocht en (in geval daadwerkelijk benodigd) voorzien moeten worden bij de verdere uitwerking van de plannen. De Nota van Uitgangspunten zet erop in dat het landschap openbaar toegankelijk is en geen afgesloten delen langs de oevers bevat. Er zullen wandelroutes door het gebied worden toegevoegd om te zorgen dat de gerealiseerde kwaliteit ook daadwerkelijk ervaren gaat worden door de bewoners van Hanzekwartier en de stad.	Toegelicht
80	Het Hanzeplein met de platanen is best mooi. De parkeerterreinen eraanst doen afbreuk aan het geheel. De Hanzeallee is een dusdanig obstakel dat het plein in de wijk geen functie heeft. Dat is jammer, want onder de platanen en de parasols kun je heel leuk zitten. Ik hoop dat het mogelijk is het autoverkeer voor de parkeergarages via het volgende stoplicht om de Hanzebadlocatie heen te leiden. Maar daar rijdt ook 1/3 van de bussen in en uit. Heikel punt nu is het kruisende verkeer Hanzelaan-Hanzeallee en Koggelaan oost-west. Ik vermoed dat je dit met het parkeren van Univé als eerste op zult moeten lossen. Ik kan me voorstellen dat je in de lijn van de woontorens en de flat Bij Hanz een toren tussen plaatst, mooi in de lijn waarbij ook gebruik wordt gemaakt van de gemetselde trap naar de vijver. Mag dat enge kunstwerk er uit? Wanneer Hanzeallee is ontmanteld en het Koggepark gerealiseerd, krijgt het Hanzeplein een verbinding met het bestaande woongebied en de nieuwe woningen in het Noordzeelaan gedeelte. Vanaf het Koggepark waterzijde zou je er zo naar toe moeten lopen.	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit en bebouwing	De positie en hoogte van de beoogde nieuwbouw is op basis van gesprekken met diverse omwonenden en eigenaren binnen Hanzekwartier verder onderzocht en op basis hiervan aangepast in de Nota van Uitgangspunten. De Nota van Uitgangspunten gaat er vanuit dat er geen doorgaand verkeer meer is over het Hanzeplein. Op logistiek verkeer en calamiteiten na komt hiermee het verkeer op de kruising Hanzeplein/Koggelaan te vervallen. De Nota van Uitgangspunten zet erop in dat het landschap openbaar toegankelijk is en geen afgesloten delen langs de oevers bevat. Er zullen wandelroutes door het gebied worden toegevoegd om te zorgen dat de gerealiseerde kwaliteit ook daadwerkelijk ervaren gaat worden door de bewoners van Hanzekwartier en de stad. Over het wel of niet handhaven van het kunstwerk doet de Nota van Uitgangspunten geen uitspraken.	Verwerkt in 100%
81	Ik wil graag via mail op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de verschillende onderdelen. Toen ik hier in 2016 kwam wonen werd er raar gekeken. Kun je wonen op Hanzeland? En wie wil dat nou. Ik denk dat er veel mensen wonen die forensieren, met de trein of de auto. Dat wordt in het geheel wel eens vergeten. Alle projecten willen vervetten en vercoolen en weet ik wat. Maar veel mensen willen hier ook slapen en de volgende dag vroeg weer weg. De Hanzesingel vind ik leuk. Ik zou een verbinding met het Koggepark willen leggen, zodat je een rondje kunt lopen en beide voor flora en fauna een doorlopend geheel vormen. De oevers van de Hanzesingel krijgen alleen een kans wanneer ze niet volledig in de schaduw liggen van aaneengesloten bebouwing aan de Noordzeelaan. Dan wordt het koud en donker en altijd glad van het mos en viezig. Sociaal onaangenaam. Het zou leuk zijn wanneer je, vanaf de rode spoorbrug komend, onder IJsselallee doorkunt en dan aan de waterzijde van de kantoren kunt lopen tot de watergang naar links tussen de kantoren door naar de Oostzeelaan en dan de watergang volgend het Koggepark passeert en de Noordzeelaan om daar te kiezen voor rechtsaf naar het station en linksaf naar de overweg in de Veerallee.	Bewoners Hanzeland	Openbare ruimte en bebouwing	De positie en hoogte van de beoogde nieuwbouw is op basis van gesprekken met diverse omwonenden en eigenaren binnen Hanzekwartier verder onderzocht en op basis hiervan aangepast in de Nota van Uitgangspunten. De Nota van Uitgangspunten zet erop in dat het landschap openbaar toegankelijk is en geen afgesloten delen langs de oevers bevat. Er zullen wandelroutes door het gebied worden toegevoegd om te zorgen dat de gerealiseerde kwaliteit ook daadwerkelijk ervaren gaat worden door de bewoners van Hanzekwartier en de stad.	Verwerkt in 100%
82	Richting de IJssel zou het voor mij een keuze zijn tussen verschillende routes. Ik zou een moment nemen dat de studenten er niet lopen. Richting de stad zou het een verbetering voor me zijn omdat de passerelle op de juiste plek ligt. Ik heb eens staan kijken bij de Stationsweg (die inmiddels best Stationslaan mag heten!) en denk dat een voetgangersbrug daar heel prima past. Nu heb je altijd de drukke singel en het verkeer dat vanaf de brug de Eekwal op gaat. Wanneer je langs de Blijmarkt of de bootjes van Hiawatha kunt lopen, trek je volgens mij verkeersstromen uit elkaar. Het pad buiten de stad zou ik heel elementair houden als een faciliteit en niet helemaal als een route aankleden en opdienen. Laat het zichzelf ontwikkelen en geef de wandelaar die de stad uit gaat ruimte voor zijn eigen gedachten.	Bewoners Hanzeland	Openbare ruimte en wandelroutes	De Nota van Uitgangspunten zet erop in dat het landschap openbaar toegankelijk is en geen afgesloten delen langs de oevers bevat. Er zullen wandelroutes door het gebied worden toegevoegd om te zorgen dat de gerealiseerde kwaliteit ook daadwerkelijk ervaren gaat worden door de bewoners van Hanzekwartier en de stad. Over het deel buiten Hanzekwartier doet de Nota van Uitgangspunten geen uitspraken.	Toegelicht
83	De inloophijeenkomst over het Hanzekwartier in Zwolle op 2 september was nuttig en interessant. Ik woon er en zou graag op de hoogte gehouden worden over het vervolg. En in het bijzonder wil ik graag weten hoe het zal gaan met het verkeer in mijn straat (Bremenstraat) als de toegang vanaf Hanzelaan naar Koggelaan wordt beperkt en de Koggelaan een fiets/wandelpad wordt: mijn zorgpunt is het mogelijke sluipverkeer richting NS-station. Wat wordt er gedaan om sluipverkeer te voorkomen? Op 2 september werd gezegd dat ik me kon aanmelden om betrokken te blijven en om vragen/opmerkingen te stellen/maken. Dat zou via internet kunnen, maar die link heb ik niet gevonden, dus vandaar deze mail.	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit	De plannen voor het Hanzekwartier voorzien erin dat de Bremenstraat bereikbaar blijft via de Hanzeallee. We gaan uit van een autovrij Hanzeplein en Koggelaan (met uitzondering voor logistiek en bijv. mindervaliden). De impact van het extra verkeer op de Bremenstraat door het laten vervallen van de Koggelaan als aanrijroute en het eventueel moeten treffen van extra maatregelen in de Bremenstraat zal nader onderzocht en (in geval daadwerkelijk benodigd) voorzien moeten worden bij de verdere uitwerking van de plannen.	Toegelicht

	Reactie/vraag	Stakeholder	Thema	Inhoudelijke toelichting	Toegelicht / verwerkt in 100% versie
84	Ik begrijp dat Hanzeland/Hanzekwartier moet worden gezien als een uitbreiding van het historische centrum van Zwolle, maar dan in een hip, modern jasje. Maak er dan ook iets echt moois van. Dus geen flats en woontorens als rechtopstaande schoenendozen, maar mooie, duurzame gebouwen met allure (en die gebouwen mogen dan best hoog zijn). Als Zwolle zich wil ontworsten aan het imago van een provinciestadje en kiest voor een meer grootstedelijke uitstraling, maak dan ook een gebaar qua architectuur!	Bewoners Hanzeland		De verschillende gebouwen vragen om een eigen benadering. Bij de uitwerking van de Nota van Uitgangspunten zal gewerkt gaan worden met een beeldkwaliteitsplan en de rol van gebiedsbrede stedenbouwkundige supervisie (naast de bekende gemeentelijke Welstand, Q-team in geval van de Spoorzone) om de kwaliteit van de nieuwbouw te bewaken en kunnen toetsen. Of hier architecten van naam en faam een rol in zullen spelen of dat er ook bijvoorbeeld actief wordt ingezet op het aanspreken van jong en aanstormend talent moet nog bepaald worden.	Toegelicht
85	Is het mogelijk om (als de ideeën en ontwerpen wat concreter zijn) een maquette te maken van het geheel?	Bewoners Hanzeland	Maquette	Recentelijk is er in opdracht van alle deelgebieden en de gemeente samen een gebieds(werk-)maquette gebouwd waarin de visies en plannen van de verschillende deelgebieden worden samengebracht. Deze zal op een centrale en publiek toegankelijke plek in de Spoorzone te zien zijn.	Toegelicht
86	als inwoner van Hanzeland heb ik met verbazing de plannen aangehoord die op 2 september aan de bewoners zijn gepresenteerd en idem op 15 september in het spoorcafé. Via deze mail mijn reactie op de plannen voor het Hanzekwartier: - de huidige bewoners van Hanzeland hebben *niet* gekozen voor een autoluwe woonomgeving. Hier dient rekening gehouden te worden met bereikbaarheid van de woningen en de parkeerdruk voor bezoekers van de huidige bewoners. - Wij maken ons zorgen over de overbelasting van de oost-weg voor verkeer. Nu wordt het verkeer over de Hanzelaan en de Hanzeallee geleid. Zoals de plannen nu overkomen lijkt het of dat allemaal over de Hanzelaan moet gaan in de toekomst. Alleen maar omdat het Hanzekwartier autoluw moet worden gemaakt. En om het Koggepark door te laten lopen. Dit zorgt voor extra overlast voor de huidige bewoners van Hanzeland. - De doelgroep die jullie voor ogen hebben krijgt ook bezoek van bijvoorbeeld ouders of grootouders. Door de auto zo veel mogelijk te verbannen en geen parkeerplekken te faciliteren bij de nieuwe woningen heeft dit ook gevolgen voor bezoekers. Wanneer het bezoek slecht ter been is, wordt het voor hun dus onmogelijk om bij familie op bezoek te gaan. Dit betekent discriminatie van deze groep mensen, wellicht ook inwoners van de gemeente Zwolle. Dit geeft mogelijk ook overlast voor de huidige bewoners van Hanzeland. Door extra druk op de huidige parkeerplekken op straatniveau. Welke wellicht dichterbij zijn dan de parkeer hubs die er in de plannen komen. Want wij hebben nu ook bezoekers niet ver kunnen lopen naar de parkeerplaats (de openbare parkeergarages zijn dus al te ver). - Ten aanzien van het Koggepark, de dringende oproep om hier *geen* shared space van de maken. Wanneer je wilt wandelen in het park moet dit ontspannen zijn. En dus niet dat je rekening moet houden met een fietser op een e-bike. Dit geldt speciaal voor ouderen en de slechtzienden. - Graag ook in de ontwerpfase Toegankelijk Zwolle bij de plannen betrekken. Wanneer dit achteraf pas gebeurt kosten eventuele nodige aanpassingen te veel geld en ook onnodig veel tijd. - Nu Hanzeland zoveel gaat groeien is het misschien een idee om ook een plaats te hebben voor een wijkcentrum, dit zal wellicht voor meer binding tussen bewoners in de wijk zorgen. Hopelijk wordt er aandacht besteed aan bovenstaande punten. Met vriendelijke groet, @@@	Bewoners Hanzeland	Mobiliteit	De plannen voor het Hanzekwartier voorzien erin dat de Bremenstraat bereikbaar blijft via de Hanzeallee. We gaan uit van een autovrij Hanzeplein en Koggelaan (met uitzondering voor logistiek en bijv. mindervaliden). De impact van het extra verkeer op de Bremenstraat door het laten vervallen van de Koggelaan als aanrijroute en het eventueel moeten treffen van extra maatregelen in de Bremenstraat zal nader onderzocht en (in geval daadwerkelijk benodigd) voorzien moeten worden bij de verdere uitwerking van de plannen. Met investering in de mobiliteitshubs wordt ook de kwaliteit van het maaiveld verbeterd door te vergroenen en publieke functies toe te voegen. Het gaat om een totaalbenadering wat lopen aantrekkelijker maakt. Het ontwerp gaat er verder vanuit dat de mobiliteitshubs altijd op een acceptabele loopafstand zijn. Bij de verdere uitwerken hebben wij aandacht voor de positie van de fietser en voetganger onderling en in relatie tot de automobilist waarbij een verkeersveilige situatie altijd het uitgangspunt is. Het parkeren voor mindervaliden bij de entrees van de gebouwen is nu uitgangspunt en zal worden voorzien in de verdere uitwerking van de plannen. Toegankelijk Zwolle is ook geconsolideerd om mee te denken bij deze planfase.	Toegelicht
87	Ik ben geïnteresseerd in de toekomstige woonmogelijkheden van het Hanzekwartier	Bewoners Hanzeland	Woon mogelijkheden	Communicatie over volgende fasen van de gebiedsontwikkeling vindt onder andere plaats via gebiedswebsite, nieuwsbrieven, periodieke on- en offline meetings over de stand van zaken.	Toegelicht